

Librēon

Jaarverslag 2023

COLOFON

Auteurs	CvB, bestuursondersteuning en control
Financiële commissie GMR geïnformeerd	19 juni 2024
Advies auditcommissie RvT	21 juni 2024
GMR geïnformeerd	24 juni 2024
RDO geïnformeerd	26 juni 2024
Goedkeuring RvT	26 juni 2024
Vaststelling CvB	27 juni 2024

Inhoud

DEEL 1: BESTUURSVERSLAG	6
1 Bestuurszaken	7
Vertrouwen, ruimte, verantwoorden, samen	8
Resumé	8
Waarden	8
Vertrouwen	8
Ruimte	8
Verantwoording	9
Samen	9
Beste onderwijsorganisatie van Nederland	9
Niet schrikken van tegenvallers	10
Wij zijn Libréon	11
Missie	11
Toegankelijkheid en toelating	11
Bestuur en toezicht	12
Organisatie	14
Verbonden partijen	16
Rechtsbescherming	17
Vertrouwenswerk	17
Klachten en procedures	18
Horizontale verantwoording	18
Ambitieplan 2023-2026	19
Thema's ambitieplan	19
Start uitvoeringsagenda	20
Jaarverslag Raad van Toezicht	21
Samenstelling Raad van Toezicht	22
Bijeenkomsten Raad van Toezicht	22
Functioneren van de Raad van Toezicht	24
Functioneren College van Bestuur	24
Overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)	25
Doelmatige besteding van middelen	25
Jaarverslag GMR	25
Medezeggenschap op twee niveaus	25
Werken aan medezeggenschap	25
Dossiers en items	26
Vooruitblik 2024	26
2 Onderwijs & Kwaliteit	28
Visie op onderwijs	29

Inclusief	29
Persoonlijk	29
Contextrijk	29
Kwaliteit	30
Kwaliteitszorgsysteem	30
Herstelopdracht	31
Onderwijsresultaten	31
Winstwaarschuwing ten aanzien van resultaten	33
Waarschuwingen en attenderingen	33
Eindexamenresultaten	35
Kwaliteitsborging toetsing en examinering	37
Passend onderwijs	38
Dekkend aanbod	38
Inzet middelen	39
Doorontwikkeling ondersteuningsstructuur	40
Sterk Techniek Onderwijs	41
Doelstelling	41
Activiteiten	41
Nationaal Programma Onderwijs	42
Terugblik	42
Interventies	42
Effecten	44
Inzet van middelen	44
Nieuwkomers	44
Telefoonbeleid	45
Standpunt bestuur	45
Keuzes van scholen	45
Internationalisering	46
3 Personeel	47
Strategisch personeelsbeleid	48
Interne ontwikkelingen	48
Externe ontwikkelingen	48
Personele bezetting en leeftijdsopbouw personeel	49
Toekomstige ontwikkelingen personeel	50
Personeelsbehoefte	50
Uitstroom AOW	51
Fricties	51
Ziekteverzuim	51
WGA-uitkeringen	53
Transferpunt/participatiewet	54
Werkdrukmiddelen	54
4 Beheer	56
Huisvesting	57

Inkoop	58
Aanbestedingen	58
5 Kengetallen	59
Allocatie van middelen	60
Financiële kengetallen	60
Resultaat	60
Vermogen	61
Voorzieningen en grondslagen	62
Langlopende schulden	63
Kasstroom en financieringsbehoefte	63
Accountantskosten	63
Beleggingsportefeuille	63
6 Financieel verslag	65
Analyse op hoofdlijnen	66
Resultaat 2023	66
Wijzigingen ten opzichte van begroting	66
Rijksbijdragen, overige rijksbijdragen en overige baten	66
Personeelslasten	67
Afschrijvingslasten	68
Huisvestingslasten	69
Administratie- en beheerlasten	69
Overige lasten	70
7 Continuïteitsparagraaf	71
Continuïteit leerlingenaantallen en personeel	72
Continuïteit financiën	73
Continuïteit staat van baten en lasten	73
Ontwikkeling kengetallen	75
Risicoprofiel	75
Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	77
DEEL 2: JAARREKENING	79

DEEL 1: BESTUURSVERSLAG

1

Bestuurszaken

Vertrouwen, ruimte, verantwoordeden, samen

Het was misschien wel het belangrijkste document van 2023. Nee, het is het belangrijkste document van het afgelopen jaar: de notitie Bestuurlijke Werkwijze Libréon. De visie van Libréon op onderwijs, personeel en de besturingsfilosofie zijn leidend voor deze werkwijze. In deze notitie wordt weergegeven wat de besturingsfilosofie is, welke rollen er zijn in die besturing en hoe de beleidscyclus is ingericht.

Resumé

Libréon heeft in lijn met de Code Goed Onderwijsbestuur gekozen voor een zogenaamde organieke scheiding tussen bestuur en toezicht. Dit betekent dat bestuur en toezicht twee aparte organen zijn binnen de stichting. Deze scheiding is vastgelegd in de statuten van de stichting en nader uitgewerkt in een bestuursreglement en een reglement intern toezicht. Het College van Bestuur, in 2023 nog gevormd door de voorzitter van het College van Bestuur als enig lid, maar vanaf juni 2024 een collegiaal bestuur van twee bestuurders, is het bevoegd gezag van Libréon. Het geeft leiding aan de stichting, is statutair bevoegd tot het nemen van besluiten en stelt het strategisch beleid vast. De Raad van Toezicht, bestaande uit vijf leden, houdt toezicht op het functioneren van het College van Bestuur en keurt de jaarrekening, de begroting en het strategisch beleidsplan (Ambitieplan) goed. In het vigerende managementstatuut van Libréon zijn de taken en bevoegdheden van de rectoren/directeuren en hun verhouding tot het College van Bestuur opgenomen.

Waarden

In de besturing van de stichting wordt gewerkt vanuit de volgende waarden: vertrouwen; ruimte voor de professional; kaders om de ruimte te bepalen; verantwoordeden om beter te worden; samen zijn we meer.

Vertrouwen

Werken vanuit vertrouwen is de grondslag van onze organisatie. In een professionele organisatie als Libréon weten we waar we voor staan, wat we willen en hoe we dat gaan bereiken. We werken vanuit onze eigen professionaliteit op onze eigen wijzen, maar met elkaar, om passend onderwijs te bieden aan al onze leerlingen. We erkennen daarin niet alleen de professionaliteit van de medewerkers, maar zien dat ook als uitgangspunt. Rectoren en directeuren informeren elkaar en het bestuur goed en voeren de dialoog over dilemma's, zorgen én successen.

Ruimte

De professional in onze organisatie weet waar hij voor staat en zal handelen naar zijn vermogen en eigenheid. Vanzelfsprekend liggen er kaders waarbinnen de professional kan handelen, maar iedere professional voelt de eigen verantwoordelijkheid en de eigen ruimte binnen

dat handelen. Alleen professionals die staan voor hun vakmanschap, brengen uiteindelijk het doel van onze stichting nabij: het beste onderwijs bieden aan onze leerlingen.

Verantwoording

En de professional wil laten zien dat hij staat voor zijn vak en bijdrage. Dat noemen we verantwoording. Laten zien wat je waard bent. Waardering krijgen om wat je laat zien. Verantwoording is niet laten zien wat je moest doen, maar verantwoorden doe je omdat je wilt laten zien wat je bereikt hebt. Verantwoorden is binnen Libréon een vanzelfsprekende stap om verder te komen. Iedere dag weer.

Samen

Libréon is meer dan de som der delen. We zijn ons er iedere dag van bewust dat we niet alleen die ene school zijn waar we werken, maar met elkaar een netwerk vormen dat een meerwaarde vormt voor het onderwijs in de stad en de regio. Het gaat er niet alleen om wat Libréon voor de medewerker, leerling of ouder kan betekenen. Dat wat we samen doen, is van meerwaarde voor stad en streek. Samen zijn we Libréon.

De werkwijze was er impliciet misschien al, kende verschillende bouwstenen die her en der binnen de organisatie belegd waren (of niet), maar mede als gevolg van de in 2022 door de Inspectie van het Onderwijs opgelegde herstelopdracht, is deze besturingsfilosofie en uiteindelijke werkwijze krachtig verwoord en beschreven. Een document dat onze organisatie verbindt, helderheid biedt en richting geeft. Een fundament ook voor de organisatie die we willen zijn: de beste onderwijsorganisatie van Nederland. Voor leerlingen en personeel.

Beste onderwijsorganisatie van Nederland

En dat is geen grootspraak of loze belofte. Ambitie is noodzakelijk om ergens te komen, om je doelen te halen, om de stip op de horizon te bereiken. In een samenleving waar de onderwijsprestaties onder druk staan, waar basisvaardigheden onder de maat scoren, waar de leraar cruciaal is in het leerproces van de leerling, maar het lerarentekort nog altijd niet getemd is, daar moet je als onderwijsstichting van zekere omvang, binnen een regionaal overzichtelijk gebied, ambitie hebben, uitdragen en voorop lopen. Hoe dan ook. Voor je leerlingen. Iedere dag weer.

En daarom was de herstelopdracht van de Onderwijsinspectie geen straf, maar een aansporing om het beter te doen. En was het rapport van de Inspectie in juni 2023, waarin we op alle criteria weer voldoende scoorden, een erkenning, maar ook een bevestiging van dat we op de goede weg zijn. De basis is op orde, we hebben het als organisatie goed geregeld. We hebben de onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg niet alleen goed beschreven, ook cyclisch geregeld. We evalueren en we verbeteren. Zo maken we ons onderwijs iedere dag beter.

Niet schrikken van tegenvallers

En daarom schrikken we ook niet als we aan het einde van het succesvolle jaar 2023 relatief onverwacht tegen financiële tegenvallers aanlopen. Niet zozeer in het resultaat 2023, maar veel meer in de begroting 2024. Zes van de acht scholen kregen hun begroting niet sluitend. Incidentele middelen leken noodzakelijk om de gaten te kunnen dichten. De liquiditeit stond onder druk. De raad van toezicht keurde de begroting in eerste instantie niet goed. In de financiële beleidscyclus werden vertrouwen, ruimte en verantwoording waarden die verwarrend werkten. De financiële cyclus moet overduidelijk veel strakker worden aangestuurd, waarbij voldoende ruimte is voor eigen keuzes, maar het speelveld daarvoor glashelder is en geen verdere ruimte voor eigen invulling biedt. Er moet een strak samenspel zijn tussen bestuursbureau en scholen over de te maken keuzes, maar nooit mag het leiden tot grotere uitgaven dan er inkomsten zijn. In de eerste helft van 2024 zijn – met inzet van velen – maatregelen genomen om uitgaven beter in balans te brengen met de reguliere bekostiging. Een prestatie zonder sinecure. Maar wel noodzakelijk en wel samen. De basis voor deze prestatie lag in de Bestuurlijke Werkwijze. De cirkel is rond.

Berend Buddingh'

Voorzitter College van Bestuur

Wij zijn Libréon

Libréon is het bestuur voor veertien scholen voor voortgezet onderwijs in de regio Breda, dat voortkomt uit SKVOB e.o. (Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omstreken). In 2021 vond een statutenwijziging plaats en werd de stichting van een katholiek bestuur, een 'samenwerkend bestuur', voor katholiek en openbaar voorgezet onderwijs met een strategische positie in Breda in de driehoek Oosterhout, Zundert en Baarle-Nassau.

Binnen de scholen wordt door ongeveer 1.150 medewerkers onderwijs verzorgd en ondersteund voor ca. 9.500 leerlingen. De scholen van Libréon geven hun eigen identiteit en profiel vorm en dragen deze uit, zodat er voor de leerlingen in de regio Breda echt iets te kiezen is. Er is wel een gezamenlijke visie, die kan worden samengevat in de kernwoorden inclusief, persoonlijk en contextrijk.

Missie

Tegen de achtergrond van deze visie formuleert Libréon de volgende missie:

'Libréon biedt een breed palet van onderwijs aan in contact met de samenleving. We zijn een dynamische en ambitieuze organisatie van sterke en samenwerkende scholen met passie voor onderwijs.'

Een leerling is in de basis nieuwsgierig. Gedurende zijn ontwikkeling raakt de leerling geïnspireerd door nieuwe kennis, inzichten en vaardigheden. Wij stimuleren de leerling in zijn persoonlijke vorming en zijn wereldburgerschap. Elke leerling verlaat school met een passend diploma.'

We creëren een leer- en werkomgeving waar leerlingen en medewerkers zich thuis voelen. Zij worden gezien en gewaardeerd, zij leren en ontwikkelen samen. Libréon-medewerkers zijn hierdoor vakkundig en werken met plezier in het onderwijs. Wij zijn Libréon!'

Libréon is de grootste organisatie voor voortgezet onderwijs in West-Brabant. Libréon neemt haar verantwoordelijkheid, niet alleen op het gebied van goed onderwijs en goed werkgeverschap, maar ook waar het gaat om maatschappelijke thema's als kansengelijkheid, basisvaardigheden, burgerschap en regionale arbeidsmarktontwikkelingen.

Toegankelijkheid en toelating

Alle scholen van Libréon hebben een open karakter en maken geen onderscheid tussen leerlingen. Voor leerlingen met een ondersteuningsbehoefte die buiten de ondersteuningsmogelijkheden van de scholen ligt (op basis van hun schoolondersteuningsprofiel) wordt een plek in het speciaal onderwijs gezocht.

Het doel van de scholen voor voortgezet onderwijs in Breda is om alle leerlingen zo goed mogelijk onderwijs te bieden en daarbij een zo hoog mogelijke kwaliteit te bereiken. Een belangrijke factor die hierbij speelt, is de schoolgrootte. Alle scholen in Breda staan achter het standpunt dat een leerling zelf (met de ouders) een school moet kunnen kiezen. Als een school echter te groot dreigt te worden, ontstaat mogelijk een situatie waarin er onvoldoende huisvesting beschikbaar is of de nagestreefde kwaliteit terugloopt. Om bovengenoemde situaties te voorkomen, wordt in Breda gewerkt met een centrale aanmelding en een lotingsysteem.

Ieder jaar kunnen scholen aangeven of het aantal brugklasleerlingen gemaximeerd is op basis van de mogelijkheden van het gebouw en het onderwijsaanbod van de school. Als een school géén maximum aantal brugklasleerlingen heeft aangegeven, dan kan bij die school voor dat schooljaar geen sprake zijn van over-aanmelding. Als de school van voorkeur een maximum aantal brugklasleerlingen heeft aangegeven, moeten de ouders bij de aanmelding ook een reële (andere) school van tweede, derde én vierde keuze aangeven. Loting is aan de orde wanneer het aantal toelaatbare leerlingen op een school groter is dan het aantal beschikbare plaatsen op die school. Deze loting geschiedt onder toezicht van een notaris. De ervaring van de afgelopen jaren is dat er nauwelijks bezwaren worden ingediend en/of juridische procedures worden gestart over de uitkomst van de loting. Dit is voor de besturen in Breda een signaal dat het systeem naar tevredenheid werkt.

De beslissing over toelating berust formeel bij het bevoegd gezag (College van Bestuur) en is in de praktijk gemandateerd aan de rector/directeur die wordt geadviseerd door een toelatingscommissie.

In 2023 – voor het schooljaar 2023-2024 – is er binnen Libréon geloot op het Michaëlcollege en Markenhage.

Bestuur en toezicht

Libréon werkt conform de wetgeving op de governance met een organisatiemodel waarbij een nadrukkelijk onderscheid is gemaakt tussen bestuur en toezicht. Het College van Bestuur (CvB) is het bevoegd gezag van Libréon. Het CvB geeft leiding aan de stichting en stelt het strategisch beleid vast. Het is formeel werkgever van iedereen die binnen Libréon werkt, geeft leiding aan de rectoren en directeuren en is eindverantwoordelijk voor het onderwijs. Daarnaast zorgt het CvB ervoor dat er gemeenschappelijk of bovenschools beleid wordt gemaakt en geeft de scholen kaders mee waarbinnen op schoolniveau beleid kan worden ontwikkeld. Het CvB draagt zorg voor samenwerking rond belangrijke thema's als onderwijskwaliteit, ICT, financiën en personeelszaken. Daarnaast vertegenwoordigt het CvB Libréon in regionale en landelijke netwerken. Sinds 1 juni 2018 is de heer drs. B.J. (Berend) Buddingh' de voorzitter van het CvB. Hij vormt het éénhoofdig bestuur. In de loop van 2024 wil de Raad van Toezicht (RvT) een tweede lid CvB benoemen.

In onderstaand overzicht staan de nevenfuncties van de voorzitter CvB.

Naam	Nevenfuncties
De heer drs. B.J. (Berend) Buddingh'	Vanuit functie: Lid ITO bij RSV Breda e.o. Directeur-bestuurder a.i. Coöperatie Building Breda tot februari 2024 Voorzitter ALV Coöperatie Building Breda Anders: Lid beoordelingscommissie Sterk Techniek Onderwijs (STO) Vicevoorzitter Doe Mee! Gemeente Molenlanden

De RvT, bestaande uit vijf leden, is belast met het integraal toezicht houden op het bestuur van de stichting. Dit gebeurt door informatie te verzamelen, vragen te stellen, te oordelen en indien nodig te interveniëren. De RvT vervult tevens de rol van werkgever van het CvB en treedt op als klankbord. In deze laatste rol kan de raad gevraagd en ongevraagd meedenken, oplossingen aandragen of tegenwicht bieden.

De taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de RvT zijn vastgelegd in de statuten. Voor een aantal te nemen besluiten heeft het CvB vooraf goedkeuring nodig van de Raad van Toezicht, zoals het vaststellen van de begroting en het jaarverslag of het aangaan van een langdurige samenwerking. Verder werkt de RvT op basis van een regeling good governance waarin de toezichtvisie en het toezichtkader zijn uitgewerkt. In 2024 wordt het toezichtkader herzien en een nieuw reglement intern toezicht opgesteld.

De RvT bestaat uit een voorzitter en vier leden waarvan één lid vicevoorzitter is. Binnen de RvT wordt gewerkt op basis van collegialiteit. De leden hebben een onafhankelijke positie en zijn gehouden aan de Code Goed Onderwijsbestuur en de Code Goed Toezicht. De samenstelling van de RvT in 2023, de rolverdeling binnen de raad, het rooster van aftreden en de hoofd- en eventuele andere nevenfuncties zijn terug te vinden in onderstaande schema's.

Naam	Rol	Einde eerste termijn	Einde tweede termijn
De heer mr. B.C.M. (Bart) Hooijdonk	Voorzitter RvT Lid remuneratiecommissie	31-08-2024	31-08-2028
De heer drs. M.C. (Mark) de Lange	Lid remuneratiecommissie Lid auditcommissie	31-08-2020	31-12-2024
Mevrouw drs. W. (Wendy) Ophorst-ter Wee (zetel op voordracht van GMR)	Vicevoorzitter RvT Lid OKI	31-12-2023	31-12-2027

Naam	Rol	Einde eerste termijn	Einde tweede termijn
Mevrouw drs. J.M.H. (Judith) van Aard-Jeuring (zetel namens het openbaar onderwijs)	Lid auditcommissie Portefeuille ISB	31-12-2026	31-12-2030
Mevrouw drs. M. (Miriam) Haagh-Reijne	Lid OKI	31-12-2027	31-12-2031

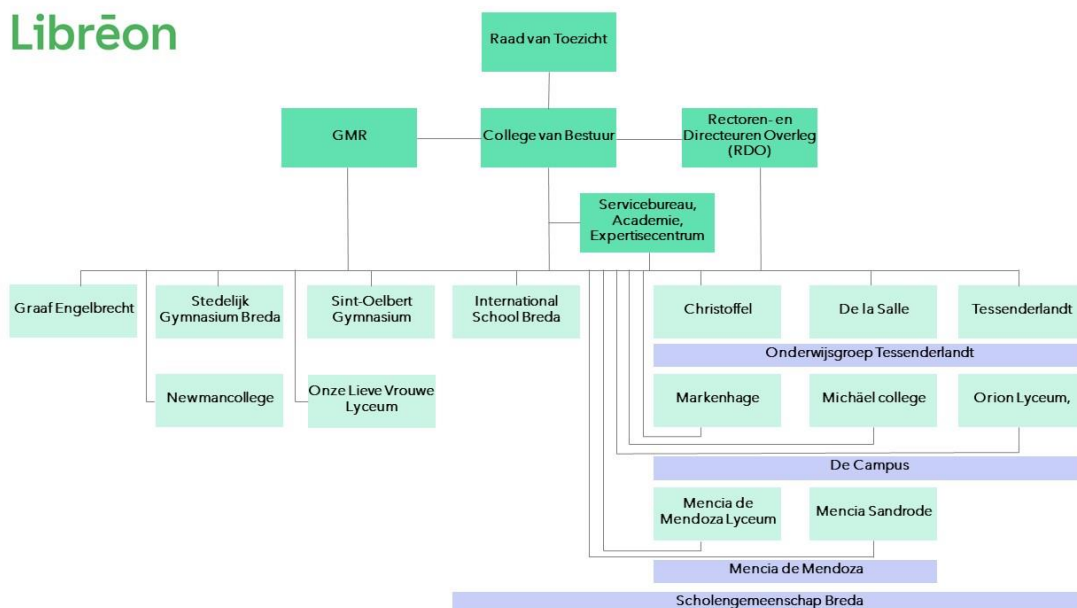
Naam	Hoofdfunctie en andere nevenfuncties
De heer mr. B.C.M. (Bart) Hooijdonk	Docent (Lecturer), Trainer & Coach op de Juridische Hogeschool Avans - Fontys
De heer drs. M.C. (Mark) de Lange	CEO Cloud Infrastructure & Security Services bij The Digital Neighborhood
Mevrouw drs. W. (Wendy) Ophorst-ter Wee (zetel op voordracht van GMR)	Manager Zorggroep Hoeksewaard
Mevrouw drs. J.M.H. (Judith) Jeuring (zetel namens het openbaar onderwijs)	Director Business Development Financial Services bij EY
Mevrouw drs. M. (Miriam) Haagh-Reijne	Voorzitter Raad van Bestuur bij BrabantZorg

In de besturing van de stichting wordt gewerkt vanuit de waarden: vertrouwen, ruimte, verantwoording en samen. En wordt gehandeld vanuit een positief mensbeeld en een waardevol perspectief.

Organisatie

Onderstaand figuur bevat het organigram van de stichting.

Libréon

Scholen

Libréon is het bevoegd gezag van de volgende scholen:

BRIN	Naam	Omvang (1/10/2023)
02Q000	Sint Oelbert Gymnasium	627
03AM00	Stedelijk Gymnasium Breda	748
31TK00	Graaf Engelbrecht	844
14SZ00	Newmancollege	1392
16RF00	Onze Lieve Vrouwe Lyceum	1379
25GC01	Tessenderlandt	553
25GC08	De la Salle	223
25GC09	Christoffel	321
25GC02	Mencia de Mendoza Lyceum	1258
25GC03	Mencia Sandrode	336
25GC00	Markenhage	1246
25GC10	Michaël College	331
25GC11	Orion Lyceum	178
25GC02	International School Breda	199

Rectoren-en Directeurenoverleg (RDO)

Het RDO bestaat uit alle rectoren en directeuren van de scholen binnen Libréon en adviseert het bestuur bij het ontwikkelen van gemeenschappelijk en bovenschools beleid. Het RDO is de afgelopen jaren getransformeerd naar een team van rectoren/directeuren, waarbij RDO en bestuur constructief samenwerken, afstemmen inzake actuele zaken en een professionele dialoog voeren over op- of bijstellen van bovenschools beleid. De intentie is de komende jaren steeds meer het platform te zijn voor de strategische dialoog.

Servicebureau

Het servicebureau van Libréon heeft twee taakvelden. Enerzijds is het servicebureau er om het CvB en de rectoren/directeuren te faciliteren in de vorm van beleids-ondersteuning, advies en uitvoering op het gebied van personeelszaken, financiën, onderwijskwaliteit en ICT. Daarnaast is het servicebureau de plek voor het personeel voor allerlei vragen, met name op het gebied van personeelszaken, arbeidsvoorwaarden en wijzigingen in wet- en regelgeving. Het servicebureau wordt aangestuurd door de directeur servicebureau.

Medezeggenschap

Medezeggenschap op scholen is een wettelijk geregeld recht van personeelsleden, ouders en leerlingen om mee te denken en betrokken te zijn bij het beleid op school. Sterke medezeggenschap is voor Libréon cruciaal om op school- en stichtingsniveau te komen tot goed, gedragen onderwijs- en schoolbeleid. Het CvB ziet toe op de kwaliteit van de medezeggenschap.

Libréon kent in principe drie medezeggenschapsorganen: een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) op stichtingsniveau en een medezeggenschapsraad (MR) of deelraad (DR) op schoolniveau. Dat een school een MR of een DR kan hebben, hangt samen met de bijzondere BRIN-structuur van de stichting. Dit is de administratieve structuur waarop het ministerie onder meer de hoogte van de Rijksbekostiging baseert. Door allerlei ontwikkelingen en keuzes in het verleden zijn er scholen met een eigen BRIN-nummer, zoals het OLV of het St.-Oelbertgymnasium, maar zijn er ook scholen die onder één BRIN-nummer vallen. Dit laatste is aan de orde voor de locaties van het Mencia de Mendozalyceum, de locaties binnen de Campus en de locaties van de Onderwijsgroep Tessenderlandt. Deze locaties vallen alle onder het BRIN-nummer van de Scholengemeenschap Breda (zie organigram).

Verbonden partijen

Building Breda

Building Breda is een coöperatie die tot doel heeft om ervoor te zorgen dat de huisvesting voor voortgezet onderwijs in Breda goed wordt ontwikkeld en onderhouden en ter beschikking wordt gesteld aan de scholen. De besturen voor/met voortgezet onderwijs zijn de leden van de coöperatie. De leiding van Building Breda is in handen van een bestuurder (0,1 fte) die eind 2023 is benoemd en een ambtelijk secretaris (0,2 fte). Libréon is net als alle andere besturen voor voortgezet onderwijs lid van de coöperatie. Binnen de coöperatie worden beslissingen genomen op basis van gezamenlijkheid, waarbij het bereiken van consensus het uitgangspunt is.

Regionaal samenwerkingsverband (RSV)

Het Regionaal samenwerkingsverband Breda e.o. (RSV) is een regionaal samenwerkingsverband 'passend onderwijs'. Binnen het RSV overleggen de schoolbesturen in de regio Breda over het aanbod voor ondersteuning van leerlingen die dat nodig hebben. Daarbij streven de schoolbesturen naar optimale onderwijskansen en rechtdoen aan de onderwijsbehoefte van ieder individueel kind in de vastgestelde regio. Libréon maakt deel uit van het intern toezichthoudend orgaan (ITO) van het RSV en de voorzitter CvB van Libréon was in 2023 tijdelijk voorzitter van het ITO. Een onafhankelijk voorzitter ITO is begin 2024 gevonden.

Sterk Techniek Onderwijs (STO)

STO staat voor Sterk Techniek Onderwijs en is een initiatief gesubsidieerd door de overheid. Het hoofddoel is om het techniekonderwijs in het vmbo kwalitatief beter en aantrekkelijker te maken, zodat meer leerlingen de keuze voor techniekonderwijs gaan maken.

STO Breda bestaat uit één vmbo-school met een technisch profiel, vijf vmbo-afdelingen met een technologisch profiel, een koepel van basisscholen, een mbo-instelling, drie opleidingscholen (bouw, installatiewerk en metaal (inclusief de participerende bedrijven). De vmbo-scholen in de gekozen regio vallen onder twee besturen, Libréon en Curio. Deze besturen werken al ruim 10 jaar samen aan toekomstbestendig techniekonderwijs.

Brabantse Opleidingsschool (BOS)

In de Brabantse Opleidingsschool (BOS) werken opleidingsinstituten en besturen samen aan het Samen Opleiden & Professionaliseren in het voortgezet onderwijs. Kenmerkend voor Samen Opleiden & Professionaliseren is het werkplekleren, dat minimaal 40% van het totale opleidingscurriculum omvat. Dit biedt veel ruimte voor het opdoen van praktijkervaring en het verbinden van theorie en praktijk.

Libréon creëert door deelname aan de BOS een kweekvijver voor talent en geeft een boost aan de professionele ontwikkeling van haar (beginnende en ervaren) docenten. Dat komt de kwaliteit van het onderwijs ten goede. Het stimuleren van het leren van docenten blijkt een bepalende factor voor schoolontwikkeling. Door studenten en collega's mogelijkheden te bieden zich te blijven ontwikkelen en hen hierin goed te begeleiden, maken we zowel het beroep van docent als de scholen als werkplek nog aantrekkelijker.

RAP (Regionale Aanpak Personeelstekort in het onderwijs)

Libréon participeert in het project RAP. Zij doet dit in samenwerking met een negental regionale VO-scholen, Curio, Tilburg University en Fontys. Het is de verwachting dat per 1 januari 2025 de RAP opgaat in de nieuw te vormen Onderwijsregio.

Rechtsbescherming

Vertrouwenswerk

Het aanstellen van een vertrouwenspersoon voor ongewenst gedrag en integriteitsschendingen is een wettelijke verplichting. Op alle scholen zijn al interne vertrouwenspersonen actief als contactpersonen voor medewerkers, leerlingen en ouders in gevallen waar sprake is van grensoverschrijdend gedrag.

In november 2023 heeft het CvB met instemming van de GMR twee externe vertrouwenspersonen aangesteld: mevrouw H. (Henriëtte) P.M. Wijnen en de heer K. (Karel) Arzt. De externe vertrouwenspersonen zullen vooral contactpersoon zijn voor medewerkers voor kwesties op het gebied van sociale veiligheid en integriteit op de werkvloer. Iedere collega die wordt geconfronteerd met ongewenste omgangsvormen of integriteitsschendingen kan zich in vertrouwen wenden tot deze vertrouwenspersonen voor een luisterend oor, advies en bijstand. Beide

vertrouwenspersonen zijn hiervoor opgeleid en erkend en gecertificeerd extern vertrouwenspersoon ongewenste omgangsvormen en integriteit.

De externe vertrouwenspersonen zijn aangesteld op basis van een overeenkomst van opdracht en zullen zich in 2024 nader introduceren binnen de organisatie. Zij gaan in overleg met de interne vertrouwenspersonen onderzoeken welke rolverdeling passend is en zullen via interviews/bijeenkomsten de interne vertrouwenspersonen ondersteunen in hun professionalisering.

Onderdeel van de opdracht is dat er jaarlijks een rapportage wordt opgeleverd over het vertrouwenswerk binnen de stichting waardoor hierover vanaf 2024 kan worden gerapporteerd in het bestuursverslag. Omdat deze rapportages tot op heden niet zijn gemaakt, kan hier geen verslag worden gedaan van het aantal meldingen en de aard van de meldingen.

Klachten en procedures

In 2023 zijn er geen klachten ingediend bij het College van Bestuur of de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs. Er is wel vijf keer beroep aangetekend bij de commissie van beroep examenzaken. Alle beroepsschriften hadden betrekking op herkansingen in het kader van de schoolexamens. Twee beroepszaken werden ingediend tegen het Michaël college, twee tegen het Stedelijk Gymnasium en één tegen Graaf Engelbrecht. In de zaken tegen het Michaël college werd de leerling in het gelijk gesteld en kreeg hij/zij een nieuwe herkansing toegewezen. In de zaken tegen het Stedelijk Gymnasium werd in één geval de leerling in het gelijk gesteld en kreeg een herkansing toegewezen, het andere beroep werd ongegrond verklaard. Het beroep tegen Graaf Engelbrecht werd niet-ontvankelijk verklaard.

Horizontale verantwoording

Libréon vindt het belangrijk om zich publiek te verantwoorden. Bij publieke verantwoording verstrekken onderwijsbesturen verantwoordingsinformatie over de besteding van publieke middelen. Dit staat hoog op onze agenda, omdat wij van mening zijn dat het gebruik van publieke middelen vraagt om publieke verantwoording. Alleen zo wordt helder of middelen op een goede en verantwoorde wijze zijn besteed. Met dit bestuursverslag inclusief jaarrekening geven wij invulling aan deze verantwoordelijkheid en wordt deze na ontvangst van de controleverklaring op onze website gepubliceerd.

Ambitieplan 2023-2026

Thema's ambitieplan

In 2023 heeft het CvB met goedkeuring van de RvT het nieuwe ambitieplan vastgesteld voor de periode 2023-2026. Deze ambities zijn uitgewerkt in een uitvoeringsagenda om vanuit het CvB sturing te kunnen geven aan de realisatie ervan. Binnen vijf thema's heeft Libréon voor de looptijd van het ambitieplan in totaal 10 ambities geformuleerd. Onderstaand overzicht is een samenvatting van het ambitieplan. Voor het volledige plan wordt verwezen naar de website van Libréon. In het onderdeel 'Onderwijs & Kwaliteit' wordt over een aantal maatschappelijk relevante thema's verantwoording afgelegd.

Thema	Het is de ambitie van Libréon om:
<i>Kansengelijkheid</i>	• gelijke kansen te bevorderen voor alle leerlingen
<i>Arbeidsmarkt en personeelsbeleid</i>	• medewerkers blij, gemotiveerd en vitaal aan het werk te hebben en houden • het leren en ontwikkelen van medewerkers via netwerken te stimuleren • het lerarentekort het hoofd te bieden door onderwijs anders te organiseren • een gezamenlijke visie op leiderschap te formuleren die richting geeft aan het handelen en de professionalisering van alle leidinggevenden
<i>Onderwijs voor de toekomst</i>	• de basisvaardigheden (taal, rekenen, burgerschap en digitale geletterdheid) van leerlingen te verbeteren • meer inclusief onderwijs te bieden met extra aandacht voor leerlingen die dit nodig hebben zodat iedereen een passend diploma kan behalen • dat iedere school contextrijk onderwijs biedt dat aansluit bij het profiel van de school
<i>Duurzaamheid</i>	• bij te dragen aan het bewustzijn van de leef- en leeromgeving, hoe hier op respectvolle manier mee om te gaan en focus te houden op het verduurzamen ervan
<i>Positie Libréon in de omgeving</i>	• zich hard te maken voor maatschappelijke thema's en vraagstukken waar een actieve rol voor Libréon is weggelegd

Start uitvoeringsagenda

In de tweede helft van 2023 is een aantal thema's uit de uitvoeringsagenda projectmatig opgepakt. Er zijn projectleiders benoemd en gefaciliteerd om leiding te geven aan deze projecten.

Het gaat om de volgende thema's:

- Kansengelijkheid
- Basisvaardigheden
- Duurzaamheid
- Contextrijk onderwijs

De projectleiders hebben in de kern een tweeledige opdracht:

- zorg voor een geconcretiseerde gezamenlijke visie op het thema, zodat voor iedereen helder is wat Libréon eronder verstaat en bestuur en directie via planvorming en verantwoording kunnen sturen op realisatie;
- ondersteun scholen bij activiteiten, initiatieven, werkprocessen rond het thema door bijvoorbeeld inspiratie van buiten naar binnen te brengen, door docententeams/leidinggevenden te adviseren, etc.

Kansengelijkheid

Een aantal scholen binnen Libréon heeft voor het beproefde professionaliserings- en cultuurveranderingsprogramma van De Transformatieve School gekozen om binnen school een optimaal pedagogisch klimaat te creëren dat voor alle leerlingen de beste kansen biedt op een succesvolle schoolloopbaan. Daarnaast neemt Libréon deel aan gemeentelijke projecten gericht op het tegengaan van ondermijning en het aanbieden van schoolmaaltijden. Libréon volgt landelijke en wetenschappelijk ontwikkelingen en is gesprekspartner voor gemeente en landelijke partijen zoals de Gelijke Kansen Alliantie (GKA). Binnen het programma Kansengelijkheid worden voor de scholen van Libréon 'tools' ontwikkeld om als collectief (team, school, directeuren) van tijd tot tijd door de bril van kansengelijkheid te kijken naar het eigen handelen.

Basisvaardigheden

Door de komst van het nieuwe Inspectiekader heeft de versterking van basisvaardigheden een stevige urgentie gekregen. Een doelgericht, doorlopend, en samenhangend aanbod is vereist. Daarom stelt Libréon zich ten doel dat eind schooljaar 2023-2024 het beleid op alle scholen voldoet aan de vereisten. Dit doel wordt in drie stappen gerealiseerd. Er wordt in samenwerking met Cito een Libréon-kwaliteitskaart gemaakt voor de vier basisvaardigheden. Vervolgens voert Cito een audit uit. De resultaten van dit onderzoek worden aan bestuur en directie voorgelegd. Tot slot maakt iedere school met behulp van de kwaliteitskaarten eigen beleid.

Duurzaamheid: vergroenen en Verduurzamen en EcoSchools

In 2023 heeft Libréon, geheel in lijn met de ambities uit het ambitieplan, flinke stappen gezet op het gebied van vergroening en duurzaamheid. Libréon heeft met de aanstelling van een programmaleider Duurzaamheid een kader gecreëerd waarbinnen de verschillende Libréon-scholen worden ondersteund in het waarmaken van de ambities. De scholen zelf richten zich hierbij zowel op concrete stappen ten aanzien van de gebouwen en terreinen, als op bewustwording onder de leerlingen en medewerkers. Dit doen ze binnen het (internationale) kader van EcoSchools en de *sustainable development goals* van de VN.

Alle scholen hebben zich aangemeld als EcoSchool, hebben inmiddels een bronzen of zilveren vlag behaald of zijn hiervoor de voorbereidingen aan het treffen. Op een EcoSchool vormen de leerlingen een EcoTeam, onder leiding van een duurzaamheidscoördinator (duco). De leerlingen zijn zo veel mogelijk zelf aan zet bij het maken en uitvoeren van plannen om de school te vergroenen en te verduurzamen. Deze plannen zijn gebaseerd op de zeven stappen die een EcoSchool doorloopt. Om van elkaar te leren, vindt er elke twee maanden een EcoTeam-bijeenkomst plaats, waarbij de duco's van de verschillende scholen elkaar steeds volgens een bepaalde routine ontmoeten: een rondleiding op een van de EcoSchools, uitwisseling van goede ideeën, een of twee gastsprekers uit het duurzaamheidsnetwerk rondom de scholen en een update van waar iedereen nu staat. Goede ideeën, tips en activiteiten op de duurzaamheidsjaarkalender worden daarnaast ook uitgewisseld op een zogenaamde interne Padlet.

Building Breda en de gemeente Breda worden nadrukkelijk betrokken bij plannen die o.a. het schoolterrein aangaan; samen optrekken biedt alleen maar voordelen. Vergroening en verduurzaming is in 2024 ook een thema op de Libréon Netwerkdag met het bedrijfsleven; het thema past bij uitstek in onze ambitie van contextrijk onderwijs en het aangaan van partnerships met organisaties om ons heen.

Contextrijk onderwijs

De verbinding met de buitenwereld en het bedrijfsleven is relevant voor leerlingen (onderwijs praktijkgericht maken en een breder perspectief op arbeid bieden), maar zeker ook voor docenten om hun 'contact' met het werkveld up-to-date te houden. Afgelopen twee jaar is vanuit Libréon geïnvesteerd in het opzetten van een bedrijvennetwerk dat kan bijdragen aan contextrijk onderwijsaanbod. Dit heeft in 2023 geleid tot de start van NEXXUS een platform voor ontmoeting tussen het voortgezet onderwijs, bedrijven en not-for-profit instellingen en tot het voornemen om jaarlijks een platformbijeenkomst te organiseren.

Jaarverslag Raad van Toezicht

Via dit jaarverslag verantwoordt de Raad van Toezicht zich over de uitvoering van het toezicht in 2023. De Raad van Toezicht kijkt terug op een jaar waarin intensief is gewerkt door verschillende partijen binnen de stichting. Dat is vooral zichtbaar op het gebied van kwaliteitszorg, waar grote stappen zijn gezet en mooie resultaten zijn geboekt. Ook op het gebied van de bedrijfsvoering ziet de Raad van Toezicht dat er eerste stappen zijn gezet, maar kleiner.

De Raad van Toezicht heeft erop toegezien dat het College van Bestuur onze stichting op adequate wijze bestuurt en vertegenwoordigt in de verbonden samenwerkingsverbanden en dat middelen rechtmatig zijn verworven en doelmatig en rechtmatig besteed. Hij heeft hier uitvoering aan gegeven door het voeren van regelmatige vergaderingen van de Raad van Toezicht met de bestuurder, bestuursgesprekken tussen voorzitter Raad van Toezicht en de voorzitter College van Bestuur, bijeenkomsten tussen bestuurder en remuneratiecommissie, bestuurder en commissie onderwijs, kwaliteit en innovatie (OKI), bijeenkomsten met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en besprekingen tussen auditcommissie en bestuurder waarbij specifiek wordt stilgestaan bij de besteding van de middelen aan de hand van management-

rapportages, begrotingen en jaarrekening. De taken en bevoegdheden van de Raad van Toezicht zijn expliciet beschreven in de statuten van de stichting en het hierop gebaseerde Reglement Raad van Toezicht. De Raad handelt daarbij conform de regeling Good Governance van juni 2021, die is gepubliceerd op de site van Libréon, alsmede conform de Code Goed Onderwijsbestuur VO.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden. De leden hebben zitting voor een termijn van vier jaar, met de mogelijkheid tot herbenoeming voor opnieuw vier jaar. Zij treden af volgens een door de raad vastgesteld rooster. De Raad van Toezicht is zodanig samengesteld dat een breed scala aan competenties en deskundigheden is vertegenwoordigd.

In 2023 wijzigde de samenstelling van de Raad van Toezicht door toetreding van mevrouw M. Haagh per 1 januari 2023 en is de heer P. Van der Ven als voorzitter gestopt. De rol van voorzitter is overgenomen per 1 januari 2023 door de heer B. Hooijdonk. Voor alle leden van de Raad van Toezicht geldt dat het een nevenfunctie betreft. Wanneer een lid van de Raad van Toezicht een nieuwe (neven)functie aanvaardt, wordt dit vooraf gemeld en besproken tijdens een vergadering. Er wordt per keer beoordeeld of er sprake is van belangenverstrengeling. De uitkomst hiervan wordt vastgelegd in het verslag van de vergadering. De vergoeding van de Raad van Toezicht past binnen de Wet Normering Topinkomens. Alle toezichthouders zijn lid van de VTOI, de Vereniging van Toezichthouders in het Onderwijs.

Bijeenkomsten Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht is in 2023 vier maal bijeen geweest voor reguliere vergaderingen, telkens in aanwezigheid van het College van Bestuur. Daarnaast was er regelmatig bilateraal (voor)overleg over de voorbereiding van vergaderingen of over actuele kwesties tussen voorzitter Raad van Toezicht en het College van Bestuur. De vergaderingen vonden steeds plaats op basis van een vooraf vastgestelde inhoudelijke jaarplanning, met specifieke, soms vaste, agendapunten, themabesprekingen en presentaties.

De vergaderingen met het College van Bestuur worden voorafgegaan door een korte, besloten, bijeenkomst van de Raad van Toezicht om een mogelijk gezamenlijk standpunt te formuleren of accenten te kunnen leggen. Tijdens de bijeenkomsten met het College van Bestuur rapporteren de commissies van de Raad van Toezicht (remuneratiecommissie, auditcommissie en onderwijscommissie) aan de voltallige Raad hun bevindingen. Daarnaast worden hun verslagen in de vergadering besproken. De vergaderingen vinden plaats op de scholen van Libréon, waarbij steeds een presentatie wordt verzorgd door leerlingen, medewerkers of schoolleiding, meest over actuele zaken. In 2023 waren dat Markenhage, Stedelijk Gymnasium, Sint-Oelbert Gymnasium en het Newmancollege.

In 2023 werd specifiek en ruim aandacht besteed aan de navolgende zaken:

- De besteding van de NPO-gelden, bedoeld om de leerlingen te helpen bij het inlopen van hun corona-achterstanden en extra aandacht voor hun welbevinden.

- Veel aandacht ging in 2023 uit naar het onderwerp bedrijfsvoering. Daarbij werden door de auditcommissie afzonderlijke gesprekken gevoerd met de accountant over managementrapportages en “stoplichtrapportages”, bedoeld om zwakke en sterke plekken binnen de bedrijfsvoering van een juiste connotatie te voorzien, maar vooral ook om te kijken of er voldoende voortgang zat in de ontwikkel- of aandachtspunten. Belangrijk was daarbij ook de ontwikkeling van de organisatie van het servicebureau naar een expertisebureau, de scheiding van functie van directeur servicebureau en secretaris bestuur, maar ook die van de nieuwe functie van controller. In 2023 is hier een verdere stap in gezet met de aanstelling van een bestuurssecretaris, aanvankelijk op interim basis, maar sinds september in vaste dienst. De Raad is van mening dat de kwaliteit van de financiële rapportages nog verbeterd moet worden.
- De Raad van Toezicht heeft in 2023, voor 2023 en volgende jaren, een nieuwe accountant benoemd, conform de daarvoor geldende procedures.
- Er is uitgebreid gesproken over het ambitieplan 2023-2026 en de uitvoeringsagenda. In de vergadering van 23 maart 2023 heeft de Raad het ambitieplan goedgekeurd.
- Het proces van verbetering van kwaliteit naar aanleiding van het Inspectierapport van 2022 is nauwgezet gevolgd. De Raad is verheugd dat de Inspectie in juni 2023 heeft geoordeeld dat de door het College van Bestuur genomen herstelmaatregelen hebben geleid tot een positief oordeel.
- In zijn vergadering van 28 juni 2023 heeft de Raad van Toezicht de jaarrekening en het bestuursverslag 2022 goedgekeurd.
- De commissie Onderwijs, Kwaliteit en Innovatie is in 2023 twee keer per jaar bij elkaar gekomen. Aan de hand van de kwaliteitskalender worden de onderwerpen besproken. Daarnaast zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen:
 - reflectie van de bestuurder op de gesprekscyclus op de scholen;
 - stand van zaken Plan van Aanpak Inspectie;
 - vernieuwde beleidskader kwaliteitsontwikkeling;
 - bestuursrapportage midjaar-bijeenkomsten;
 - verslag schoolportretbijeenkomsten naar aanleiding van de onderwijsresultaten 2022-2023;
 - verloop examenproces;
 - toelichting op de onderwijsambities uit de uitvoeringsagenda.
- In zijn vergadering van 20 december 2023 heeft de Raad van Toezicht besloten de meerjarenbegroting 2024-2027 vooralsnog niet goed te keuren. Dit besluit is genomen na een uitgebreide plenaire bespreking van het advies van de auditcommissie. Aan het College van Bestuur is opdracht gegeven om te komen met aanvullende taakstellingen zodat een realistische begroting ontstaat. De Raad heeft 1 april 2024 de meerjarenbegroting 2024-2027 alsnog goedgekeurd.

Naast de reguliere vergaderingen en de hiervoor genoemde vergaderonderwerpen hebben de Raad en College van Bestuur in februari een brainstormbijeenkomst gehouden waarin is gesproken over de besturingsfilosofie van Libréon en dan in het bijzonder de omvang van het takenpakket van de bestuurder. Na een vruchtbaar en intensief gesprek is in kaart gebracht dat het takenpakket van de bestuurder te veelomvattend is geworden om door één persoon te worden uitgevoerd. Dit komt met name tot uiting in het onderdeel bedrijfsvoering waar, naar de mening van de Raad, een professionaliserings- en verbeteringslag kan worden gemaakt.

Naar aanleiding van deze bijeenkomst heeft de Raad in maart 2023 besloten om een procedure in gang te zetten om te komen tot benoeming van een tweede lid van het College van Bestuur. In dit verband zijn allereerst de GMR en RDO voorgeïnformeerd over het besluit. Vervolgens heeft de Raad een werving- en selectiebureau de opdracht gegeven om de procedure te begeleiden. In deze procedure zijn vertegenwoordigers van GMR, RDO en servicebureau betrokken om samen met de remuneratiecommissie van de Raad te komen tot een voordracht van een geschikte kandidaat, zodat de Raad tot benoeming kan overgaan. Deze benoeming heeft in februari 2024 plaatsgevonden.

Naast een tweede bestuurder heeft de Raad van Toezicht met het College van Bestuur ook gesproken over de belangrijke splitsing in werk tussen een directeur servicebureau en een bestuurssecretaris. Deze gedachtewisseling heeft geleid tot aannemen van een vaste bestuurssecretaris.

Functioneren van de Raad van Toezicht

De Raad evalueert zijn eigen functioneren periodiek, conform de Code Goed Bestuur VO. In 2021 is in dit kader de gedachte geopperd om een meer cyclische benadering van de eigen evaluatie na te streven door het voorbeeld te volgen van de VTOI. De VTOI heeft een aantal handzame procedures beschreven rond een 4-jaren-cyclus, met twee interne evaluaties, een evaluatie onder externe begeleiding en het geheel afsluiten met een collegiale visitatie. In 2023 heeft geen zelfevaluatie plaatsgevonden. Deze zal in 2024 wel uitgebreid met externe begeleiding worden uitgevoerd.

De drie commissies binnen de Raad deden hun werk zoals zij geacht worden te doen: de auditcommissie had veel aandacht voor de bedrijfsvoeringsprocessen en sprak meerdere malen met de accountant. De remuneratiecommissie sprak met de bestuurder over diens functioneren in de meest brede zin van het woord en de commissie OKI heeft de ontwikkelingen op het gebied van kwaliteit besproken. Alle commissies hebben hun activiteiten plenair teruggekoppeld in de reguliere raadsvergaderingen.

Functioneren College van Bestuur

De Raad besluit over benoemingen, beoordelingen en beloningen, schorsing en ontslag van bestuurder en is in dat opzicht diens werkgever. Er is ook in 2023 goed en intensief contact geweest met de bestuurder, zowel in plenaire vergaderingen als in de commissies. Daarnaast was er regelmatig contact tussen (voorzitter van) de Raad, nu weer om vergaderingen voor te bereiden dan weer om elkaar bij te praten over ontwikkelingen en de positie en het welzijn van de bestuurder in dit alles.

In juni 2023 is met de remuneratiecommissie het remuneratiegesprek gehouden. Hierin is geconstateerd dat er optimaal vertrouwen is, van beide kanten, dat er zowel informeel als formeel goed gewerkt wordt, maar dat het formele aspect, i.c. het vastleggen en borgen van afspraken, net als in 2022, nog meer nadruk zou mogen krijgen. Met de aanstelling van de (interim) bestuurssecretaris constateert de Raad wel dat er al sprake is van verbetering op dat punt.

Overleg met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)

In 2023 is met de GMR het verplichte, en door de Raad ook als minimaal wenselijk geachte, aantal van twee gesprekken gevoerd. Volgens afspraak vindt het eerste gesprek plaats met alleen de Raad van Toezicht zonder bijzijn van het College van Bestuur. De overleggen in 2023 gaven ruimte voor het bespreken van alle onderwerpen die de Raad van Toezicht op de agenda heeft. Daarbij was het geheel in lijn met de ontwikkelingen dat er ook in de GMR veel aandacht is gegaan naar de bedrijfsvoeringsprocessen. Als vanzelfsprekend is ook gesproken over de uitbreiding van het College van Bestuur.

Doelmatige besteding van middelen

De Raad moet erkennen dat het afgelopen jaar uitdagingen heeft gekend met betrekking tot het doelmatig besteden van middelen binnen onze organisatie. In de discussie rondom de meerjarenbegroting is geconstateerd dat het noodzakelijk is dat er verbeteringen worden aangebracht in het beheer van financiële middelen en operationele processen. Hoewel in het kader van de uitoefening van het toezicht regelmatig is gesproken over deze onderwerpen (uitvoering van de planning- en controlcyclus, kwaliteit van de rapportages, omvang van het personeelsbestand en het taakbeleid) en de Raad ziet dat er verbeterstappen zijn gezet, is de noodzaak van een gestructureerde en rigoureuze aanpak niet minder. De Raad zal in het komende verslagjaar, in zijn toezichthoudende rol nauw met het College van Bestuur samenwerken om de nodige maatregelen te treffen om te komen tot de noodzakelijke verbeteringen.

Jaarverslag GMR

Medezeggenschap op twee niveaus

De GMR van Libréon bestaat uit vier ouders, vier leerlingen en acht personeelsleden. De GMR overlegt minstens vijfmaal per jaar met het College van Bestuur. Naast de GMR van Libréon is er ook op iedere individuele school een eigen MR. De GMR houdt zich bezig met alle zaken die de hele stichting betreffen en in de individuele raden op de scholen worden zaken besproken die school-gebonden zijn.

Werken aan medezeggenschap

In het jaar 2023 zijn er flinke wijzigingen geweest in de samenstelling van de GMR. Vooral onder de personeelsgeleding zijn meerdere leden aan het einde van schooljaar 2022-2023 gestopt om uiteenlopende redenen. Zo ver bekend, hebben geen van de redenen te maken met de sfeer binnen de GMR. Met al deze vertrekkende collega's is helaas veel ervaring en kennis uit de GMR verdwenen. Dit betrof ook het gehele dagelijkse bestuur. Natuurlijk heeft dit geleid tot wat opstartproblemen in het schooljaar 2023-2024. In combinatie met het starten van een nieuwe bestuurssecretaris, heeft dit echter ook gezorgd voor een nieuwe impuls in de ambitie

van de GMR om eerder in het proces betrokken te zijn bij ontwikkelingen binnen de stichting. Doel is om meer als medezeggenschap betrokken te zijn in plaats van te functioneren als controleur. Het is daarin natuurlijk niet de bedoeling om daarmee ook minder kritisch te zijn.

In het kader van meer openheid en eerder betrokken zijn van de GMR zijn inmiddels ook de belangrijkste aandachtspunten voor de nabije toekomst met de GMR gedeeld.

De stichting maakt momenteel een professionaliseringsslag door. Gevolg is dat meer zaken binnen de stichting een formeel vastgelegd kader gaan hebben die van invloed zijn op de individuele scholen. Een goede samenwerking tussen de GMR en de individuele raden is daarom steeds meer van belang. Een eerste stap daarin is het beter op de hoogte zijn van wat er op welk niveau speelt. Om dat te faciliteren wordt er sinds november na iedere GMR-vergadering een nieuwsbrief uitgedaan naar de leden van de individuele raden.

Dossiers en items

In de GMR zijn veel reguliere items aan de orde geweest, zoals begroting, formatie, jaarverslag, Inspectiebezoek en vakantieplanning. Daarnaast was het stichtingsbrede taakbeleid begin 2023 uitgebreid aan de orde binnen de GMR. Na een stemronde onder het gehele docenten-team van de stichting is dit beleid goedgekeurd en ingevoerd voor schooljaar 2023-2024. Betreft de communicatie en het tijdspad zijn er wel enkele leringen te trekken. Desondanks is de invoering van het Libréon-taakbeleid redelijk vlotjes verlopen. De gevolgen zullen echter goed in de gaten gehouden moeten worden. Voor 2024 zal ook de evaluatie van het Libréon-taakbeleid een belangrijk thema zijn. Aan het einde van 2023 is uit de begrotingen gebleken dat er voor de stichting een grote financiële uitdaging is voor 2024 en verder. Dit heeft veel impact op het personeel en het onderwijs. Vanzelfsprekend is dat vanaf dat moment ook het belangrijkste thema binnen de GMR.

Vooruitblik 2024

Voor 2024 is besproken welke aandachtspunten we gaan hebben. Gezien de financiële situatie zal dat voor een groot deel gaan over hoe we op korte termijn deze situatie het hoofd bieden en vervolgens de analyse van de oorzaken zodat we dit in de toekomst kunnen voorkomen.

Hieronder het totaaloverzicht van de aandachtspunten voor 2024:

- Aanpak van de financiële uitdaging.
- Analyse oorzaken financiële uitdaging.
- Financieel beleidskader.
- Herziening functieboek
- Herziening MR reglementen en dan met name betreffende de complexe situatie binnen de scholengemeenschap Breda. (Campus, Mencia, Tessengerlandt)
- Ziekteverzuim

Daarnaast is er in de overleggen met de RvT naar voren gekomen dat de problematiek rondom de personeelstekorten en het versterken van het servicebureau ook belangrijke aandachtspunten zijn in de komende tijd.

De RvT heeft aan het begin van schooljaar 2023-2024 aangegeven op zoek te willen gaan naar een tweede lid van het CvB. De heer Buddingh' zal daarbij binnen het CvB de rol van voorzitter blijven behouden. De GMR staat positief tegenover dit besluit en aan het einde van 2023 is de procedure daaromtrent in volle gang.

2

Onderwijs & Kwaliteit

Visie op onderwijs

De scholen van Libréon geven hun eigen identiteit en profiel vorm en dragen deze uit, zodat er voor de leerlingen in de regio Breda echt iets te kiezen is. De ontwikkelingen op het gebied van onderwijs en op de arbeidsmarkt gaan echter zo snel en zijn zo fundamenteel, dat deze alleen in gezamenlijkheid zijn op te pakken. Dit vraagt om een gezamenlijke visie, die de scholen voldoende ruimte laat om er zelf invulling aan te geven. De gezamenlijke visie van Libréon is samengevat in de kernwoorden inclusief, persoonlijk en contextrijk.

Inclusief

Het uitgangspunt is dat alle leerlingen in de regio de kans krijgen om het beste uit zichzelf te halen. Om dat te realiseren biedt Libréon een breed onderwijsaanbod dat voor iedere leerling in de regio toegankelijk is. Voor alle leerlingen moet een plek zijn en daar waar nodig worden passende ondersteuning en aandacht georganiseerd. In de begeleiding van de leerling wordt gezocht naar de samenwerking met andere instanties. De zorg en aandacht zijn erop gericht dat de leerling in zijn kracht staat en zoveel mogelijk zelf de regie heeft over zijn ontwikkeling.

Persoonlijk

Elke leerling leert anders en heeft persoonlijke ontwikkelbehoeften. Scholen van Libréon geven leerlingen de aandacht die ze verdienen. Dit betekent dat de potentie van iedere individuele leerling als vertrekpunt wordt genomen. Van docenten vraagt dit een goed ontwikkeld vermogen om verschillen te zien, te duiden en te vertalen naar onderwijs op maat. Op veel plekken zijn lesmethoden nog leidend en ligt de focus nog te veel op (de weg naar) het centraal eindexamen. Het is de kunst om die tegenstelling (gepersonaliseerd leren versus voorbereiding op het centraal eindexamen) te zien als een kans om aansprekend én relevant onderwijs te bieden.

Contextrijk

Libréon streeft naar onderwijs dat bijdraagt aan de oplossing van maatschappelijke vraagstukken. Onderwijs dat verweven is met de maatschappij motiveert leerlingen en docenten. Daarmee krijgen leerlingen een rijke leeromgeving. De komende jaren blijft Libréon vanuit haar strategische positie in de regio met bedrijven en maatschappelijke partijen werken aan de ontwikkeling en vernieuwing van het onderwijs. Leren vindt steeds meer buiten het klaslokaal plaats en daar waar mogelijk worden vragen en uitdagingen uit de regio de school in gebracht. Gezien de vigerende exameneisen zal de invulling van het onderwijsprogramma verschillend worden ingevuld per onderwijstype.

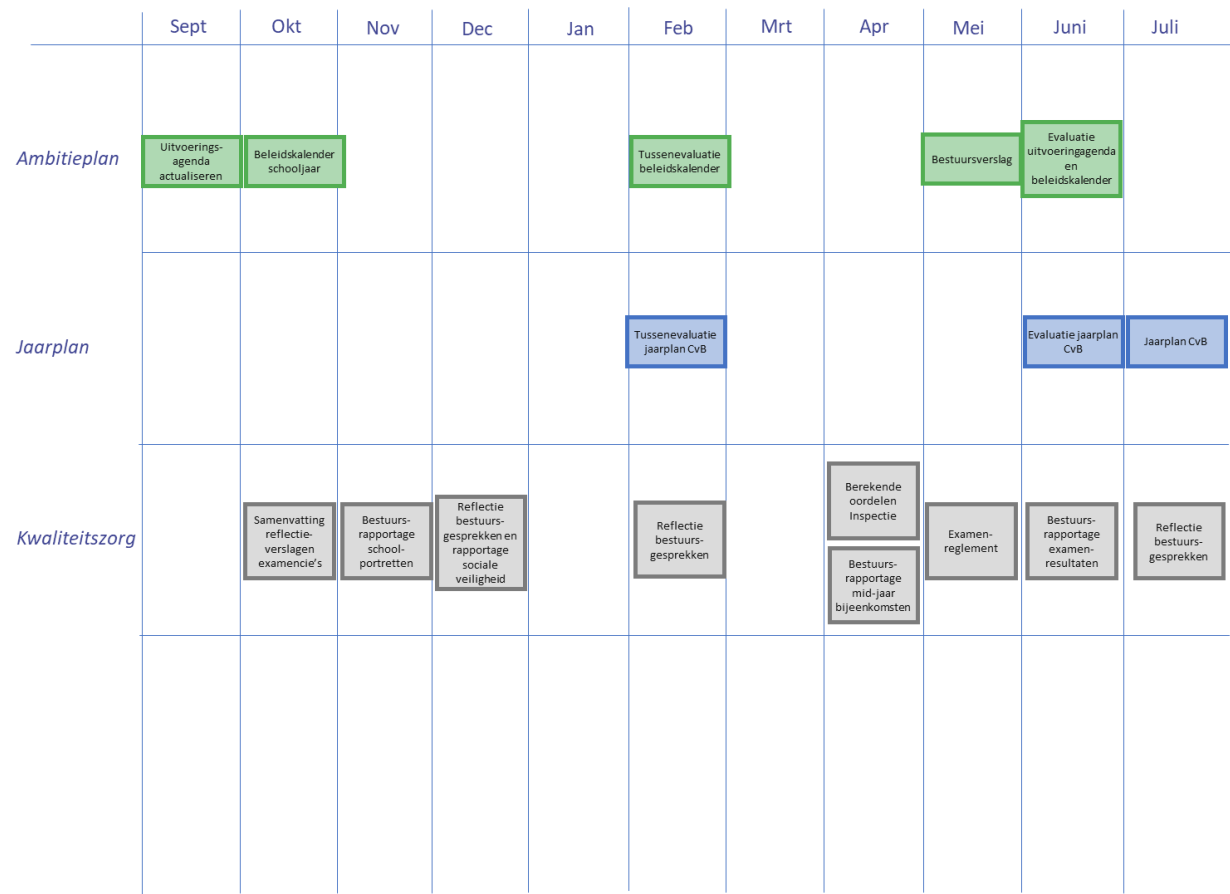
Kwaliteit

Kwaliteitszorgsysteem

Het kwaliteitszorgsysteem van Libréon is inmiddels stevig ingebed in de P&C-cyclus. De kwaliteitsjaarkalender op schoolniveau vormt de basis van dit systeem en bestaat uit de volgende onderdelen:

- Elk schooljaar wordt afgetrapt met een zogenaamde schoolportretbijeenkomst waarin schoolleidingen en het kwaliteitsteam van Libréon een analyse maken van de onderwijsresultaten van het voorgaande schooljaar, mede in relatie tot de resultaten van eerdere jaren.
- Sinds 2023 is aan de Libréon kwaliteitsjaarkalender toegevoegd, dat tijdens de schoolportret bijeenkomsten wordt bepaald of er bij afdelingen sprake is van 'waarschuwingen of attenderingen'. Als hier bij een afdeling sprake van is, wordt de school gevraagd om voor die afdeling een analyse en plan van aanpak te maken. Dit plan van aanpak en de voortgang daarop worden met regelmaat besproken met het CvB. Doel hiervan is dat risico's tijdig wordenesignaleerd en acties worden ondernomen.
- Lopende het schooljaar volgt een mid-jaar databijeenkomst plaats, waarbij de focus ligt op de stand van zaken van de zittende leerlingpopulatie. Uit deze bijeenkomsten volgen vervolganalyses en -interventies voor de korte en lange termijn.
- De resultaten uit beide bijeenkomsten worden vastgelegd in een bestuursrapportage. Deze resultaten zijn input voor een bestuursgesprek tussen CvB en de rector/directeur van de school. Op basis van de bestuursgesprekken trekt het CvB conclusies. Deze conclusies worden besproken in de OKI en gedeeld met de voltallig RvT.
- Op de scholen vinden sectiegesprekken met directie/schoolleiding plaats over hun onderwijskwaliteit. Het gaat hierbij om een structurele dialoog met als thema's bijv. de doorgaande leerlijn, onderwijsaanbod, toetsbeleid en onderwijsresultaten.
- Scholen zetten volgens schema een tevredenheidsonderzoek in onder leerlingen en ouders. Dit onderzoek geeft naast informatie over de algemene tevredenheid ook inzicht in het wettelijk vereiste beeld van de ervaren sociale veiligheid en het welbevinden van leerlingen.
- Voor het monitoren en borgen van de kwaliteit van de lessen gebruiken scholen verschillende processen en hulpmiddelen. Dit jaar hebben scholen ingezet op kijkwijzers, lesbezoeken en de nagesprekken hierover. Op die manier krijgen we nog beter zicht op kwaliteit van onze lessen.
- Via jaarplannen wordt gestructureerd gewerkt aan de realisatie van het stichtingsbrede ambitieplan en het eigen schoolplan. Er wordt binnen de stichting gewerkt met een vast format voor het jaarplan.

Onderstaande kalender maakt inzichtelijk op welke momenten in het schooljaar welke 'verantwoordingsproducten' worden opgeleverd binnen de strategische cyclus van Libréon en de jaarplan- en kwaliteitszorgcyclus.

Herstelopdracht

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 27 juni 2023 het herstelonderzoek uitgevoerd naar aanleiding de tekortkomingen die door de Inspectie van het Onderwijs zijn geconstateerd in het vierjaarlijks bestuurlijk onderzoek bij Libréon in 2022.

Op basis van het herstelonderzoek heeft de Inspectie van het Onderwijs de drie indicatoren van het bestuurlijk toezicht als ‘voldoende’ beoordeeld. Het CvB geeft effectief sturing aan de uitvoering van het kwaliteitsstelsel: er worden doelen gesteld, gevolgd, geëvalueerd en bijgesteld. De Inspectie van het Onderwijs adviseert om aandacht te blijven houden voor borging, maar ziet geen aanleiding om vervolgafspraken te maken in het toezicht.

Onderwijsresultaten

In opbrengstenjaar 2023 kwamen voor het eerst sinds een aantal jaar alle afdelingen van Libréon op voldoende uit. In opbrengstenjaar 2024 zal het beeld vergelijkbaar zijn. Alleen het Stedelijk Gymnasium Breda zal naar verwachting op een ‘onvoldoende, tenzij’ uitkomen.

Indicator	Omschrijving
Onderwijspositie (R1)	Positie in leerjaar 3 ten opzichte van het advies van de basisschool
Onderbouwsnelheid (R2)	Percentage onvertraagde studievoortgang in leerjaar 1 en 2

Bovenbouwsucces (R3)	Percentage onvertraagde studievoortgang vanaf leerjaar 3 per afdeling
Examencijfer (E)	Gemiddeld cijfer Centraal Examen (CE) van alle vakken per afdeling

Het overzicht hieronder geeft in de kolommen R1 tot en met R3 voor elk van de afdelingen aan of het driejaarsgemiddelde van de betreffende indicator uitkomt boven of onder de norm. De driejaarsgemiddelden zijn gebaseerd op de schooljaren 2019-2020, 2021-2022 en 2022-2023. De laatste kolom geeft voor 2022-2023 aan, of het gemiddelde CE-cijfer boven dan wel onder de norm is uitgekomen. Dit betreft dus de score van één jaar. Deze indicator telt nog niet mee in het eindoordeel dat de inspectie in 2024 zal geven. Aangezien deze score in het jaar daarna wél meegenomen wordt (in een tweejaar gemiddelde), is hij wél relevant bij het identificeren van eventuele risico's en is daarom weergegeven in de tabel.

			R1 Onderbouwpositie	R2 Onderbouwsnelheid	R3 Bovenbouwsucces	E Gemiddeld CE
1	Christoffel	Basis				
		Kader				
		TL				
2	De la Salle	TL				
3	Michaël College	TL				
4	Markenhage	TL				
		HAVO				
		VWO				
5	Orion Lyceum	HAVO				
		VWO				
6	Onze Lieve Vrouwe-lyceum	HAVO				
		VWO				
7	Mencia de Mendoza	HAVO				
		VWO				
8	Mencia Sandrode	TL				
		HAVO				
9	Newmancollege	TL				
		HAVO				
		VWO				
10	St. Oelbert	VWO				
11	Tessenderlandt	Basis				
		Kader				
		TL				
12	Graaf Engelbrecht	TL				
		HAVO				
		VWO				
13	Stedelijk Gym	VWO				

Een aantal rode vakken is te verklaren vanuit bewust beleid van de school. Dit betreft:

1. R1 van het Michaël college

Deze indicator komt zoals altijd ver onder de norm uit. De verklaring hiervoor ligt in het gegeven dat er leerlingen zijn die met een havo/vwo-advies toch bewust kiezen voor het Michaël vanwege het Vrije School-profiel van deze school. Deze score zal niet substantieel veranderen.

2. R3 van de vmbo-basis afdeling van de Christoffel

Deze indicator kwam de afgelopen jaren ook onder de norm uit. Dit bleek te maken te hebben met de registratie van de leerlingen in de duale leerroute en de pre-entree. Sinds 2021-2022 zijn deze leerlingen met een andere code geregistreerd in het leerlingvolgsysteem Magister. Het resultaat is dat de jaarscores van R3 van de vmbo-basis afdeling in 2021-2022 en 2022-2023 daarmee inderdaad boven de norm uitkomen. Het driejaarsgemiddelde blijft echter nog wel onder de norm. Dit zal het laatste jaar zijn.

3. R2 van het St. Oelbertgymnasium

Deze indicator wordt sterk beïnvloed door de resultaten van de leerlingen in de voorsprongklas. De voorsprongklas is bedoeld voor leerlingen die wat betreft cognitieve capaciteiten het gymnasium goed aankunnen, maar die nog over onvoldoende vaardigheden beschikken of sociaal-emotioneel nog niet ver genoeg zijn om de overstap naar het voortgezet onderwijs te maken. De leerstof van klas 1 is in de voorsprongklas wordt verdeeld over twee leerjaren, waardoor er ruimte overblijft voor extra uitdagende leerstof en begeleiding bij het ontwikkelen van executieve vaardigheden. Zonder deze leerlingen zou de R2 voor 2022-2023 boven de norm uitkomen.

Winstwaarschuwing ten aanzien van resultaten

Een winstwaarschuwing is echter wel op haar plek:

- Ten eerste is bij veel havo-afdelingen sprake van een dalende trend in het bovenbouwsucces (R3). Bij vier van de zeven havo-afdelingen kwam de jaarscore in 2022-2023 onder de norm uit. Een passieve leerhouding van leerlingen ('we krijgen ze niet meer aan het werk'), sociaal-emotionele gedragsproblematiek en de drempelloze doorstroom vanuit de mavo zijn in dit kader veel genoemde uitdagingen.
- Ten tweede is 2019-2020 bij veel scholen, met name door landelijke maatregelen als gevolg van de coronapandemie, een jaar met (hele) hoge scores. Dit jaar wordt in opbrengstenjaar 2023 nog éénmaal meegenomen in de driejaarsgemiddelden, daarna valt dit jaar weg en zullen de gemiddelden lager komen te liggen.

Het goede nieuws is dat deze ontwikkelingen op de radar staan van schoolleidingen. Risico's zijn bekend, analyses worden gemaakt en interventies ingezet. In bijeenkomsten blijkt steeds meer sprake van een kwaliteitscultuur, waarbij betrokkenen samen de resultaten analyseren en samen onderzoeken op welke manier het onderwijs kan worden verbeterd.

Waarschuwingen en attenderingen

Bij de volgende afdelingen is of was sprake van een waarschuwing of attendering:

St. Oelbertgymnasium: attendering van 2023 verdwijnt in 2024

De schoolleiding zag de teruglopende leerresultaten al vóór de attendering aankomen en heeft hier toen al op geanticipeerd. Er is ingezet op een herziening van het onderwijs, versterking van de doorlopende leerlijnen en herinrichting van de organisatie, waardoor dichter op het primaire proces wordt gestuurd. Daarnaast is een nieuwe functie gecreëerd, die van projectleider kwaliteitszorg, waarmee de school een gedegen impuls wilde geven aan de kwaliteitszorg en kwaliteitscultuur van de school. Afgelopen schooljaar zijn daarnaast afspraken gemaakt om 'korter op de bal te spelen' bij de risicovakken: na elke toets in leerjaar 5 en 6 vindt een check plaats door de schoolleiding vóórdat de resultaten gepubliceerd worden in Magister. Waar nodig werden door secties acties uitgezet. Dit alles lijkt haar vruchten te hebben afgeworpen. De resultaten van 2022-2023 waren dusdanig positief, dat de attendering die vorig jaar van kracht was, verdwijnt.

Mencia Sandrode – attendering in de havo verandert in 2024 in een waarschuwing

Bij Mencia Sandrode was in 2023 al sprake van een attendering bij de havo. Door de lage resultaten op R2 en R3 in 2022-2023 wordt dit een waarschuwing. Het lage gemiddelde CE voor de havo in 2022-2023 vormt hierbij een extra risico.

De havo is een nieuwe afdeling. Afgelopen jaar deden voor het eerst leerlingen eindexamen. In 2022-2023 heeft de schoolleiding aan een aantal knoppen gedraaid (toetsbeleid, differentiatie, determinatie), die naar verwachting de komende jaren een positief effect gaan hebben op de doorstroom van leerlingen. Daarnaast constateert de schoolleiding dat er onvoldoende sprake is van een proactieve en opbrengstgerichte kwaliteitscultuur. Het plan van aanpak geeft concrete acties om aan die cultuur een impuls te geven.

Mencia de Mendoza – attendering in de havo in 2024

Bij de havo was de jaarscore voor het bovenbouwsucces (R3) het afgelopen jaar (en ook het jaar daarvoor) onder de norm. Daarnaast kwam het gemiddelde CE voor de havo afgelopen jaar onder de norm uit. Dit komt neer op een attendering. Het CvB heeft van de school inmiddels een analyse en plan van aanpak ontvangen.

Tessenderlandt – attendering in vmbo-kader in 2024

De R3 van de kader-afdeling loopt terug en zakt in 2022-2023 onder de norm. Daarnaast was het gemiddelde CE in 2022-2023 van vmbo-kader onder de norm. Dit komt neer op een attendering. Uit een nadere analyse volgt het beeld van een groep leerlingen met veel complexe problematiek, die nog eens versterkt werd door de na-ijl effecten van Corona. Ondanks vele interventies lukte het de school onvoldoende daar een goed antwoord op te bieden. De problematiek in de huidige leerjaren 3 en 4 is volgens de schoolleiding wat minder. Het CvB heeft van de school inmiddels een analyse en plan van aanpak ontvangen.

Stedelijk Gymnasium Breda – waarschuwing van 2023 verandert in 2024 in 'onvoldoende, tenzij'

Naar verwachting komen beide onderbouwindicatoren onder de norm uit. Voor een categoriaal gymnasium met als toelatingseis vwo-advies is de invloed op R1 beperkt. Dat daar gelaten, ziet de schoolleiding een noodzaak om een impuls te geven aan de kwaliteitscultuur binnen de school: een cultuur waar iedereen zich bewust is van opbrengsten en zijn/haar rol daarin, waar het normaal is data met elkaar te delen en te gebruiken in het verbeteren van de kwaliteit en

waar systematisch en planmatig met elkaar gewerkt wordt aan de ontwikkeling van het onderwijs. Het CvB heeft de school inmiddels om een aanscherping van het eerdere plan van aanpak (juni 2023) gevraagd. Het vormgeven van een kwaliteitscultuur zal daar zeker onderdeel van uit maken, evenals het voeren van ‘het goede gesprek’ en het afleggen en nabespreken van lesbezoeken.

Eindexamenresultaten

De tabel op de volgende pagina geeft het slagingspercentage per onderwijssoort van iedere school weer. Ook wordt het landelijk gemiddelde, de percentielscore, het aantal deelnemers en een trend weergegeven. De resultaten worden ingedeeld in een percentiel dat de relatieve positie ten opzichte van andere scholen aangeeft, hierbij is het eerste percentiel (1) de laagste score en het honderdste (100) de hoogste. De percentielscore op onderwijssoortniveau wordt berekend op basis van alle besturen die deze onderwijssoort aanbieden. De percentielscore op vestigingsniveau wordt berekend op basis van alle vestigingen die deze onderwijssoort aanbieden. De percentielscore op onderwijssoortniveau kan dus afwijken van de percentielscore op vestigingsniveau omdat de vergelijkingsgroepen verschillen.

Wat is het slaagpercentage per onderwijssoort 2022-2023?

		Slaagpercentage 2022-2023	Landelijk gemiddelde	Percentiel	Aantal deelnemers	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
vmbo-b		98,3%	96,1 %	62	60	100%	100%	100%	97%	98%
Tessenderlandt	25GC-001	97,4%	96,1 %	44	39	100%	100%	100%	95%	97%
Christoffel	25GC-009	100,0%	96,1 %	100	21	100%	100%	100%	100%	100%
vmbo-k		90,0%	94,1 %	12	80	96%	100%	97%	100%	90%
Tessenderlandt	25GC-001	87,9%	94,1 %	14	66	95%	100%	97%	100%	88%
Christoffel	25GC-009	100,0%	94,1 %	100	14	100%	100%	100%	100%	100%
vmbo-git		91,8%	91,3 %	41	428	95%	97%	96%	97%	92%
Newmancollege	14SZ-000	88,9%	91,3 %	31	99	98%	99%	98%	100%	89%
Markenhage	25GC-000	91,7%	91,3 %	42	72	92%	92%	92%	92%	92%
Tessenderlandt	25GC-001	92,1%	91,3 %	44	38	90%	100%	91%	100%	92%
Mencia Sandrode	25GC-003	92,0%	91,3 %	44	50	89%	92%	100%	93%	92%
De la Salle	25GC-008	92,6%	91,3 %	47	27	94%	100%	100%	97%	93%
Christoffel	25GC-009	93,3%	91,3 %	53	15	100%	100%	100%	100%	93%
Michaël college	25GC-010	95,7%	91,3 %	70	70	96%	100%	97%	99%	96%
Graaf Engelbrecht voor mavo/ha...	31TK-000	91,2%	91,3 %	39	57	98%	98%	94%	100%	91%
havo		83,2%	84,2 %	38	607	88%	96%	95%	91%	83%
Newmancollege	14SZ-000	82,0%	84,2 %	34	128	92%	96%	99%	95%	82%
Onze Lieve Vrouweyleum	16RF-000	89,4%	84,2 %	74	132	90%	98%	99%	90%	89%
Markenhage	25GC-000	83,3%	84,2 %	41	114	80%	97%	93%	96%	83%
Mencia de Mendoza Lyceum	25GC-002	75,2%	84,2 %	13	113	88%	92%	91%	86%	75%
Mencia Sandrode	25GC-003	73,5%	84,2 %	11	34					74%
Orion Lyceum	25GC-011	100,0%	84,2 %	100	21	83%	79%	83%	92%	100%

		Slaagpercentage 2022-2023		Landelijk gemiddelde	Percentiel	Aantal deelnemers	18-19	19-20	20-21	21-22	22-23
Graaf Engelbrecht voor mavo/ha...	31TK-000		86,1%	84,1%	54	65	88%	100%	93%	93%	86%
vwo			86,1%	88,6%	31	607	89%	99%	95%	92%	86%
Sint-Oelbertgymnasium	02QO-000		75,7%	88,6%	7	103	90%	97%	98%	81%	76%
Stedelijk Gymnasium Breda	03AM-000		86,1%	88,6%	33	144	92%	97%	97%	92%	86%
Newmancollege	14SZ-000		92,6%	88,6%	70	68	95%	100%	98%	97%	93%
Onze Lieve Vrouweyleceum	16RF-000		92,5%	88,6%	68	107	90%	100%	95%	98%	93%
Markenhage	25GC-000		94,9%	88,6%	83	39	85%	100%	92%	95%	95%
Mencia de Mendoza Lyceum	25GC-002		82,7%	88,6%	20	104	83%	100%	91%	90%	83%
Orion Lyceum	25GC-011		100,0%	88,6%	100	11	71%	100%	100%	100%	100%
Graaf Engelbrecht voor mavo/ha...	31TK-000		80,6%	88,6%	14	31	86%	100%	89%	84%	81%

Legenda percentielscore

- Percentielscore 75 of hoger (25% best presterende scholen)
- Percentielscore tussen 25 en 75
- Percentielscore 25 of lager (25% slechtst presterende scholen)
- Percentielscore (nog) niet bepaald

Kwaliteitsborging toetsing en examinering

Eindexamencommissies zijn sinds 1 augustus 2021 verplicht jaarlijks een reflectieverslag op te stellen. Deze jaarlijkse reflectie dient de volgende onderdelen te bevatten:

- een verslag van de eigen werkzaamheden;
- een evaluatie van de kwaliteit van de schoolexaminering;
- een advies aan bevoegd gezag en schooldirecteur over noodzakelijke/wenselijke verbeteringen.

In 2023 is binnen Libréon door het bestuur actief gestuurd op de totstandkoming van de jaarlijkse reflecties. Hierbij is door alle scholen gebruik gemaakt van een nieuw, in samenwerking met het netwerk van examensecretarissen ontwikkeld, Libréon-format. De ervaringen tot nu toe zijn:

- door het format wordt op systematische wijze geëvalueerd;
- het Libréon-format maakt het krijgen van een totaalbeeld gemakkelijker.

Uit de reflectieverslagen komt naar voren dat het centraal beleidskader, bestaande uit het examenreglement en het organisatorisch kader voor toetsing en examinering en het protocol controle PTA, staat. Op steeds meer scholen wordt gewerkt aan schoolspecifiek toetsbeleid. De schoolexaminering is over de hele linie goed verlopen. Het afsluitende karakter van PTA's is op sommige scholen nog een aandachtspunt. Ook wordt aandacht gevraagd voor het waarborgen van een veilige afname van digitale toetsen nu traditionele computerlokalen steeds meer verdwijnen. Daarnaast blijkt het goed organiseren van extra faciliteiten bijvoorbeeld ten behoeve van auditieve ondersteuning op sommige scholen lastig te realiseren.

De meeste aandachtspunten hebben betrekking op het functioneren van de examencommissies zelf. Examencommissies willen zich graag verder professionaliseren door scholing en door werkwijzen vast te leggen in procedures en draaiboeken. Ze doen tevens een beroep op de schoolleiding om ervoor te zorgen dat de facilitering van deze taak overeenkomt met het belang van de opdracht. Lidmaatschap van een eindexamencommissie mag geen sluitpost in het taakbeleid zijn. Het CvB zal vanaf de formatie voor schooljaar 2024-2025 de leden van examencommissies (het liefst voor meerdere jaren) officieel benoemen.

In april en juni 2023 zijn respectievelijk de locatie Markenhage binnen de Campus en het OLV door de Inspectie van het Onderwijs bezocht voor een onderzoek naar de kwaliteit van de afsluiting (OP6). In beide gevallen heeft de Inspectie de standaard als voldoende beoordeeld, maar wel met enkele herstelopdrachten. In december 2023 heeft de Inspectie in beide gevallen geconstateerd dat aan de opdrachten is voldaan.

Passend onderwijs

Dekkend aanbod

Libréon hanteert als “merkbeloofte” dat elke leerling een passende route naar de juiste kwalificatie aangeboden krijgt en daarin wordt ondersteund door een helder en samenhangend pakket ondersteuningsmogelijkheden. Libréon is een bestuur van scholen met een ondersteuningsaanbod dat recht doet aan de ondersteuningsvraag van elke leerling. Dit aanbod is beschreven in schoolondersteuningsprofielen wordt ook inzichtelijk gemaakt in POS-ouderrapporten op de website van het RSV.

MERKBELOFTE LIBRÉON

1. Binnen Libréon wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke visie op ondersteuning en begeleiding.
2. Alle leerlingen worden gezien, gehoord en geholpen.
3. Alle leerlingen ontvangen de ondersteuning die ze nodig hebben.
4. Alle leerlingen volgen zo veel mogelijk in een reguliere setting onderwijs.
5. De scholen binnen Libréon staan met elkaar voor een soepele overgang van leerlingen tussen de scholen van de stichting.

De schoolondersteuningsprofielen van alle scholen die onder het RSV vallen, zorgen samen voor een nagenoeg dekkend ondersteuningsaanbod in de regio. Hierdoor is er voor elk kind een passende school in de regio Breda. Binnen het RSV zijn twee scholen voor specifiek vmbo van elk ongeveer 300 leerlingen (waarvan één onder Libréon valt). Hier worden kinderen extra ondersteund om succesvol een regulier vmbo te kunnen behalen. De zorgstructuur op deze scholen is zodanig opgezet dat de intensieve ondersteuning in de loop van het vierjarige traject wordt afgebouwd. Op die manier worden deze leerlingen goed voorbereid op het mbo. Door te kiezen voor specifiek vmbo wordt zoveel mogelijk voorkomen dat kinderen in het speciaal onderwijs terechtkomen. Eveneens kunnen kinderen vanuit het speciaal onderwijs dan sneller

instromen in het regulier voortgezet onderwijs. Er wordt nog gewerkt aan het inrichten van een vso-voorziening voor leerlingen met vwo-niveau.

Inzet middelen

Sinds 2016 is de toekenning van ondersteuningsbudget voor leerlingen in het leerwegondersteunend onderwijs (lwoo) belegd bij de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. Samenwerkingsverbanden mogen sindsdien afwijken van landelijke criteria voor toekenning en overgaan tot een wijze van bekostiging die past bij de wensen van de regio ('opting out'). Het RSV heeft ervoor gekozen om in 2023-2024 de landelijke criteria en het landelijk vastgestelde budget nog te hanteren. Het totaalbudget lwoo wordt gedeeld door het totaal aantal leerlingen met een beschikking. Hierdoor komt het grootste deel van deze middelen in de regio terecht bij vmbo basis- en kaderleerlingen. Deze middelen worden ingezet om kleinere groepen te realiseren. Daarnaast worden aanvullende ondersteuningsactiviteiten aangeboden zoals, remedial teaching, sociale vaardigheden, etc.

Het RSV heeft vanuit haar budget de volgende middelen toegekend aan de scholen:

- Per leerling € 150,- schoolondersteuningsbudget op basis van de leerlingtelling van oktober 2022.
- Voor specifieke scholen vmbo, in het geval van Libréon voor Christoffel-arrangement specifieke school voor leerlingen die geen LWOO beschikking hebben na beoordeling van de ACT.

Met middelen passend onderwijs wordt binnen Libréon de basisondersteuningsstructuur op scholen onderhouden. Het schoolondersteuningsprofiel is leidend voor de inrichting van de ondersteuningsstructuur. Op hoofdlijnen is de ondersteuning op de scholen ingericht langs de volgende lijnen:

1. **Signalering:** vakdocenten, mentoren en decanen zijn toegerust (kennis en faciliteiten) om leerachterstanden, sociaal emotionele problematiek te herkennen en keuzeprocessen te ondersteunen.
2. **Ondersteuning:** op basis van de signalering schakelen de ondersteuningscoördinatoren interne specialisten (op school) of externe specialisten (Expertisecentrum Libréon, RSV, GGD CJG) in en dragen zorg voor specifieke dossieropbouw (OPP).
3. **Testen:** op initiatief van de ondersteuningscoördinator op school kan gebruik worden gemaakt van het testaanbod van het Expertisecentrum van Libréon (bijvoorbeeld dyslexieonderzoeken en intelligentietesten).
4. **Monitoring:** de effecten van de inzet van de begeleiding en ondersteuning worden door de ondersteuningscoördinator gevolgd en besproken in verschillende vormen van overleg en vervolgens vastgelegd in het leerlingvolgsysteem.

Afhankelijk van het schoolondersteuningsprofiel zijn op de verschillende scholen deskundigen beschikbaar die voorzien in de volgende ondersteuning.

Ondersteuning	Rollen
In cognitieve ontwikkeling	
Vakondersteuning	vakdocenten
Didactische ondersteuning	leerlingbegeleiders
Dyslexieprotocol	dyslexiebegeleiders
Dyscalculieprotocol	rekenbegeleiders
Leerlingen met lage intellectuele vermogens	lwoo-begeleiders
Leerlingen met hoge intellectuele vermogens	MHB-begeleiders
In sociaal-emotionele ontwikkeling	
Sociaaleconomische en sociaal-culturele problematiek	counselors
Leerlingen met lichte gedragsproblemen	counselors FRT, Rots en water
Ondersteuning bij keuzeprocessen	decanen

In functies heeft Libréon onderstaande aantallen professionals in dienst:

Functie	FTE	Aantallen
Counselor	0,7	2
Decaan	3,8	5
Intern begeleider	6,3	9
Ondersteuningscoördinator	6,55	11
Orthopedagoog	1,6	3
Psycholoog	0,8	2

Doorontwikkeling ondersteuningsstructuur

Gezien de ‘merkbeloofte’ die de scholen van Libréon aan leerlingen en ouders doen en naar aanleiding van uitgevoerd onderzoek naar de inrichting van de begeleiding en ondersteuning van leerlingen op de scholen van Libréon worden in het schooljaar 2023-2024 de volgende resultaten nagestreefd:

- De rollen, taken en functies binnen de begeleiding en ondersteuning worden binnen de stichting geharmoniseerd, waarbij de ondersteuningscoördinator als functie wordt opgenomen in het functieboek.
- Er wordt een heldere verdeling van taken, rollen en functies vastgesteld tussen scholen en Expertisecentrum, waardoor het expertisecentrum een heldere en eenduidige positie krijgt binnen de stichting.
- Er wordt een voorstel uitgewerkt om de kwaliteit van begeleiding en ondersteuning te volgen en via professionalisering te versterken.

Sterk Techniek Onderwijs

Doelstelling

De hoofddoelstelling van het project STO is om door krachtenbundeling een dekkend technisch en technologisch onderwijsaanbod in de regio te verankeren en om doelgericht en planmatig dit aanbod toekomstbestendig te maken door continue vernieuwing van het onderwijsprogramma. Toekomstbestendig techniekonderwijs kenmerkt zich door een goede balans tussen vakmanschap en de inzet van nieuwe technologieën. Om deze hoofddoelstelling te kunnen realiseren, is van belang dat – zeker gezien de toenemende vraag naar vakmensen – de technische beroepsprofielen PIE, BWI en M&T behouden blijven en toekomstbestendig worden gemaakt in samenwerking met het regionale bedrijfsleven. Voor de vmbo-opleidingen gericht op technologische toepassingen geldt hetzelfde.

Activiteiten

STO Breda loopt al vanaf 2021 en er zijn al mooie dingen gebeurd. Het Junior Techniek College waarbij tientallen leerlingen uit het basisonderwijs op Tesselandt lessen volgen op het gebied van techniek is een groot succes. Er is flink geïnvesteerd in materiaal, machines en uren om het techniekonderwijs op een hoger niveau te krijgen. Ook zijn er meerdere activiteiten georganiseerd met het lokale bedrijfsleven en worden er bedrijfsbezoeken en stages geïnitieerd. De vooruitblik naar de nieuwe subsidieperiode 2025-2029 heeft een natuurlijk evaluatieproces in gang gezet. Hierbij werd duidelijk dat als gevolg van ontwikkelingen als corona en een flink aantal wijzigingen in de geledingen binnen de stuurgroep en projectleiders niet alle plannen tot volledige uitvoering zijn gekomen en dat er een verbeterslag in de organisatie nodig is. Daarom heeft de stuurgroep besloten om in 2024 een programmamanager aan te stellen met de opdracht om de ambities van STO Breda daadkrachtiger te realiseren. STO zou een begrip moeten zijn in Breda en omgeving en daar wordt hard aan gewerkt.

Op de eerste plaats is de samenwerking tussen alle vmbo-scholen in Breda flink geïntensiveerd met als doel te komen tot een flexibelere samenwerking en uitwisseling van mensen en middelen. Daarnaast is het ook van belang dat alle basisscholen worden betrokken bij STO Breda. Niet alleen de uitwisseling tussen het po en vo, zoals bij het Junior Techniek College al gebeurt, maar ook gastlessen, bedrijfsbezoeken en meer technisch onderwijs op de basisscholen zelf komen op de agenda. Ook liggen er kansen door de samenwerking tussen het vo en mbo aan te halen. Een doorlopende leerlijn is daarbij een belangrijk onderwerp. Ook zouden docenten uit het vmbo en het mbo meer met elkaar in contact moeten komen om kennis en ideeën met elkaar uit te wisselen.

Op de tweede plaats is de samenwerking tussen onderwijs en het bedrijfsleven niet weg te denken. Bedrijven zitten te springen om technische mensen. Zij willen wel, maar weten niet altijd hoe. Wij kunnen ze daarbij helpen met ideeën over goede gastlessen, geslaagde bedrijfsbezoeken, uitwisselingsprojecten en niet te vergeten de invulling van stageplekken.

Op de derde plaats is de gemeente Breda van belang. Ook de gemeente is erbij gebaat om het onderwijs in Breda kwalitatief op een zo hoog mogelijk niveau te krijgen en te houden. En ook

de gemeente zoekt ons op sinds we weer knippen op de radar. De eerste afspraken zijn al gemaakt en ook daar hopen we op een duurzame en constructieve samenwerking.

Specificatie STO		
Resterende subsidie per 1-1-2023	375.240	
Ontvangsten	518.163	
Betalingen aan partners	152.075	INOS/Curio
Betalingen aan overig (begeleiding)	25.023	Vindsubsidies
Eigen personele inzet	410.369	
Materiële kosten	28.080	
Resterende subsidie per 31-12-2023	277.857	

Nationaal Programma Onderwijs

Terugblik

Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is er voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona. In 2021 zijn de schoolprogramma's opgesteld, na een traject van gesprekken met personeel, leerlingen en ouders. Sommige scholen hebben ervoor gekozen een werkgroep te vormen, vaak bestaande uit schoolleiding en medewerkers. Deze werkgroepen spraken vervolgens met andere personeelsleden, zoals sectievoorzitters, ondersteuningscoördinatoren, decanen en ondersteunende medewerkers, om de behoeften te inventariseren. Op verschillende scholen is een enquête/vragenlijst uitgezet onder leerlingen en ouders om te peilen welke zorgen/behoeften er bestaan en wat er gemist wordt op het gebied van vakinhoud, maar ook sociale activiteiten. Daarnaast zijn ook de leerlingenraad en de ouderraad benaderd. Op basis van deze vragenlijsten, enquêtes en gesprekken zijn de keuzes voor de schoolprogramma's gemaakt, waarna deze ter instemming zijn voorgelegd aan de medezeggenschap. In 2022 is de uitvoering van de programma's voortgezet.

In het eerste NPO-jaar hebben de scholen vanuit het bestuur een handreiking gekregen voor het monitoren en evalueren van NPO-interventies. In het algemeen gebruiken de scholen zowel harde (MMP) gegevens als zachte gegevens (bijvoorbeeld interviews met en enquêtes onder de verschillende stakeholders/betrokkenen) om de effecten van de interventies te meten.

Interventies

Voorafgaand aan schooljaar 2023-2024 zijn op basis van ervaringen en evaluaties van de schoolprogramma's nieuwe voorstellen voor interventies gedaan en aan de medezeggenschap voorgelegd. Waar in het eerste schoolprogramma het accent vooral lag op het wegwerken van cognitieve leervertragingen, zijn de programma's in 2022 en 2023 ook aangevuld met interventies om het sociaal welbevinden te bevorderen. Het is duidelijk en algemeen bekend dat corona ook zeker van invloed is geweest op de sociaal-emotionele ontwikkeling van een grote

groep leerlingen. Leerlingen hebben activiteiten buiten de klas/buiten de school gemist. Ook de gemeenschapszin is onder druk komen te staan. Het samen leven en werken binnen school moest als het ware opnieuw worden 'uitgevonden'. De scholen binnen Libréon scoren over het algemeen goed op sociale veiligheid. Toch nemen de zorgen over het schoolklimaat toe. Verschillende scholen constateren een toegenomen onrust, meer ruzies, meer discriminerend gedrag en toegenomen polarisatie. Dit heeft in het kader van NPO geleid tot meer interventies die bijdragen aan het omkeren van deze tendens. Tot slot proberen scholen de middelen nu ook duurzamer in te zetten, bijvoorbeeld door professionaliseringsactiviteiten aan te bieden die zorgen voor borging van kennis en vaardigheden binnen school.

Hieronder volgt een samenvatting van de interventies, gegroepeerd volgens de menukaart:

Meer en effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren

Voor de onderbouw zijn er verschillende interventies gericht op vakinhoudelijke achterstanden uitgevoerd. Zo is er, soms in samenwerking met externe partijen, een intensief bijlesprogramma gericht op vakinhoudelijke achterstanden opgezet. Daarnaast vonden kleinschalige activiteiten plaats zoals bijles van onderbouwleerlingen door bovenbouwleerlingen. Examenleerlingen volgden op verschillende momenten examentraining ter voorbereiding op school-examens en het centraal examen. Daarnaast hadden bovenbouwleerlingen voor veel vakken de mogelijkheid van extra ondersteuningsuren naast het reguliere lesprogramma. Deze ondersteuningsuren, veelal verzorgd door eigen personeel, zijn gericht op extra aandacht, uitleg en verdieping van reeds behandelde stof, om de achterstand in te halen.

Sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van leerlingen

Op alle scholen worden extra activiteiten georganiseerd, gericht op de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van de leerlingen. Dit betreft sportieve en culturele activiteiten voor klassen of jaarlagen. Daarnaast vinden er extra activiteiten plaats die gericht zijn op groepsontwikkeling en persoonlijke ontwikkeling. Zo is op veel scholen voor elke klas een budget beschikbaar gesteld voor een activiteit op het gebied van welzijn.

(Extra) inzet van personeel en ondersteuning

Gezien de toename van aanvragen voor specifieke leerlingenondersteuning is de omvang van het ondersteuningsteam op verschillende scholen uitgebreid, bijvoorbeeld met extra inzet van een orthopedagoog, ambulant begeleiders en onderwijsassistenten. Naast de extra capaciteit die in de ondersteuningsteams is gecreëerd, hebben sommige scholen er ook voor gekozen om extra docenten in te zetten op hun vakgebied en in het mentoraat. In de brugklas heeft opnieuw klassenverkleining plaatsgevonden, maar in vergelijking met vorig jaar is soms gekozen voor een extra klas in klas 2 of 3. Op enkele scholen zijn klassen/clusters verkleind in de bovenbouw, bijvoorbeeld in klas 6 bij examenvakken met zichtbare corona achterstanden. De leerresultaten zijn hierdoor positief beïnvloed.

Professionalisering

Om leerlingen te helpen meer regie en verantwoordelijkheid over hun eigen leren te nemen, hebben sommige scholen zich gericht op professionalisering van hun personeel. Professionaliseringsactiviteiten zijn dan ook vaak gericht op didactische coaching om een formatieve leer-

cultuur binnen de school te creëren. De effecten hiervan zijn zichtbaar in de omgang met leerlingen, de manier waarop in en buiten de lessen aan leerdoelen wordt gewerkt en de manier waarop feedback wordt gegeven onderling, aan leerlingen en van leerling naar docent.

Effecten

Het is en blijft lastig om opbrengsten meetbaar te maken, waarbij sprake is van een één op één relatie tussen interventie en effect. Effectmeting zal in de nabije toekomst alleen maar lastiger worden als initiatieven (gekoppeld aan incidentele subsidies) met gelijksoortige doelstelling van start gaan, zoals de inzet op de ontwikkeling van basisvaardigheden. Daarbij heeft Libréon bij aankondiging van de NPO-middelen het besluit genomen om deze middelen te gebruiken om al ingezette ontwikkelingen te versterken of aan te jagen. Hierdoor ontstaat meer een vermenging van reguliere en incidentele middelen dan in een pure projectaanpak het geval zou zijn geweest.

Inzet van middelen

Van de NPO-middelen is in 2023 8% ingezet voor inhuur personeel niet in loondienst.

Los van bovenstaande gecategoriseerde maatregelen is uit evaluaties ook naar voren gekomen dat dat het individuele maatwerk onlosmakelijk onderdeel moet zijn van de juiste ondersteuning van leerlingen. Die individuele benadering is een aanpak die bij iedere docent terecht kan komen, waarbij een wisselend aantal leerlingen kan worden ondersteund. In de toedeling van de taakuren voor deze docenten is gekozen voor een generieke maatregel die neerkomt op 25 taakuren per docent in de algemene schooltaken of in een -factor in het taakbeleid. Deze min-factor is middels tijdelijke uitbreidingen vergoed. Het is het laatste jaar dat deze maatregel is geëffectueerd en in de toedeling van de extra middelen uit de voorziening gedekt.

Daarnaast hebben alle acht scholen een eenmalige bijdrage gekregen vanwege onvoorziene aan NPO-gerelateerde kosten ontvangen. Dit betreft een generieke bijdrage van 80.000 euro per school.

Eind 2023 resteert in de bestemmingsreserve NPO een bedrag van € 4.562.523,-. De verwachting is dat eind van het schooljaar 2024/2025 alle NPO-middelen zijn besteed. Met ingang van 2024 worden NPO-middelen alleen nog middels specifieke trajecten toegewezen.

Nieuwkomers

De Internationale Schakelklas (ISK), onderdeel van collega-bestuur Curio, biedt onderwijs aan anderstalige jongeren tussen de twaalf en achttien jaar oud. Vanuit Libréon-scholen worden geen leerlingen op de ISK ondersteund. Wel hebben drie scholen leerlingen *in* school vanuit het ISK die daar onderwijs volgen.

De ondersteuning die daarbij wordt geboden:

- NT2-ondersteuning (taallessen).

- Extra begeleiding vanuit het ondersteuningsteam.
- Extra ondersteuning in voorbereiding op de les. De docent neemt nog eens apart de lesstof en huiswerkopdrachten door, zodat de leerling weet wat er verwacht wordt. In deze extra lessen wordt een uitgebreide verlengde instructie verzorgd.

Telefoonbeleid

Onderzoek heeft aangetoond dat ongereguleerd gebruik van de smartphone leerlingen te veel afleiding biedt waardoor leerresultaten negatief beïnvloed kunnen worden. Daarom hebben besturen en scholen begin juli 2023 van de minister de opdracht gekregen telefoonbeleid te formuleren waarin afspraken worden vastgelegd over de aanwezigheid en het gebruik van telefoons binnen school.

Standpunt bestuur

Het bestuur van Libréon staat op het standpunt dat voor smartphones en andere technologische devices (zoals smartwatches) in principe geen plaats is in de klas, tenzij er sprake is van een onderbouwd educatief gebruik waar het hele team eenduidig invulling aan geeft.

Niet, tenzij... is dus de beleidslijn.

Het bestuur gelooft niet dat een algeheel verbod binnen Libréon zinvol is en koestert juist de verschillen binnen de stichting. Dit betekent dat de uitwerking van afspraken over de aanwezigheid en het gebruik binnen de stichting kunnen verschillen, omdat de leerlingpopulatie verschilt, omdat de pedagogische kijk op het vraagstuk verschilt of omdat er anders wordt omgegaan met de inzet van ICT-middelen binnen het onderwijsconcept. Als deze verschillen goed zijn onderbouwd, zijn ze ook uit te leggen naar elkaar en onze belanghebbenden.

Het bestuur gaat wel uit van schoolbreed beleid. Zo wordt voorkomen dat docenten onderling verschillende regels (kunnen) hanteren. Duidelijkheid draagt bij aan een positief leer- en leefklimaat en maakt ook dat de school sterker staat bij conflicten en/of klachten over het gebruik van smartphones.

Keuzes van scholen

Op de meeste scholen binnen Libréon is de aanwezigheid van smartphones of andere technologische devices in onderwijssituaties vanaf 1 januari 2024 niet langer toegestaan. Op een enkele school kan de smartphone op aanwijzing van de docent worden gebruikt voor onderwijsdoeleinden. Enkele scholen maken ook expliciet een uitzondering voor leerlingen die om medische redenen de smartphone moeten gebruiken, bijvoorbeeld voor het uitlezen van glucosewaarden.

De smartphones kunnen thuis gelaten worden, kunnen worden opgeborgen in de locker of bij binnenkomst in het klaslokaal worden achtergelaten in een tas of bak. Dit betekent dat op het

overgrote deel van de scholen het gebruik van de smartphone tijdens pauzes en tussenuren nog steeds is toegestaan.

Internationalisering

Libréon biedt met 14 scholen een palet aan onderwijs aan in een open contact met de samenleving. Veel scholen binnen de stichting hebben een lange en rijke traditie. De levensbeschouwelijke en/of ethische inspiratie die aan deze traditie ten grondslag ligt, maakt dat scholen allereerst plaatsen zijn waar leerlingen en volwassenen in een stimulerende omgeving met elkaar leren en groeien. Dit gebeurt aan de hand van cultuurgoederen, levende tradities, prikkelende vakbekwaamheid, oefening en discipline en navolgenswaardige voorbeelden. De scholen zijn levende gemeenschappen van mensen in gesprek met elkaar over de mooie en minder mooie dingen die de internationale maatschappelijke werkelijkheid met zich meebrengen.

Libréon heeft ervoor gekozen om binnen de stichting diversiteit in onderwijsprofielen aan te bieden opdat elke leerling iets vindt naar zijn interesse en talent, zoals bijvoorbeeld TTO (Twee Talig Onderwijs), Technasium, Cultuurprofielschool. De scholen Mencia de Mendoza Lyceum, Mencia Sandrode en de ISB hebben als profiel "internationalisering" met als slogan "Ontdek je wereld!". Deze scholen bereiden hun leerlingen voor op hun rol als burger in een steeds internationaler wordende samenleving.

Mencia de Mendoza Lyceum en Mencia Sandrode zijn Global Citizen School. De scholen kennen het volgende aanbod: Engels Anglia (Mencia Sandrode) en Cambridge (CFE/CAE) (voor zowel de reguliere als TTO-stroom in Breda), Delf Scolaire voor Frans en Goethe voor Duits. In de bovenbouw TTO wordt leerlingen het IB-programma aangeboden. Aanvullend worden lessen Spaans en Italiaans gegeven. Burgerschapsvorming, kennis van verschillende culturen en internationale verhoudingen zijn naast de talen een belangrijk onderdeel van het profiel. Leerlingen worden op het Mencia opgeleid tot actief deelnemer aan de steeds verder internationaliserende wereld.

TTO heeft, naast de focus op talen, ook als opdracht om te werken aan een doorlopende internationale leerlijn waarin de volgende bouwstenen zijn verwerkt: houding, kennis, vaardigheden en waarden. Daarom is gekozen voor de implementatie van Global Perspectives in de verschillende vakken. In de bovenbouw bestaat een apart vak Europese en Internationale Oriëntatie (EIO) en krijgen leerlingen een Model United Nations aangeboden n in de onderbouw en kunnen leerlingen zich kwalificeren voor het European Youth Parliament in de bovenbouw. Op school werken native speakers en docenten die hun CAE en CPE hebben gehaald om les te kunnen geven op tweetalig onderwijs en docenten die affiniteit hebben met internationale contacten. De scholen hebben een eigen leerlijn Europakunde ontwikkeld met speciale lessen.

Internationalisering in de reguliere lessen is een ontwikkelpunt richting de toekomst.

3

Personeel

Strategisch personeelsbeleid

Interne ontwikkelingen

Libréon heeft in haar lopende ambitieplan een ambitie geformuleerd inzake HRM op maat. De kern hiervan vormt het gesprek met de medewerker, het zo genoemde “goede gesprek”. Dit is in plaats van het in kaart brengen, analyseren en verbeteren van tekortkomingen gebaseerd op een waarderende kijk op ontwikkeling en het versterken van reeds aanwezige talenten, waarbij aandachtspunten inzake pedagogisch-didactisch handelen, klassenmanagement etc. uiteraard niet onbesproken blijven. Deze manier van kwaliteitsontwikkeling wordt sinds 2022 gebruikt en is inmiddels gemeengoed.

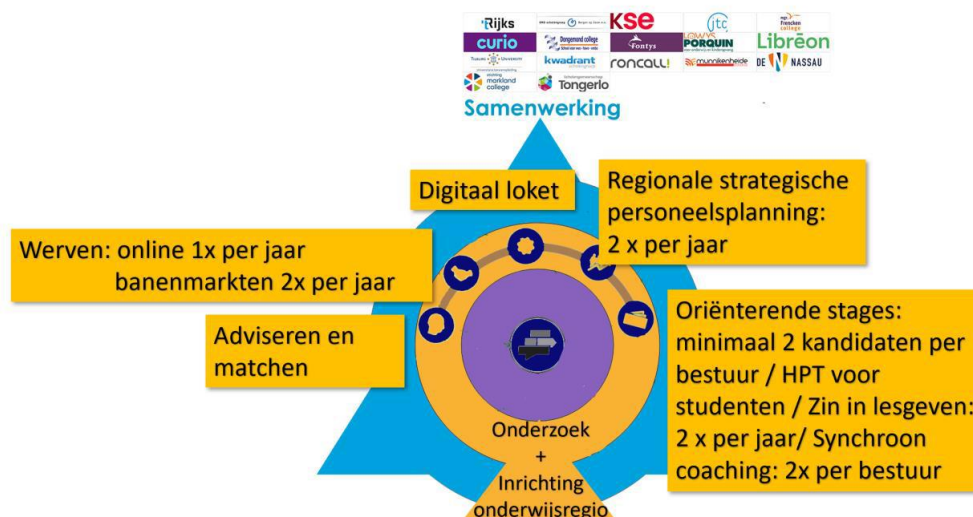
‘Het goede gesprek’, met een gedeeld mensbeeld als uitgangspunt, past bij onze ambities en de ontwikkeling van HRM op maat, dat als doel heeft dat iedere medewerker vakkundig is en met plezier werkt. We vinden het belangrijk dat elke medewerker de kans krijgt het beste uit zichzelf te halen binnen een aantrekkelijke en inspirerende leer- en werkomgeving. De aandacht voor de medewerker en de nabijheid van zijn direct leidinggevende is erop gericht dat de medewerker in zijn kracht staat en zoveel mogelijk zelf de regie heeft over zijn of haar ontwikkeling. Daarbij vormt het versterken van de talenten van de medewerker het vertrekpunt. Dat betekent dat we inspelen op de individuele behoeften van huidige en potentiële collega’s en dat er ruimte is voor de verschillen tussen medewerkers en het afstemmen van de persoonlijke ambities met die van de organisatie. We gaan daarbij ook meer uit van vraaggerichte scholing: wat heeft de individuele medewerker nodig om binnen de context van de school en zijn functie te ontwikkelen binnen zowel de collectieve- als persoonlijke ambities en doelstellingen.

De grondhouding waarmee het gesprek gevoerd wordt is vanuit een positief mensbeeld en waarderend perspectief. Daarbij is passend leiderschap en professioneel voorbeeldgedrag cruciaal. Alle leidinggevende binnen Libréon hebben een hierbij horend scholingstraject gevolgd.

Externe ontwikkelingen

Libréon participeert nog altijd in het project RAP (Regionale Aanpak Personeelstekort in het onderwijs). Zij doet dit in samenwerking met een negental regionale VO-scholen, Curio, Tilburg University en Fontys.

Voor 2023 en 2024 zijn de actielijnen naast de verdere verkenning van de te vormen onderwijsregio, zoals in onderstaand schema weergegeven: regionale strategische personeelsplanning, werven (online en fysieke banenmarkten), adviseren en matchen, uitbouw digitaal loket en oriënterende stages.

Personele bezetting en leeftijdsopbouw personeel

De personele bezetting inclusief vervangingen en tijdelijke contracten bedroeg vanaf augustus 2022 (na bestuursoverdrachten Juvenaat, Graaf Engelbrecht en Stedelijk Gymnasium) gemiddeld 909 FTE.

Onderstaand overzicht laat de verdeling zien in de diverse personeelscategorieën. Voor onderwijzend personeel bedraagt de inzet in 2023 637 FTE (70%), voor onderwijs ondersteunend personeel 212 FTE (23%), voor directie 64 FTE (7%) en voor bestuur 1 FTE (0,011%). De verhouding is gelijk aan die in 2022.

Inzet personeel	FTE's 2022	FTE's 2023
Docenten LB	257,96	259,25
Docenten LC	211,24	205,97
Docenten LD	163,18	171,86
OOP schaal 2	12,18	12,18
OOP schaal 3	9,32	7,94
OOP schaal 4	40,67	43,21
OOP schaal 5	27,18	27,48
OOP schaal 6	31,82	30,21
OOP schaal 7	33,39	34,56
OOP schaal 8	18,83	19,93
OOP schaal 9	14,04	16,40
OOP schaal 10	14,17	14,36
OOP schaal 11	5,02	5,55
Directie schaal 12	35,30	36,49
Directie schaal 13	16,45	14,85
Directie schaal 14	5,00	5,41
Directie schaal 15	7,15	7,58

Bestuur schaal B4	1,00	1,00
Totaal	909,78	914,23

Kijken we naar de verdeling in leeftijdscategorieën en de verhouding man/vrouw dan geeft dit op peildatum 31-12-2022 het volgende beeld:

Leeftijd	2022 Man	2022 Vrouw	2023 Man	2023 Vrouw
20-25	13	25	15	22
25-30	41	50	34	61
30-35	51	77	54	73
35-40	54	76	48	83
40-45	49	77	48	75
45-50	40	102	47	105
50-55	67	81	59	85
55-60	53	96	59	93
60-65	73	92	67	88
65-70	29	26	17	23
70-75	5	0	4	1
75-80	2	0	1	0
80-85	0	0	1	0

De gemiddelde leeftijd binnen Libréon bedraagt op peildatum 47 jaar bij de mannen en 46 jaar bij de vrouwen. Dit is gelijk aan de gemiddelde leeftijd in 2022.

Toekomstige ontwikkelingen personeel

Personeelsbehoefte

Op basis van de meerjarenbegroting wordt de toekomstige personeelsbehoefte in kaart gebracht. Uitgangspunt daarbij is het aantal fte's dat in de begrotingen van de komende jaren is opgenomen. De verdeling tussen vast en tijdelijk is ingeschat op basis van de huidige verdeling, die representatief is voor de verhouding tussen vast en tijdelijk.

Libréon	2024/2025		2025/2026		2026/2027		2027/2028		2028/2029	
	vast	tijdelijk	vast	tijdelijk	vast	tijdelijk	vast	tijdelijk	vast	tijdelijk
Directie	60,0900	0,0000	58,0500	0,0000	53,9500	0,0000	56,0500	0,0000	56,0500	0,0000
OP-LB	172,7952	63,2702	167,9437	61,9063	167,7076	61,4124	163,4588	59,5412	161,9672	58,7728
OP-LC	147,8256	10,9944	138,4132	10,1268	135,8367	10,4533	135,3739	10,3961	135,0357	10,3543
OP-LD	146,9938	4,8562	144,4677	4,2223	142,3637	4,0463	141,6783	4,1917	141,2786	4,1914
OOP	163,3064	36,6036	157,3091	35,1409	155,2022	34,4278	154,8280	33,8720	154,6036	34,1664
Totaal	691,0110	115,7244	666,1837	111,3963	655,0602	110,3398	651,3890	108,0010	648,9351	107,4849

Uit bovenstaande tabel wordt duidelijk dat de totale formatie in schooljaar 2025-2026 afneemt met ongeveer 30 fte. Deze afname is nog de resultante van een formatieve ingreep die in 2024-2025 wordt ingezet om de formatie in balans te brengen met de reguliere bekostiging. Deze afbouw is noodzakelijk, omdat incidentele middelen waarmee extra formatie is ingezet,

niet meer beschikbaar zijn. Vanaf 2025-2026 volgt de personeelsbehoefte de afname van de geprognosticeerde leerlingaantallen (over de overige jaren zo'n 20 fte).

Uitstroom AOW

Onderstaande tabel geeft inzicht in de verwachte uitstroom in de komende jaren. Hierbij is gerekend met de AOW-gerechtigde leeftijd. De ervaring is dat het merendeel van de personeelsleden iets eerder vertrekt dan de AOW-gerechtigde leeftijd, de leeftijd waarop men stopt is wel aanzienlijk hoger dan voorheen.

Libréon	2024/2025	2025/2026	2026/2027	2027/2028	2028/2029
	Fte	Fte	Fte	Fte	Fte
Directie	2,0000	2,7500	3,0000	1,0000	0,9200
OP	5,0700	5,3500	11,1900	10,4200	15,9400
OOP	4,1600	4,2600	5,9800	7,0500	8,0800
Totaal	11,2300	12,3600	20,1700	18,4700	24,9400

Fricties

De personeelsbehoefte neemt de komende jaren minder snel af dan de uitstroom op basis van AOW. Dit betekent dat de werving van bevoegde en gekwalificeerde nieuwe medewerkers de komende jaren een belangrijke HR-uitdaging blijft.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage binnen Libréon over 2023 bedraagt 7% t.o.v. 7,3 % in 2022. Bij het Onderwijzend Personeel (OP) is dat 6,9%, bij het Onderwijsondersteunend Personeel (OOP) 8% en bij de directie 6,6%.

Het nulverzuim (personeelsleden die niet afwezig zijn geweest wegens ziekte) bij het OP bedraagt 26,93%, bij het OOP 37,97% en bij de directie 60,24%.

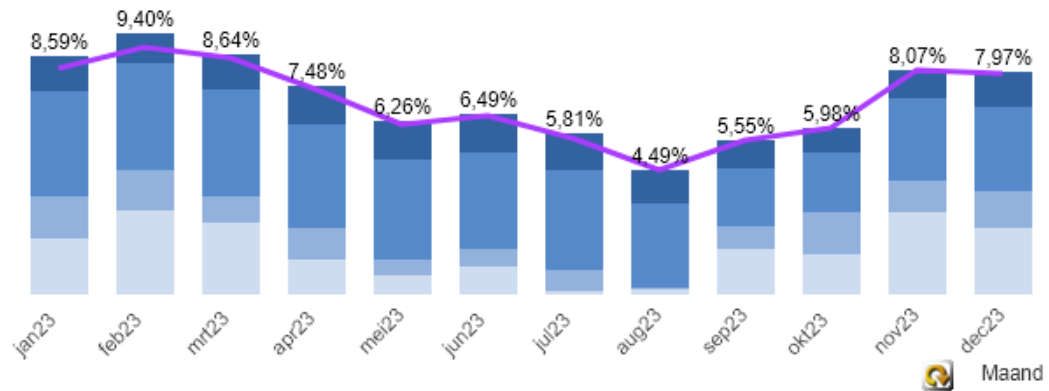
De verzuimfrequentie (hoe vaak verzuimt een medewerker gemiddeld) ligt bij het OP op 1,83, bij het OOP op 1,34 en bij de directie op 0,5.

De grootste oorzaak van het verzuim is nog altijd het -vaak langdurige- psychisch verzuim, vaak een combinatie van persoonskenmerken, privéomstandigheden en werkgerelateerde zaken. De aanpak van het verzuim is veelvuldig onderwerp van gesprek tussen leidinggevend en werknemer, leidinggevend en casemanagers en met de bedrijfsartsen.

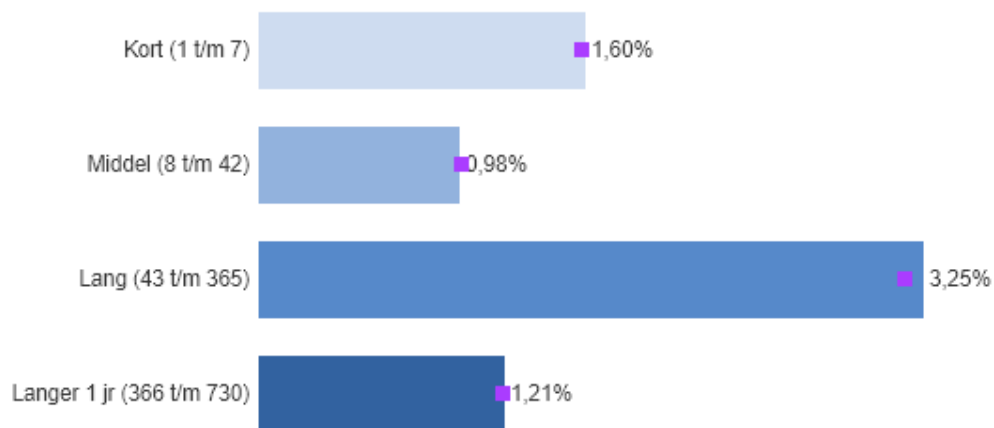
2023

Wat is de trend van het verzuimpercentage?

7,04%

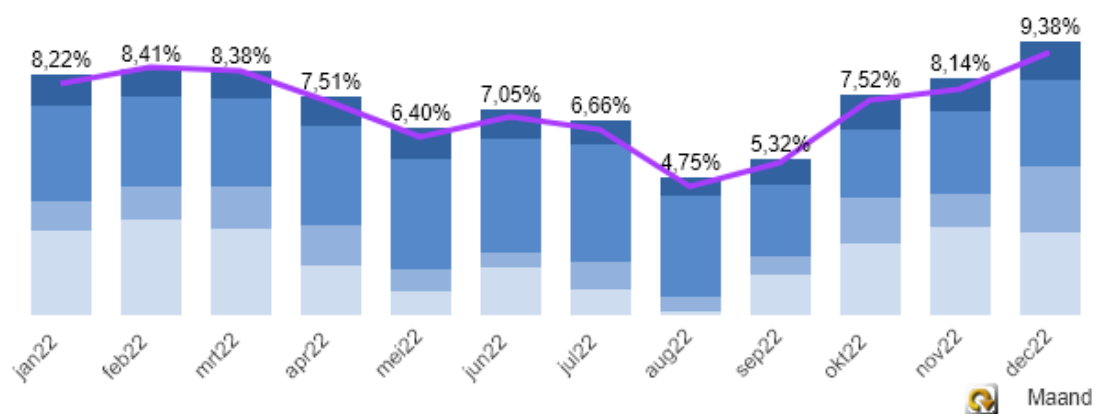
Wat is het verzuimpercentage per verzuimduurklasse?

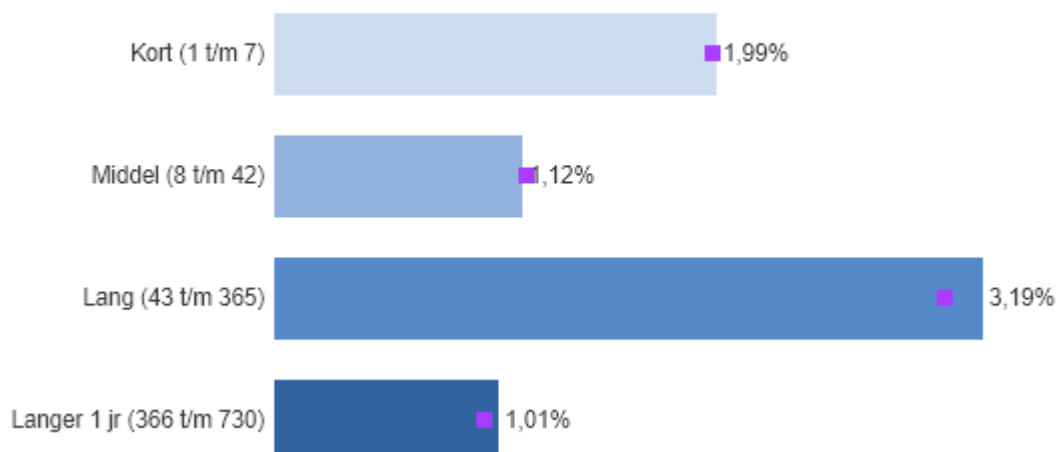
2022

Wat is de trend van het verzuimpercentage?

7,30%

Wat is het verzuimpercentage per verzuimduurklasse?

De verzuimpercentages in de sector (gehele onderwijs) over 2023 zijn nog niet vrijgegeven. In september 2023 werden onderstaande verzuimpercentages en -gegevens gepubliceerd door VOION over 2022. Tabel 1 OP en directie, tabel 2 OOP.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ziekteverzuimpercentage	5,0	4,9	4,9	5,1	5,3	5,6	5,6	5,4	5,3	6,1
Ziekmeldingsfrequentie	1,7	1,6	1,6	1,8	1,6	1,8	1,6	1,2	1,4	2,1
Gem. ziekteverzuimduur	12	13	12	12	13	14	14	17	20	12
Nulverzuimpercentage	40	48	41	34	36	34	36	42	42	27

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ziekteverzuimpercentage	5,4	5,1	5,2	5,4	5,5	6,0	5,9	6,2	6,1	6,6
Ziekmeldingsfrequentie	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2	0,9	0,9	1,4
Gem. ziekteverzuimduur	16	17	15	16	17	18	18	24	28	18
Nulverzuimpercentage	44	51	45	44	45	43	46	53	53	39

WGA-uitkeringen

In 2023 zijn 8 medewerkers ingestroomd in een uitkering wegens arbeidsongeschiktheid. 4 medewerkers kregen een IVA-uitkering (80-100% arbeidsongeschikt), de kosten hiervan zijn voor het UWV, de 4 andere medewerkers kregen een WGA-uitkering (gedeeltelijk arbeidsongeschikt met wisselende percentages). Vanwege het eigen risicodragerschap is Libréon, zowel financieel als wat betreft re-integratieverplichtingen verantwoordelijk voor de WGA-uitkeringen. Op peildatum 31-12-2023 hebben dertien (ex)medewerkers een WGA-uitkering. Voor 1 medewerker is de uitkering vanwege het bereiken van de AOW gerechtigde leeftijd gestopt. In 2022 waren dat er negen.

Transferpunt/participatiewet

Binnen Libréon is in het voorjaar voorafgaand aan het nieuwe schooljaar het transferpunt actief. In dit overleg, waarin directieleden met de portefeuille personeel participeren, worden afspraken gemaakt over het optimaliseren van de personeelsformaties op school- en stichtingsniveau. Fluctuaties in de leerlingaantallen en vakkenpakketkeuzes zijn naast individuele keuzes van werknemers van invloed op boventalligheid of vacatures. Het lukt steeds om de formatief boventallige personeelsleden op een andere school hun loopbaan te laten vervolgen, hetzij in een tijdelijke dan wel een reguliere baan. Voor de blijve mobiliteit geldt dat dit in ca. 50% van de gevallen leidt tot een geslaagde overstap naar een andere school.

Indien mogelijk wordt bij de invulling van de vacatures ook gekeken naar medewerkers die in het kader van een eerder dienstverband bij de stichting een wachtgelduitkering hebben. Er was in 2023 geen sprake van externe met voorrang benoembare medewerkers, die vanwege het eigen risico van Libréon voor de wachtgelden van (ex)werknemers kosten met zich meebrengen. Het grootste deel van deze medewerkers is niet herplaatsbaar in een functie binnen onze Stichting en/of het onderwijs. Hieraan liggen diverse vaak persoonlijke redenen ten grondslag. In het kader van de participatiewet heeft Libréon in kalenderjaar 2023 geen medewerkers in dienst genomen.

Werkdrukmiddelen

In april 2022 heeft de minister voor Primair en Voorgezet Onderwijs samen met werkgevers- en werknemersorganisaties een onderwijsakkoord gesloten. Met dit akkoord beogen partijen het werken in het onderwijs aantrekkelijker te maken en de professionalisering van personeel een impuls te geven, zodat de kwaliteit van onderwijs wordt versterkt. Onderdeel van dit akkoord is dat er zowel individuele als collectieve werkdrukmiddelen beschikbaar worden gesteld.

Libréon heeft over 2023 een beschikking ontvangen voor de collectieve werkdrukmiddelen voor dit schooljaar ter hoogte van € 1,55 miljoen.

Bij de toedeling van de collectieve werkdrukmiddelen zijn besturen verplicht om ervoor te zorgen dat deze middelen volledig bij de scholen terechtkomen. Daarnaast vindt er intensief overleg plaats met de personeelsgeleding van de medezeggenschap over de aanwending van deze middelen. In het onderwijsakkoord zijn adviezen opgenomen over de wijze waarop bovenstaande middelen tot besteding kunnen worden gebracht.

De cao voortgezet onderwijs (artikel 8.6) schrijft op gedetailleerde wijze voor hoe de toebedeelde middelen op schoolniveau moeten worden aangewend. Dit is een proces van planvorming, uitvoering en verantwoording met actieve betrokkenheid van medewerkers. De scholen hebben dit proces doorlopen. Op alle scholen zijn – met steun van de medewerkers – plannen gemaakt voor de inzet van de middelen.

De uitgaven in het kader van werkdrukverlichting hebben in 2023 vooral betrekking gehad op de inhuur van externe capaciteit bij vervanging van lessen, het verkleinen van klassen, de inzet van assistenten en/of externen bij het surveilleren tijdens pauzes en het aanbieden van scholing gericht op de versterking van de persoonlijke effectiviteit.

4

Beheer

Huisvesting

Building Breda geeft momenteel uitvoering aan het strategisch huisvestingsplan voortgezet onderwijs voor de periode 2020-2029 ('het groene boekje'). De doelstelling van dit plan is om bestaande onderwijshuisvesting zo aan te passen dat gewenste andere onderwijsconcepten tot hun recht kunnen komen, om onderwijshuisvesting te verduurzamen en om het vmbo te vitaliseren. Om deze doelstelling te kunnen realiseren, is binnen de coöperatie afgesproken om vijf praktijkcentra te realiseren en de vmbo-gebouwen waar nodig te vernieuwen.

Vanwege een langsepende discussie tussen de gemeente Breda en Building Breda met betrekking tot de doordecentralisatie-overeenkomst en de onderliggende businesscase is eerst begin 2024 een akkoord bereikt tussen de partijen over de financiering. Dit heeft binnen Building Breda ertoe geleid dat de uitvoering van de plannen zoals opgenomen in het "groene boekje" fikse vertragingen hebben opgelopen.

Met name Tessenderlandt heeft dringend behoefte aan nieuwe huisvesting. Het huidige pand dateert van 1962, is te groot voor de huidige populatie en niet geschikt om te voldoen aan de toekomstige eisen van eigentijds vmbo-onderwijs.

In 2023 zijn veel gesprekken gevoerd tussen Libréon en Curio om het gebouw van Tessenderlandt over te dragen van Curio naar Building Breda, waarmee een einde komt aan de situatie dat een onderwijsbestuur (Curio) een gebouw beheert waarin een school van een ander onderwijsbestuur (Libréon) is gehuisvest. Eind 2023 was de weg vrijgemaakt voor deze overdracht en kan een start worden gemaakt met de herontwikkeling van de kavel aan de Van Riebeecklaan.

Wat betreft de huisvesting in Baarle-Nassau (De la Salle) zijn er geen grote wijzigingen te verwachten. Met de stabilisering van de inkomsten middels de extra toelage is sprake van een financieel meer zekere toekomst. Een grootschalige verbouwing is niet voorzien. Dit geldt ook voor de andere zuidelijke locatie van Libréon: Mencia Sandrode in Zundert. Ook hier zijn geen grote veranderingen de komende jaren voorzien.

Het gebouw van het St. Oelbertgymnasium in Oosterhout blijft een permanente uitdaging gezien de leeftijd van het gebouw, de vele loze ruimtes, de energiekosten en de noodzaak tot aanpassingen in en om het gebouw. De school moet ter voorkoming van gezondheidsklachten voldoen aan de eisen die zijn gesteld aan het binnenklimaat. Voor gebouwen die voor 1 april 2012 zijn gebouwd moet de luchtverversingscapaciteit van tenminste 6 dm³/s per persoon worden gerealiseerd. De gemeente Oosterhout heeft in samenspraak met bestuur en school besloten een subsidie voor deze aanpassing aan te vragen. De subsidie hiervoor is toegekend. Weggaan uit het pand is niet gewenst en geen optie, het gesprek met de gemeente aangaan betreffende kostendeling is wel noodzakelijk. De gemeente Oosterhout bezuinigt echter fors op de onderwijshuisvesting.

Inkoop

Ter ondersteuning van de afspraken inzake centrale- en decentrale inkoop is sinds januari 2022 een geautomatiseerd inkoopportal operationeel. Hierbij wordt gewerkt met OCI-koppelingen met webshops, bestel-workflows en een verplichtingenadministratie. In april 2023 is een verdere stap hierin gezet door nog slechts te werken met één workflow en verdere afspraken te maken met de gebruikers in de scholen. De benodigde cultuuromslag verloopt langzaam, maar er worden gestaag stappen gezet om zoveel mogelijk inkoop te laten verlopen conform de afspraken.

Aanbestedingen

Libréon heeft in 2023 de volgende Europese- dan wel onderhandse aanbestedingen uitgevoerd:

Onderdeel	Contractpartij	Prijs exclusief BTW per jaar
Accountantsdiensten	Van Ree Accountants	€ 62.500,-
Network as a Service	Veltwerk	
Afvalinzameling en -verwerking	Renewi	€ 60.000,-
Schoonmaak	Asito	€ 749.000,-
Leermiddelen	Noordhoff	afhankelijk van bestelling
Leermiddelen	Malmberg	afhankelijk van bestelling
Leermiddelen	Osinga de Jong (Thieme)	afhankelijk van bestelling
Distributie leermiddelen	Van Dijk)/ The Learning Company	€ 65,- euro per leerling per jaar

5

Kengetallen

Allocatie van middelen

Libréon alloceert de middelen die het ontvangt conform het principe “geld volgt de leerling”. Derhalve ontvangen de scholen op basis van hun gerealiseerde leerlingaantallen de middelen en de extra middelen die voor de individuele scholen worden ontvangen. Om de kosten die worden gemaakt voor het bestuur, het servicebureau, De Academie, het expertisecentrum te dekken wordt jaarlijks een afdrachtspercentage (gerelateerd aan de totale lumpsum) vastgesteld in samenspraak met rectoren/directeuren, GMR en Raad van Toezicht. Uit deze gelden wordt tevens een aantal bovenschoolse contracten betaald en worden de ambities die worden uitgevoerd op bestuursniveau gefinancierd. Deze worden jaarlijks vastgesteld, vloeien (deels) voort uit het ambitieplan en worden vastgelegd in de jaarlijks kaderbrief.

Financiële kengetallen

KENGETAL	2023	2022	SIGNAAL
Weerstandsvermogen	9,50%	11,91%	<5%
Solvabiliteit incl. voorzieningen	52%	52%	<30%
Solvabiliteit excl. voorzieningen	31%	33%	
Liquiditeit	1,01	1,09	<0,75
Quick ratio (incl. beleggingsportefeuille)	1,34	1,39	
Huisvestingsratio	7,14%	6,72%	>10%
Rentabiliteit	-1,07%	-0,86%	<0%
Normatief eigen vermogen	17.171.941	15.934.220	
Aanwezig (publiek) eigen vermogen	9.715.314	10.820.741	

Over de financiële kengetallen is vast te stellen dat het weerstandsvermogen zich nog boven de signaleringswaarde bevindt, maar door het negatieve exploitatieresultaat in 2023 fors is gedaald ten opzichte van 2022. Dit geldt ook voor de liquiditeit. Deze getallen tonen de noodzaak om scherp te zijn op het realiseren van positieve resultaten en stringente monitoring van de financiële prestaties van de individuele scholen en de stichting als geheel.

Resultaat

Het exploitatieresultaat over 2023 bedraagt circa € 1.160.000 negatief. Van dit resultaat wordt circa € 634.000 onttrokken uit de reserve NPO, € 211.000 uit de bestemmingsreserve convenantsmiddelen, waarmee deze op 0 komt, € 55.000 uit de bestemmingsreserve schoolfonds en € 35.000 uit de bapo-reserve. Daarnaast heeft er een overboeking plaatsgevonden van bestemmingsreserve bapo naar algemene reserve van circa € 198.000. In 2016 is bij de overdracht van het Oelbert ten onrechte een post van € 198.000 aan de bestemmingsreserve bapo

toegevoegd in plaats van aan de algemene reserve. Aanspreken van de reserves is vanwege de aard van de reserves alleen mogelijk door resultaatbestemming. Het netto negatieve resultaat bedraagt € 225.000. Dit wordt onttrokken uit de algemene reserve.

Dit resultaat wordt als volgt bestemd:

Onttrekking/ toevoeging	Uit
225.207/-	Algemene reserve
211.055/-	Bestemmingsreserve convenantsgelden
233.487/-	Bestemmingsreserve BAPO
633.780/-	Bestemmingsreserve NPO
55.002/-	Bestemmingsreserve privaat

Vermogen

Verwerking van het resultaat resulteert in de volgende opstelling:

	Alg. reserve	Bestemmingsreserve publiek	Bestemmingsreserve privaat	Totaal eigen ver- mogen
Stand begin pe- riode	5.178.752	5.641.991	601.169	11.421.911
Verloop gedu- rende periode	-225.207	-880.221	- 55.002	-1.160.430
Overige muta- ties	198.101	-198.101		
Stand eind peri- ode	5.151.646	4.563.669	546.167	10.261.481

Specificatie bestem- mingsreserve publiek	Reserve BAPO	Convenantsmidde- len	NPO
Eigen vermogen begin periode	234.633	211.055	5.196.303
Resultaat verslagperi- ode	-35.386	-211.055	- 633.780
Overige mutaties	-198.101		
Eigen vermogen eind periode	1.146	0	4.562.523

Voorzieningen en grondslagen

Libréon kent voorzieningen voor personele risico's en groot onderhoud. De voorziening voor personele risico's betreft de gehele stichting, in de voorziening groot onderhoud zijn opgenomen de gebouwen van Sandrode, Oelbert en De la Salle, daar deze in eigen bezit zijn. Op peildatum 31-12-2023 zijn de standen als volgt:

Voorziening	Personele vz	Groot onderhoud vz	Totaal
Stand begin periode	4.799.472	1.522.981	6.322.453
Dotaties	2.600.461	605.514	3.205.975
Onttrekkingen	1.932.379	250.682	2.183.061
Vrijval	317.744	121.074	438.818
Stand eind periode	5.149.811	1.756.738	6.906.549

De personele voorziening kent een uitsplitsing in LPB (levensfasebewust personeelsbeleid), spaarverlof, eigen risico WGA, jubilea, langdurig zieken en eigen risico ww.

Voorzie- ning	LPB	Spaarverlof	WGA	Jubilea	Langd. zieken	Generatie Pact	WW	Totaal
Begin- stand	1.744.114	1.287.985	515.878	803.232	332.854	26.000	89.409	4.799.472
Dotatie	617.453	412.652	1.008.071	8.165	477.077		77.044	2.600.461
Onttrek- king	1.116.280	301.164	166.343	104.357	244.236			1.932.379
Vrijval			92.905	10.410	138.599	26.000	49.830	317.744
Eindstand	1.245.287	1.399.473	1.264.701	696.630	427.097	0	116.623	5.149.811

Voor wat betreft:

- LPB; individuele medewerkers hebben de keuze gemaakt om hun recht op LPB (maximaal 50 klokkuur per jaar) te sparen, hiervoor is gedoteerd. Andere medewerkers hebben hun reeds gespaarde uren ingezet ter vermindering van hun werktijd dan wel voor een vrije periode, hiervoor heeft een vrijval plaatsgevonden.
- Spaarverlof; leden van de schoolleiding maken gebruik van de secundaire arbeidsvoorwaarde waarbij 60 uur per jaar gespaard mag worden, hiervoor is gedoteerd. Een aantal van hen heeft –veelal bij einde dienstverband– de gespaarde uren opgenomen, hiervoor heeft een vrijval plaatsgevonden ten gunste van de exploitatie.
- WGA; t.a.v. de WGA-voorziening is beoordeeld aan de hand van de situatie van de betrokken (ex)-medewerkers hoe groot de kans is op doorlopen van de uitkering. Op grond hiervan is de benodigde hoogte van de voorziening bepaald.
- Jubilea; de voorziening jubilea is bijgewerkt aan de hand van de gewijzigde gegevens (nieuwe medewerkers, medewerkers uit dienst, bereikte jubilea).
- Langdurig zieken; de opstelling langdurig zieken is per peildatum 31-12-2023 samengesteld met als basis het aantal zieke medewerker en hun re-integratiekansen binnen 104 weken ge-

zien de ernst van hun situatie. De in de jaarrekening opgenomen voorziening is aan de hand hiervan bepaald.

- WW; de voorziening is beoordeeld op grond van aflopen uitkeringen, nieuwe uitkeringen en ingeschatte kans op doorlopen uitkering, waarbij de situatie van betrokkene is meegenomen (kans op de arbeidsmarkt).

Langlopende schulden

In de balanspost langlopende schulden is opgenomen een schuld van circa € 65.000 voor de leaseverplichting aan Lage Landen inzake digiborden. De gestelde zekerheid hiervoor zijn de digiborden. De leningen kennen nog een looptijd tot oktober 2024 met een vaste rente van 3,9%. Er zijn in 2023 geen leningen aangegaan.

Kasstroom en financieringsbehoefte

Libréon investeert gezien haar deelname aan de huisvestingscoöperatie in Breda (Building Breda) nauwelijks in onderwijshuisvesting en heeft hierdoor geen financieringsbehoefte. De lopende financieringen voor leermiddelen worden tot einde looptijd gehandhaafd.

Libréon maakt geen gebruik van financiële derivaten en beperkt de risico's (renterisico, kasstroomrisico en kredietrisico) door gebruik te maken van de rekening-courant, spaarrekeningen en beleggingen waarbij rekening gehouden wordt met de voorwaarden uit de Regeling beleggen en belenen (treasurystatuut).

Accountantskosten

Aan accountantskosten zijn in de onderhavige jaarrekening € 85.000 aan kosten opgenomen.

Beleggingsportefeuille

Er wordt belegd met een defensief profiel, met het streven naar behoud van vermogen en een beleggingshorizon tot 1-10-2030, waarbij de neerwaartse risico-acceptatie maximaal -10% op jaarbasis bedraagt. Het beleggingsrendement over 2023 is circa € 267.000, oftewel een rendement van 4,86%. Na een aantal magere jaren met negatieve rendementen is 2023 positief afgesloten.

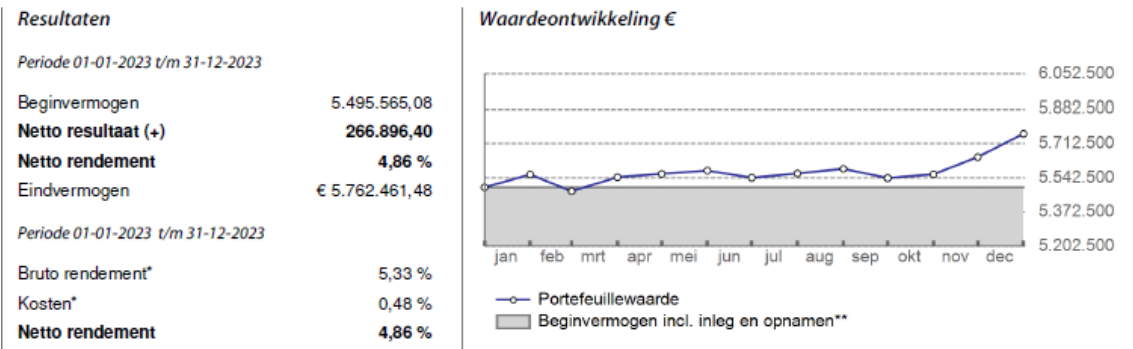
Libréon belegt alleen in obligaties conform het vigerende treasurystatuut dat is ingekaderd door de Regeling van OCW van 6 juni 2016, nr. WJZ/800938 (6670), houdende regels voor onderwijsinstellingen omtrent het uitzetten van gelden, het aangaan van leningen en het aan-

gaan van verbintenissen voor financiële derivaten (Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016). Libréon belegt alleen met publieke middelen en heeft een Overeenkomst individueel vermogensbeheer afgesloten met Rabobank Nederland, haar huisbankier.

Uitgangspunten

Beleggingsprofiel	Defensief
Beleggingshorizon	01-10-2030

Samenvatting

De specificatie van de beleggingen is als onderstaand opgenomen:

Rabobank beleggingsportefeuille 2023:

Obligaties:	Aantallen:	Koers:	Waarde: 31-12-2023	Investering 2023	Aantal:	Waarde: 31-12-2022	Resultaat:	Duration jaren
ABN AMRO 2015/2025 1%	300.000	97,053%	291.159,00		300.000	286.902,00	4.257,00	1
BFCM 2018/2025 0,75%	300.000	95,894%	287.682,00		300.000	279.363,00	8.319,00	1,2
BNG Bank 2021/2033 0,125%	300.000	78,980%	236.940,00		300.000	218.814,00	18.126,00	8,9
BNP Paribas 2014/2024 2,375%	300.000	99,309%	297.927,00		300.000	296.484,00	1.443,00	0
BPCE 2020/20230 0,625%	300.000	85,555%	256.665,00		300.000	238.443,00	18.222,00	5,6
Credit Agricole 2019/2028 0,01%	300.000	88,129%	264.387,00		300.000	248.670,00	15.717,00	4,4
Credit Agricole London 2017/2027 1,375%	300.000	94,685%	284.055,00		300.000	271.452,00	12.603,00	2,9
Duitsland 2017/2027 0,25%	300.000	94,627%	283.881,00		300.000	273.693,00	10.188,00	2,8
Duitsland 2023/2024 0%	250.000	98,666%	246.665,00	242.500,00	0	0,00	4.165,00	0
Erste Group Bank 2021/2031 0,25%	300.000	81,422%	244.266,00		300.000	220.293,00	23.973,00	6,7
Finland 2020/2030 0%	200.000	85,267%	170.534,00	162.200,00	0	0,00	8.334,00	6,4
Finnvera 2016/2026 0,5%	300.000	95,271%	285.813,00		300.000	274.842,00	10.971,00	2
Kommunalbanken 2016/2026 0,625%	300.000	95,350%	286.050,00		300.000	275.208,00	10.842,00	2
Kommunekredit 2020/2023 0,01%	300.000	75,898%	227.694,00		300.000	208.467,00	19.227,00	0
Nederland 1998/2028 5,5%	175.000	113,030%	197.802,50		175.000	197.767,50	35,00	3,4
Nederland 2020/2030 0%	300.000	86,770%	260.310,00		300.000	242.580,00	17.730,00	6,2
Nordea Bank 2015/2025 1,125%	300.000	97,424%	292.272,00		300.000	287.079,00	5.193,00	0,8
NRW Bank 2019/2029 0,625%	300.000	91,096%	273.288,00		300.000	258.387,00	14.901,00	4,7
Oostenrijk 2017/2027 0,5%	300.000	94,250%	282.750,00		300.000	270.900,00	11.850,00	3
OP Corp Bank 2018/2025 1%	300.000	96,645%	289.935,00		300.000	282.216,00	7.719,00	1,1
Rabobank Nederland 1996/2026 0%	400.000	90,652%	185.398,53		400.000	178.952,16	6.446,37	2,5
Societe General 2016/2023 0,75%			0,00	-300.000,00	300.000	297.894,00	2.106,00	0
Sparebank Boligkredit 2021/2031 0,125%	300.000	81,654%	244.962,00		300.000	229.032,00	15.930,00	7
Totaal obligaties:			5.690.436,03			5.337.438,66	248.297,37	

6

Financieel verslag

Analyse op hoofdlijnen

Resultaat 2023

Het resultaat van Libréon over 2023 bedraagt circa € 1.160.000 negatief. Van dit resultaat wordt circa € 634.000 onttrokken uit de reserve NPO, € 211.000 uit de bestemmingsreserve convenantsmiddelen, waarmee deze op 0 komt, € 55.000 uit de bestemmingsreserve schoolfonds en € 35.386 uit de BAPO-reserve. Daarnaast heeft er een overboeking plaatsgevonden van bestemmingsreserve bapo naar algemene reserve van circa € 198.000. In 2016 is bij de overdracht van het Oelbert ten onrechte een post van circa € 198.000 aan de bestemmingsreserve bapo toegevoegd in plaats van aan de algemene reserve. Het netto negatieve resultaat bedraagt circa € 225.000. Dit wordt onttrokken uit de algemene reserve.

Wijzigingen ten opzichte van begroting

Rijksbijdragen, overige rijksbijdragen en overige baten

Rijksbijdragen

Het totaal aan Rijksbijdragen OCW (3.1.1.) over 2023 is € 4.718.000 hoger dan begroot. Dit vindt zijn oorsprong in de indexatie van de basisbekostiging met 5,76% voor loon- en prijsbijstellingen. Tevens zijn de basisbedragen per leerling omhoog gegaan met 0,82% door toevoeging van de middelen professionalisering schoolleiders, professionalisering docenten en de bijdrage voor de eenmalige uitkering OOP aan de basisbekostiging.

Het bedrag voor de loon- en prijsbijstelling is vervat in één percentage, maar dit betreft zowel de indexatie van de personele- als die van de materiële bekostiging (voor 85% respectievelijk 15%). Dit komt neer op een indexatie van 4,896% voor de personele bekostiging en 0,864% voor de materiële bekostiging.

De verrekening uitkeringskosten (bijdrage van Libréon aan de totale uitkeringskosten in het Voortgezet Onderwijs) is € 80.000 lager dan voorzien in de begroting. Deze verrekening wordt vastgesteld door OCW.

Overige rijksbijdragen

Het totaal aan overige subsidies OCW (3.1.2.) is circa € 1.694.000 hoger gerealiseerd dan begroot. Dit is een gevolg van:

- Bij het opstellen van de begroting waren de ontvangen subsidies voor het leerarrangement (€ 248.000) en de arbeidsmarkttoelage (€ 371.000) nog niet bestaand;
- Er is een aanvullende bijdrage voor Nationaal Programma Onderwijs (€ 283.000) ontvangen;
- De ontvangen ondersteuningsgelden vanuit het samenwerkingsverband zijn € 177.000 hoger gerealiseerd dan opgenomen in de begroting. Dit komt door een extra uitkering (€ 19 per leerling) van het RSV.

Overige baten

Het totaal aan overige baten (3.5) is circa € 1.226.000 hoger dan begroot. Alleen de inkomsten voor de verhuur blijven achter op begroting (-€ 26.000).

De opbrengsten voor detachering personeel zijn met € 296.000 hoger dan begroot doordat vanuit verschillende scholen uren zijn ingezet voor de Brabantse opleidingsschool welke niet begroot waren à € 117.000. Daarnaast heeft er een hogere verrekening à € 75.000 plaatsgevonden met PCPO voor het gedeelde personeel van ISB. Een detachering van een directielid heeft het gehele jaar plaats gevonden in plaats van driekwart jaar wat € 44.000 hogere inkomsten met zich meebrengt. Tenslotte zijn vanuit stichting arbeidsmarkt € 45.000 voor SLB uitgekeerd welke niet begroot waren.

De ouderbijdragen zijn in oktober gefactureerd. De gefactureerde ouderbijdragen over 2023 zijn in totaal circa € 239.000 hoger dan begroot. De post ouderbijdragen is ca. € 79.000 hoger dan begroot doordat het aantal ISB leerlingen met 24 is gestegen in schooljaar 2023/2024. De ouderbijdrage activiteiten zijn ca. € 160.000 hoger dan begroot doordat de werkweken gefactureerd zijn bij een school maar niet begroot waren en er meer leerlingen TTO en atelierklas zijn dan begroot.

Personeelslasten

In de personele lasten zijn opgenomen de salariskosten, sociale- en pensioenlasten, overige personele lasten, lasten voor de flexibele schil en uitkeringen van UWV in het kader van de ziektewet. De loonkosten zijn in 2023 conform cijfers van het CBS in het voortgezet onderwijs gestegen met 7,8%.

De totale personeelslasten over 2023 zijn € 7.998.000 hoger dan begroot. Kijken we sec naar de lonen en salarissen over 2023 dan zijn deze € 8.343.000 hoger dan begroot. In oktober is de nieuwe CAO-afspraken van 10% loonsverhoging vanaf juli 2023 met terugwerkende kracht verwerkt, wat resulteerde in een 40% hogere loonjournaalpost in oktober. De eenmalige uitkeringen die in de CAO zijn afgesproken, werden in november 2023 uitbetaald. Naast de nieuwe loonafspraken is de inzet van meer formatie dan begroot de belangrijkste oorzaak van de hogere personele lasten.

De overige personele lasten zijn € 336.000 hoger dan begroot. Dit wordt enerzijds zichtbaar door de lagere overige personele kosten in relatie tot de begroting (€ 797.000), omdat deze in de begroting als 1,5% van de totale loonsom apart worden opgenomen terwijl deze in de realisatie zijn opgenomen in de post lonen en salarissen. Deze 1,5% (ervaringsgegevens) dient ter dekking van nachtvergoedingen, begeleiding stagiaires, verhuiskosten etc. En anderzijds zijn er mutaties in de exploitatiebegroting in relatie tot de voorzieningen. Voorziening WGA circa € 951.000 meer, WW-voorziening € 16.000 minder, voorziening langdurig zieken € 50.000 hoger.

De totale (UWV) uitkeringen zijn over 2023 € 681.000 hoger dan begroot. Deze uitkeringen dekken de extra lasten voor zwangerschaps- en geboorteverlof, de kosten hiervan zijn opgenomen in de lonen en salarissen. De door Libréon zelf te dragen kosten voor vervanging ziekte zijn € 95.000 lager gerealiseerd dan opgenomen in de begroting.

De totale formatie over 2023 kent een inzet van 920 fte (exclusief stagiaires), ten opzichte van begroot 850,46 fte. Derhalve 69 fte meer dan in de begroting opgenomen.

Deze 69 fte is als volgt opgebouwd:

- Reguliere formatie 53 fte meer, projectformatie 4 fte minder.
- Voor vervanging wegens ziekte 13 meer en overige vervangingen 4 fte, hiervoor is in de begroting een dekking opgenomen.
- Voor stagiaires 3 fte meer.

In 2023 heeft Libréon conform de wettelijke verplichting in de Wet Arbeidstijd in Balans diverse transitievergoedingen uitbetaald aan werknemers waarvan het dienstverband is beëindigd. Het totaal aan vergoedingen voor het oplossen van personele fricties bedroeg circa € 118.000.

De kosten voor de flexibele schil (gedetacheerden en uitzendkrachten) zijn € 354.000 hoger gerealiseerd dan opgenomen in de begroting. Er is na de zomervakantie van 2023 geen gebruik meer gemaakt van uitzendbureaus. Dat de kosten voor de flexibele schil toch hoger zijn gerealiseerd wordt veroorzaakt door inhuur van ambulante begeleiders vanuit het RSV en de inzet van een interim conrector bij Mencia/Mencia Sandrode.

De vervangingskosten bij ziekte zijn € 95.000 lager gerealiseerd dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Het ziekteverzuimpercentage is met 7% nog immer hoog. Buiten de reeds bestaande problematiek van psychische overbelasting zijn er nog steeds ook een aantal gevallen van long-covid en duurden de afkeuringsprocedures door grote achterstanden bij het UWV evenals in 2022 onverminderd lang (gemiddeld meer dan een half jaar). Bij arbeidsongeschiktheidsverklaringen worden deze met terugwerkende kracht toegekend en worden de salariskosten vergoed. Daar was een bedrag van circa € 186.000 mee gemoeid.

De vervangingskosten overig (buitengewoon verlof, zwangerschapsverlof en ouderschapsverlof) zijn € 158.000 hoger dan opgenomen in de begroting. Hier staat een hogere uitkering van UWV tegenover van € 358.000. In deze uitkeringen zitten ook vergoedingen voor de geboorteverloven, de kosten hiervoor vormen onderdeel van de lonen en salarissen.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten zijn € 45.000 hoger dan begroot. De belangrijkste oorzaak hiervan is het afboeken van vaste activa die niet meer in gebruik zijn (€ 101.000). Daartegenover blijven de investeringen achter bij de begroting.

Huisvestingslasten

De totale huisvestingslasten zijn over 2023 circa € 893.000 hoger dan begroot. De voornaamste oorzaken zijn:

- De huurlasten over 2023 laten een overschrijding zien van € 250.000. Dit is vrijwel toe te wijzen aan het feit dat in de begroting geen rekening is gehouden met een bijdrage aan Building Breda voor de zonnecentrale van de eerste 5 jaar. Deze is met terugwerkende kracht gefactureerd aan Libréon.
- De onderhoudskosten over 2023 laten een overschrijding zien van € 287.000. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door een hogere dotatie aan de onderhoudsvoorziening dan begroot. Anderzijds is extra onderhoud uitgevoerd zoals renoveren kleedkamers, aanpassing gevel en schilderwerk binnen waar in de begroting geen rekening mee was gehouden.
- De energiekosten zijn over 2023 € 188.000 dan begroot. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de vestigingen met stadsverwarming. Hiervan heeft de leverancier bepaald dat de tarieven vastgesteld zijn voor een jaar en dat men geen fluctuerende tarieven zal toepassen. Deze kosten zijn door de werking van het systeem nauwelijks te beïnvloeden.
- De schoonmaakkosten inclusief sanitaire voorzieningen en afvalinzameling laten een overschrijding zien van € 209.000 over 2023. Ten eerste zijn de schoonmaakkosten hoger geworden door een hoge prijsindexering van meer dan 7%. Daarnaast heeft vloeronderhoud plaatsgevonden op verschillende scholen welke niet begroot waren.
- De post heffingen is over 2023 € 40.000 lager dan begroot.

Administratie- en beheerlasten

De administratie- en beheerlasten laten over 2023 een overschrijding op de begroting zien van € 442.000 ten opzichte van begroot. Dit vindt zijn oorzaak in diverse posten:

- In de begroting is een post onvoorzien opgenomen van € 885.000. Deze post is niet aangesproken.
- De kosten voor scholing zijn ca. € 328.000 hoger dan begroot. In de begroting was rekening gehouden met een bezuinigingspost voor scholing welke niet gerealiseerd is.
- De kosten voor netwerk ICT zijn over 2023 € 327.000 hoger dan begroot door onboarding van Graaf Engelbrecht.
- Daarnaast overschrijden de advieskosten de begroting met € 262.000 door onder andere het uitvoeren van een cultuuronderzoek bij het Newmancollege en de inhuur van een interim bestuurssecretaris.
- Tevens blijken er meer loopbaantrajecten en sociaal medische begeleiding nodig ten behoeve van re-integratie en preventieve zorg waardoor € 107.000 aan hogere kosten in de afgelopen maanden moest worden gemaakt.
- De kosten voor werving/selectie zijn over € 139.000 hoger dan begroot als gevolg van het werven van personeel voor diverse directiefuncties met behulp van een wervingsbureau.

De kosten voor inventaris en apparatuur laten een onderschrijding op de begroting zien van circa € 87.000. De voornaamste reden zijn de lagere lasten voor verstrekking van het lesmateriaal en de verbruiksmaterialen voor de vakken.

Overige lasten

De overige lasten laten daarentegen een overschrijding op de begroting over 2023 zien van € 876.000. Dit komt door extra kosten voor begeleiding leerlingen (€ 270.000) en cultureel maatschappelijke vorming (€ 455.000). Deze extra kosten worden (gedeeltelijk) uit de NPO gelden gedekt. Tevens is er een overschrijding op de begroting bij de post meerdaagse reizen voor een bedrag van € 90.000. De post dubieuze debiteuren laat een overschrijding zien van circa € 69.000. Er zijn steeds meer mensen die de vrijwillige ouderbijdragen en meerdaagse reizen niet betalen.

De financiële vaste activa kennen een opbrengst van € 352.000. Deze worden in de begroting niet opgenomen.

7

Continuïteitsparagraaf

Continuïteit leerlingenaantallen en personeel

	2023 realisatie	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose	2027 prognose
Aantal leerlingen per 1 oktober	9.624	9.551	9.520	9.593	9.593
Aantal leerlingen per 1 oktober ISB	201	199	199	199	199
	9.423	9.352	9.321	9.394	9.394
Personele bezetting per 31-12					
Bestuur / management (fte)	62,74	59,60	57,16	55,40	54,15
Personeel primair proces (fte)	636,41	589,38	537,46	525,13	520,29
Ondersteunend personeel (fte)	215,46	210,61	196,33	190,11	188,48
Totale personele bezetting (fte)	914,61	859,59	790,94	770,64	762,93
	2023 realisatie				
Aantal leerlingen / Totaal personeel	10,30	10,88	11,78	12,19	12,31
Aantal leerlingen / Onderwijzend personeel	14,81	15,87	17,34	17,89	18,06

Het marktaandeel van Libréon in het volledige gebied waar de stichting opereert, is de afgelopen jaren niet gedaald. In Breda zijn verregaande afspraken gemaakt tussen de scholen wat betreft beheersing van de leerlingstromen teneinde zo goed mogelijk onderwijs te bieden met een zo hoog mogelijke kwaliteit en veiligheid. De schoolgrootte is daarbij een belangrijke factor, die wordt beheerst door afspraken over die schoolgrootte, maximale instroom en loting indien deze parameters worden overschreden. Op deze manier is sprake van gecontroleerde groei en effectieve benutting van onderwijshuisvesting.

De gemiddelde leeftijd van personeel van Libréon is met 46 jaar gemiddeld hoog, landelijk lag die in 2023 op 43,2. Dit heeft ook in 2023 geleid tot relatief hoge kosten voor de formaties in vergelijking met de beschikbare gpl (gemiddelde personeelslast). De komende vijf jaar bereiken 112 medewerkers hun AOW-gerechtigde leeftijd wat mogelijkheden biedt tot optimalisatie van de formaties wat betreft leeftijdsopbouw en kosten. Instroom vanuit de lerarenopleidingen is noodzakelijk om niet in de situatie te belanden dat er een tekort aan docenten ontstaat. Omdat er in de regio een tekort aan leraren verwacht wordt, met name in de vakken Duits, natuurkunde, wiskunde, scheikunde en Frans profileert Libréon zich onder andere door participatie in de BOS (Brabantse Opleidingsschool), het project Regionale Aanpak Personeels-tekorten en de inzet van HRM-beleid met ruimte voor de talentontwikkeling van de medewerkers ten einde nieuwe medewerkers aan te trekken en medewerkers te behouden voor de organisatie in de kader van “binden, boeien en behoeden”.

Voorwaarde voor het optimaliseren van de uitgaven voor personeel is dat verder wordt nagedacht over hoe het onderwijs wellicht op een andere manier kan worden vormgegeven en of de inzet van het ondersteunend personeel nog in lijn is met de inkomsten. In kwantitatieve zin is het zeer wel mogelijk om de formaties te stroomlijnen, in kwalitatieve zin is de uitdaging onverminderd groter om een goede match te kunnen blijven maken tussen bevoegde docenten en benodigde capaciteit voor bepaalde vakgebieden.

Continuïteit financiën

De meerjarenbegroting van Libréon voor de komende vier schooljaren is zowel ondersteunend aan als voorwaardelijk voor de ambities en doelen die de stichting en haar scholen nastreven en die zijn vastgelegd in het ambitieplan voor 2023-2026. De hiervoor genoemde leerlingaantallen en personele bezetting vormen het uitgangspunt van deze meerjarenbegroting.

Continuïteit staat van baten en lasten

	2023 realisatie	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose	2027 prognose
Baten					
Rijksbijdragen	101.698.183	101.214.056	97.337.949	97.272.803	98.012.402
Overige overheidsbijdragen	-	10.000	-	-	-
Overige baten	6.322.664	9.272.010	9.215.557	9.193.434	9.224.196
Totaal baten	108.020.847	110.496.066	106.553.506	106.466.237	107.236.597
Lasten					
Personeelslasten	83.785.575	87.008.481	81.505.661	80.326.012	80.000.679
Afschrijvingen	1.488.937	1.476.588	1.559.773	1.455.339	1.363.990
Huisvestingslasten	6.332.921	5.691.010	5.726.123	5.734.363	5.746.957
Overige lasten	17.911.234	20.029.444	19.326.848	19.425.166	19.141.629
Totaal lasten	109.518.667	114.205.523	108.118.406	106.940.881	106.253.254
Saldo baten en lasten	-1.497.821	-3.709.457	-1.564.900	-474.644	983.343
Financiële baten	337.391	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000
Financiële lasten					
Resultaat	-1.160.430	-3.710.457	-1.565.900	-475.644	982.343
Totaal resultaat	-1.160.430	-3.710.457	-1.565.900	-475.644	982.343

In de meerjarenbegroting wordt rekening gehouden met negatieve resultaten tot en met 2026. De prognose 2024 wijkt af van de goedgekeurde meerjarenbegroting 2024/2027. Dit komt omdat in de goedgekeurde begroting een opbrengstenpost voor NPO was opgenomen, welke in de prognose eruit is gehaald. Het negatieve resultaat van 2024 wordt voor circa € 2.730.000 verklaard door kosten die gemaakt worden voor NPO en uit de bestemmingsreserve NPO gehaald mogen worden. Dat geldt in 2025 ook voor een bedrag van circa € 813.000. Voor 2025 was in de meerjarenbegroting daar nog geen rekening mee gehouden, omdat gedacht werd dat de bestemmingsreserve in 2025 al op zou zijn. De looptijd van het NPO is met twee jaren verlengd tot en met schooljaar 2024-2025.

De (verwachte) daling van het aantal leerlingen in de eerste twee jaren (2024 en 2025) zien we terug in een lagere bekostiging. Deze daling komt ook terug in een krimp van het personeelsbestand. Vanaf schooljaar 2026/2027 stijgen de leerlingaantallen weer en daarmee ook de bekostiging. Het personeelsbestand krimpt dan nog verder door de correcte toepassing van het taakbeleid in het formatieproces.

Libréon heeft momenteel geen beschreven investeringsbeleid. Investerings worden met name gedaan in het op peil houden van de voorzieningen (ICT, meubilair, leermiddelen) en het uitvoeren van projecten rondom kwaliteitszorg, ziekteverzuim reductie, opleidingsschool, procesbegeleiding netwerken. In het op te stellen financieel beleidsplan zal ook het investeringsbeleid worden opgenomen.

Wat betreft huisvesting blijven de afspraken met Building Breda van kracht. In deze coöperatie is de zorg voor de schoolgebouwen in Breda ondergebracht. Libréon voorziet geen majeure investeringen in de schoolgebouwen.

Continuïteit, balans

	2023	2024	2025	2026	2027
	realisatie	prognose	prognose	prognose	prognose
ACTIVA					
Vaste Activa					
Materiele Vaste Activa	11.893.692	12.403.280	11.802.112	11.235.772	10.214.782
Financiële Vaste Activa	5.145.844	5.057.565	5.057.565	5.057.565	5.057.565
Totaal van vaste activa	17.039.536	17.460.845	16.859.677	16.293.337	15.272.347
Vlottende Activa					
Vorderingen	5.423.941	3.560.574	3.764.115	3.936.756	4.109.397
Liquide middelen	10.367.352	4.138.845	3.628.233	4.293.813	6.888.007
Totaal van vlottende activa	15.791.293	7.699.419	7.392.348	8.230.569	10.997.404
Totaal van activa	32.830.829	25.160.264	24.252.025	24.523.906	26.269.751
PASSIVA					
Algemene reserve	5.151.646	4.171.005	3.417.969	2.942.325	3.924.668
Bestemmingsreserve publiek	4.563.669	3.589.445	2.776.581	2.776.581	2.776.581
Bestemmingsreserve privaat	546.167	546.167	546.167	546.167	546.167
Voorzieningen	6.906.549	5.826.074	6.625.392	7.431.917	8.254.419
Langlopende schulden	67.176	-	-	-	-
Kortlopende schulden	15.595.623	11.027.573	10.885.916	10.826.916	10.767.916
Totaal van passiva	32.830.829	25.160.264	24.252.025	24.523.906	26.269.751

De meerjarenbalans is aangepast aan de hand van de verschillen tussen de prognose 2023 en de realisatie 2023. De ontwikkeling in de algemene reserve is afgestemd op het gerealiseerde exploitatiere-sultaat 2023 en de verwachte exploitatieresultaten in de jaren 2024 tot en met 2027.

De onderhoudsvoorziening wordt vanaf 2024 overgeheveld naar een publieke bestemmingsreserve onderhoud. In 2024 en 2025 vindt een onttrekking plaats uit de publieke bestemmingsreserve NPO. In de goedgekeurde meerjarenbegroting werd voor 2025 niets onttrokken uit de bestemmingsre-serve NPO omdat men dacht dat die al op 0 zou zijn.

De personele voorzieningen lopen de komende jaren steeds verder op. Langlopende schulden lopen naar 0 door aflopende leaseverplichtingen. Kortlopende schulden nemen af door inzet van de voor-uitontvangen subsidie basisvaardigheden.

Ontwikkeling kengetallen

Kengetal	2023	2024	2025	2026	2027	signaleringswaarde
Weerstandsvermogen	9,50%	7,52%	6,33%	5,88%	6,76%	<5%
Solvabiliteit incl voorzieningen	52%	56%	55%	56%	59%	<30%
Quick ratio	1,01	0,70	0,68	0,76	1,02	<0,5
Huisvestingsratio	7,14%	6,28%	6,74%	6,72%	6,69%	>10%
Rentabiliteit	-1,07%	-3,36%	-1,47%	-0,45%	0,92%	<0%

Het weerstandsvermogen is als gevolg van de negatieve resultaten dalend tot een laagste punt van 5,88% in 2026. In 2024 en 2025 worden strenge maatregelen genomen om de personele lasten te beheersen. Vanaf 2027 worden weer positieve resultaten verwacht. De solvabiliteit (eigen vermogen + voorzieningen)/totaal vermogen ligt de komende jaren tussen de 52 en 59%. Dit is ruim boven de signaleringswaarde.

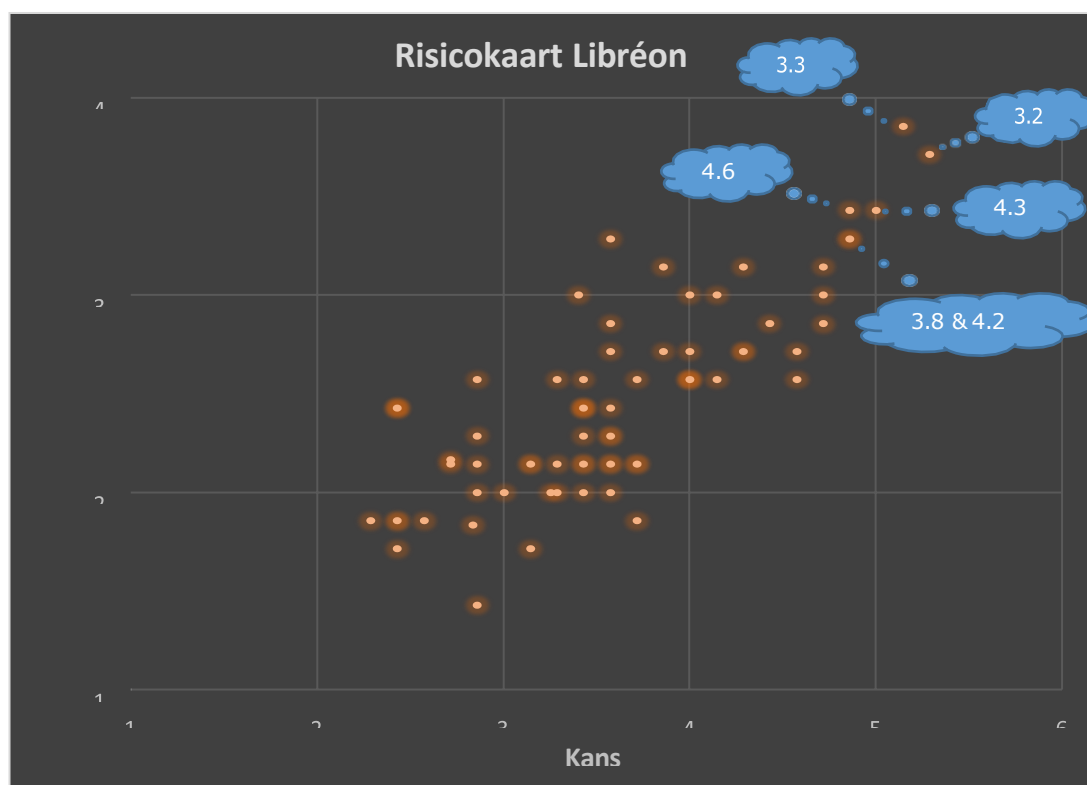
De huisvestingsratio blijft de komende jaren onder de signaleringsgrens van 10%. De rentabiliteit laat de eerste jaren een negatief getal zien door de aanhoudende exploitatietekorten. Vanaf 2027 komt deze weer boven 0 uit door het verwachte positieve resultaat.

Risicoprofiel

Mede naar aanleiding van een herstelopdracht van de Inspectie van het Onderwijs, heeft Libréon in het najaar van 2022 onder begeleiding van Provenance een geheel nieuwe risico-inventarisatie en -waardering uitgevoerd.

Alle 70 geïdentificeerde risico's zijn gerangschikt naar de hoogste kans*impact score. Uit deze ranking komen op de beleidsterreinen van personeel & organisatie en huisvesting onderstaande zes beleidsspeerpunten naar voren, die de komende jaren de bestuurlijke agenda van Libréon domineren:

- 3.3: Arbeidsmarktkrapte op tekortvakken zorgt ervoor dat er druk komt te staan op het loongebouw (score 19,84)
- 3.2: Arbeidsmarktkrapte is enorm waardoor er onvoldoende gekwalificeerde docenten binnenkomen om het onderwijs te kunnen verzorgen (score 19,63)
- 4.3: Eén Libréon-school is nog gehuisvest in een gebouw van Curio. Curio geeft aan (eenzijdig) dat deze vmbo-locatie overbodig is (score 17,14)
- 4.6: Stijgende energieprijzen op de schoollocaties in relatie tot stijgend energieverbruik (score 16,65)
- 3.8: Te hoog ziekteverzuim waardoor personele inzet en bezetting voor het onderwijs in het gedrang komt (score 15,96)
- 4.2: Building Breda (doordecentralisatie): er vindt geen indexering plaats én er is een bestuurlijk conflict over het vmbo, waardoor huisvesting vmbo-gebouw achterblijft (score 15,96)

Op basis van de geïdentificeerde 70 risico's en de impactklasse met de financiële gevolgschade kan samengevat het onderstaand overzicht van financiële gevolgen worden opgesteld.

Risicodomein	Financieel gevolg					
	Minimaal	Maximaal	Gemiddeld	Kans*Min.	Kans * Max	Kans* Gem.
Onderwijs	€ 1.378.228	€ 4.091.614	€ 2.713.386	€ 814.016	€ 2.373.136	€ 1.593.576
Externe factoren	€ 1.076.740	€ 3.273.291	€ 2.175.016	€ 684.807	€ 1.963.975	€ 1.324.391
Personeel & organisatie	€ 2.153.481	€ 5.340.633	€ 3.747.057	€ 1.722.785	€ 4.151.911	€ 2.937.348
Huisvesting	€ 1.421.297	€ 3.617.848	€ 2.519.573	€ 1.055.206	€ 2.670.316	€ 1.862.761
Financiën & bedrijfsvoering	€ 1.593.576	€ 4.565.379	€ 3.079.478	€ 1.081.047	€ 3.057.943	€ 2.069.495
	<u>€ 7.623.322</u>	<u>€ 20.888.764</u>	<u>€ 14.234.509</u>	<u>€ 5.357.860</u>	<u>€ 14.217.281</u>	<u>€ 9.787.571</u>

De minimale en maximale financiële vervolgschade zonder toepassing van de kans dat de risico's zich zullen voordoen ligt tussen de € 7.623.322 en € 20.888.764 (kolommen minimaal en maximaal). Bij toepassing van de kans ligt de minimale en maximale vervolgschade tussen de € 5.357.860 en € 14.217.281.

Voor de bepaling van het aan te houden buffervermogen om financieel het risicoprofiel af te dekken, heeft Libréon tot en met 2023 het minimale bedrag aan van het product van Risico en Kans, zijnde € 5.357.860 aangehouden. Voor deze optie is gekozen, omdat Libréon een stichting is, waaronder een achttal scholen valt. Het beleidsinstrumentarium om fluctuaties in risico's van bijvoorbeeld het aantal leerlingen, kwaliteit van het onderwijs en de impact van de arbeidsmarkt op het personeel op te kunnen vangen, is ruimer dan die van een zelfstandig opererende school die als éénpitter alle risico's zelf dient te dragen. Daarnaast zijn bij andere besturen met een soortgelijke omvang als Libréon de risico's op het gebied van huisvesting groter omdat deze besturen zelf verantwoordelijk zijn voor groot onderhoud van de gebouwen.

Tijdens de interim-controle eind 2023 is naar voren gekomen dat de nieuwe accountant dit weerstandsvermogen te laag vindt voor een stichting van deze omvang en in vergelijking met andere stichtingen. Het CvB en de RvT onderschrijven deze conclusie en het CvB gaat in 2024 in het beleidskader financiën uitwerken wat een passend weerstandsvermogen voor Libréon is en hoe het eigen vermogen hier stapsgewijs naar toe kan groeien.

Voor nu gaat Libréon uit van de huidige beleidslijn waarin een aan te houden buffervermogen wordt aangehouden van € 5.357.860. Uit de balans 2023 van Libréon blijkt dat dit benodigde weerstandsvermogen om de risico's op te vangen grotendeels aanwezig is in de algemene reserve van €5.151.646. Hiermee kunnen – vanuit de heersende beleidslijn – de benoemde en gekwantificeerde financiële risico's vrijwel volledig worden afgedekt. Het aan te houden weerstandsvermogen kan aan verandering onderhevig zijn wanneer de omgevingsfactoren, de beheersmaatregelen en de gehanteerde beleids- en begrotingsuitgangspunten van de organisatie veranderen. Zoals hiervoor gesteld, gaat het CvB in 2024 een nieuw beleidskader financiën opleveren waarin de groei van het weerstandsvermogen één van de ambities zal zijn.

Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het interne risicobeheersings- en controlesysteem volgt de PDCA-cyclus die binnen Libréon is vastgelegd en bestaat uit de volgende fases:

- In de **planningsfase** wordt een meerjarenbegroting voor vier kalenderjaren voor de stichting en voor de scholen opgesteld die wordt voorzien van een inhoudelijke toelichting. De begroting heeft als uitgangspunt nieuw of geactualiseerd beleid, gewijzigde inzichten en/of nieuwe wet- en regelgeving. Gedurende het begrotingsproces wordt intensief overleg gevoerd tussen controller en (con)rectoren van de scholen. Voor consolidatie van de stichtingsbegroting bespreekt het bestuur ter goedkeuring de begroting met de rectoren.
- In de **do-fase** worden de baten en lasten verwerkt in de exploitatie conform het geplande patroon.
- In de **checkfase** wordt driemaal per jaar een managementrapportage verstrekt aan het bestuur, de rectoren en directeuren, de Raad van Toezicht (auditcommissie) en de GMR. In deze rapportages worden de baten en lasten gerelateerd aan de begroting en wordt een prognose verwerkt voor de hele planperiode. De managementrapportage bevat een verschillenanalyse en hierin wordt ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot beleidsrealisatie en uitputting van de budgetten. Na afloop van het kalenderjaar wordt met een jaarverslag en jaarrekening verantwoording afgelegd over de behaalde resultaten wederom in relatie tot de begrotingen en in relatie tot het vorige boekjaar.
- In de **act-fase** wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd op basis van behaalde resultaten, nieuw beleid en nieuwe voorschriften.

Het CvB is van mening dat de stichting nog onvoldoende 'in control' is. Dit wordt bevestigd in de rapportage van de accountant naar aanleiding van de interim-controle eind 2023. Het CvB streeft in 2024 de volgende verbeteringen na:

1. Financiële rapportages zijn actueel, betrouwbaar en vormen de basis voor bestuur/directeuren om bij te sturen. Er wordt gewerkt met een eenduidige opzet/inhoud voor een financiële rapportage en het werkproces om tot deze rapportages te komen is uitgelijnd.
2. De formatieve inzet 2024-2025 is in lijn met de taakstelling uit de begroting 2024 en legt de basis voor een solide nieuwe meerjarenbegroting. Ten behoeve van het formatieproces 2024-2025 worden nieuwe uitgangspunten geformuleerd die op hoofdlijnen maatgevend zijn voor de basisformatie van een school en daarmee kaders vormen voor een gezonde bedrijfsvoering. Deze uitgangspunten worden gebaseerd op historische gegevens en worden opgenomen in het nog te schrijven financieel beleidsplan. Het formatieproces wordt herzien, zowel wat betreft werkwijze als planning, waarbij het transferpunt wordt omgevormd tot een stichtingsbreed formatie-netwerk die het RDO en bestuur adviseert over personele vraagstukken.
3. Ten behoeve van het begrotingsproces 2025 worden – aanvullend op de formatieve uitgangspunten – financiële uitgangspunten geformuleerd die maatgevend zijn voor de begroting 2025. Hierbij valt te denken aan: allocatie, afdracht, omgang met reserves. Deze uitgangspunten maken eerst deel uit van de kadernotitie begroting 2025 en worden daarna opgenomen in het financieel beleidsplan.
4. Bestuur, RDO (als collectief) en afzonderlijke rectoren/directeuren bewaken, ondersteund door het servicebureau, begroting (financieel en formatief) en realisatie (financieel en formatief). Naast reguliere managementinformatie, worden er twee 4-maands rapportages met duiding (risico's en maatregelen) opgeleverd die worden besproken door bestuur, RDO, auditcommissie en ter informatie aan de Raad van Toezicht worden gestuurd.
5. De bestuurlijke sturing op het begrotings- en formatieproces wordt versterkt door de oplevering van de kadernotitie naar voren te halen en door op financiën gerichte bestuurs gesprekken te integreren in de bestuurlijke gesprekscyclus. Ook wordt overwogen om – net als in de kwaliteitscyclus – te gaan werken met bestuurlijke attenderingen/waarschuwingen.
6. In de administratieve processen van het servicebureau worden waarborgen ingebouwd om potentiële overschrijdingen (formatief/financieel) te voorkomen: autorisatiestructuur in inkoopproces, gebruik inkoopportal, signalen bij overbesteding en daaraan gekoppelde escalatie, etc.

DEEL 2: JAARREKENING

JAARREKENING 2023

Breda, 13 juni 2024

Inhoudsopgave

1. Balans	3
2. Staat van baten en lasten 2022	4
3. Kasstroomoverzicht.....	5
4. Grondslagen voor financiële verslaglegging waaronder algemene grondslagen, grondslagenbalans, grondslagen staat van baten en lasten en grondslagen kasstroomoverzicht.....	6
5. Toelichting materiële vaste activa.....	16
6. Toelichting financiële vaste activa.....	17
7. Toelichting vlottende activa	18
8. Toelichting eigen vermogen	19
9. Toelichting voorzieningen	20
10. Toelichting voorzieningen	21
11. Toelichting kortlopende schulden	22
12. Toelichting overheidsbijdragen, overige baten, lasten	23
13. Voorstel bestemming resultaat	25
14. Model E verbonden partijen	25
15. Niet uit balans blijkende verplichtingen.....	25
16. Gebeurtenissen na balansdatum	25
17. Model G verantwoording subsidies	26
18. WNT	27
19. Toelichting op de jaarrekening, overige gegevens.....	29
20. Financiële kengetallen.....	30
21. Ondertekening	31

1. Balans

Na voorstel resultaatbestemming

A1 Balans per 31 december 2023

	2023	2022
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	11.893.692	11.417.466
1.3 Financiële vaste activa	<u>5.145.844</u>	<u>5.057.565</u>
	17.039.536	16.475.031
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	4.879.349	5.473.880
Kortlopende effecten	544.592	279.874
1.7 Liquide middelen	<u>10.367.352</u>	<u>12.025.681</u>
	15.791.293	17.779.435
	<u>32.830.829</u>	<u>34.254.466</u>
Eigen vermogen		
2.1 Eigen vermogen	10.261.481	11.421.911
2.3 Voorzieningen	6.906.549	6.322.453
2.4 Langlopende schulden	67.176	127.347
2.5 Kortlopende schulden	15.595.623	16.382.756
	<u>32.830.829</u>	<u>34.254.467</u>

2. Staat van baten en lasten 2023

Staat van baten en lasten over 2023

	2023	in %	Begroting 2023	2022	in %
Baten					
Rijksbijdragen	101.698.183	94%	95.286.435	90.561.370	94%
Overige rijksbijdragen	0	0%	1.500	123.500	0%
Overige baten	<u>6.322.664</u>	6%	<u>5.268.367</u>	<u>5.184.017</u>	5%
Totaal baten	108.020.847	100%	100.556.302	95.868.887	100%
Lasten					
Personeelslasten	83.785.575	78%	75.787.474	73.174.130	76%
Afschrijvingen	1.488.937	2%	1.444.292	908.658	1%
Huisvestingslasten	6.332.921	6%	5.440.131	5.531.108	6%
Overige lasten	<u>17.911.234</u>	15%	<u>16.640.297</u>	<u>16.268.407</u>	17%
Totaal lasten	109.518.667	101%	99.312.194	95.882.302	100%
Saldo baten en lasten	-1.497.821 	-1%	1.244.108	-13.414	0%
Financiële baten en lasten	337.391	0%	-1.000	-814.147	0%
Resultaat na belastingen	<u>-1.160.430 </u>	-1%	<u>1.243.108</u>	<u>-827.561</u>	0%
Netto resultaat	<u>-1.160.430</u>		<u>1.243.108</u>	<u>-827.561</u>	

3. Kasstroomoverzicht

	2023	2022
Kasstroomen uit operationele activiteiten		
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	-1.497.821	-13.414
Aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat		
Aanpassingen voor afschrijvingen	1.425.198	1.263.206
Aanpassingen voor waardeveranderingen		
Toename (afname) van voorzieningen	584.096	686.119
Totaal van aanpassingen voor aansluiting bedrijfsresultaat	2.009.294	1.949.325
Veranderingen in werkkapitaal		
Afname (toename) in kortlopende vorderingen	594.530	-2.102.076
Toename (afname) van kortlopende schulden	-787.133	6.257.944
Totaal van veranderingen in werkkapitaal	-192.603	4.155.868
Kasstroom uit bedrijfsproces	318.870	6.091.779
Betaalde interest	337.391	-814.147
Mutaties overige financiële vaste activa	-248.297	762.834
Kasstroom uit operationele activiteiten	407.964	6.040.466
Kasstroomen uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiele vaste activa	-2.002.370	-5.113.575
Desinvesteringen in materiele vaste activa	100.946	2.072.121
Overige investeringen in financiële vaste activa	-104.700	-1.091.910
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	-2.006.123	-4.133.364
Kasstroomen uit financieringsactiviteiten		
Toename eigen vermogen door fusie Stedelijk/Graaf		1.776.180
Afname eigen vermogen door overdracht Juvenaaf		-96.302
Toename langlopende schulden	0	0
Aflossing langlopende schulden	-60.170	-642.171
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-60.170	1.037.707
Toename (afname) van liquide middelen	-1.658.329	2.944.809

4. Grondslagen voor financiële verslaglegging waaronder algemene grondslagen, grondslagenbalans, grondslagen staat van baten en lasten en grondslagen kasstroomoverzicht.

Activiteiten

Stichting Librëon is het bevoegd gezag van de scholen Sint-Oelbert Gymnasium, Newmancollege, Onze Lieve Vrouweylyceum, Scholengemeenschap Breda, Stedelijk Gymnasium Breda en Graaf Engelbrecht en de activiteiten bestaan uit het verzorgen van voortgezet onderwijs in de regio Breda en omstreken.

Continuïteit

Het eigen vermogen van Librëon bedraagt per 31 december 2023 € 10.261.481 positief. De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn dan ook gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Librëon is feitelijk gevestigd op van Riebeecklaan 2, 4818 EB Breda en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 41102332.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Librëon zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Rente- en kasstroomrisico

Daarnaast is een langlopende schuld opgenomen inzake de leaseverplichtingen voor digiboards. Het renterisico over de leaseovereenkomst is zeer beperkt doordat over de langlopende schuld een vaste rente verschuldigd is.

Grondslagen voor waardering activa en passiva

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de richtlijnen van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (Rjo), de verslaggevingsvoorschriften en bepalingen zoals weergegeven in Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Leasing

Bij de stichting kunnen er leasecontracten bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de stichting ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst-en-verliesrekening over de looptijd van het contract.

Financiële instrumenten

De effecten opgenomen onder de financiële vaste activa en de vlottende activa, voor zover deze betrekking hebben op de handelsportefeuille of met betrekking tot eigen-vermogensinstrumenten buiten de handelsportefeuille, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde, worden gewaardeerd tegen de reële waarde.

De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingsmodellen en waarderings-technieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige 'at arm's length'-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden."

Materiële vaste activa

De gebouwen en aanpassingen van gebouwen, welke met eigen middelen zijn aangeschaft, zijn in de balans opgenomen tegen verkrijging- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van toegepaste afschrijvingen rekening houdend met een eventuele restwaarde. De afschrijvingstermijn varieert tussen 13 en 30 jaar, afschrijving geschiedt volgens de lineaire en annuïtaire methode. Gebouwen en aanpassingen worden eerst volledig in de balans verantwoord op het moment van ingebruikname. De reeds gedane, nog niet in gebruik genomen investeringen, zijn vermeld onder verbouwing/activa in uitvoering.

Inventaris en apparatuur

De inventaris en apparatuur zijn in de balans opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs, onder aftrek van toegepaste afschrijvingen. Tenzij afzonderlijk vermeld vinden de afschrijvingen plaats volgens de lineaire methode op basis van de geschatte levensduur. Op de in een verslagjaar aangeschafte inventaris en apparatuur wordt vanaf de maand na ingebruikname van het actief voor het eerst afgeschreven. De activeringsgrens bedraagt € 2000,-. Aanschaffingen beneden deze grens worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.

De afschrijvingspercentages voor de inventaris en apparatuur zijn als volgt:

Categorie	Percentage	Termijn
Apparatuur	6,67% of 14,3%	7 of 15 jaar
Zonnepanelen	6,67%	15 jaar
Audiovisuele middelen	6,67%, 14,3% of 20%	5, 7 of 15 jaar
Computers	5% of 20%	5 of 20 jaar
Inventaris overig	5% -20%	5 -20 jaar
Leermiddelen	20%	5 jaar
Meubilair	5% -8,3%	12- 20 jaar
Stoffering en gordijnen	10%	10 jaar

Financiële vaste activa

Onder financiële vaste activa worden de in obligaties duurzaam vastgelegde middelen bij eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. De vervolgwaardering is tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via de winst- en verliesrekening.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder-waardeverminderingsverlies wordt direct als last verwerkt in de winst-en-verliesrekening onder gelijktijdige verlaging van de boekwaarde van het betreffende actief.

De opbrengstwaarde wordt in eerste instantie ontleend aan een bindende verkoopovereenkomst; als die er niet is, wordt de opbrengstwaarde bepaald met behulp van de actieve markt waarbij normaliter de gangbare biedprijs geldt als marktprijs. De in aftrek te brengen kosten bij het bepalen van de opbrengstwaarde zijn gebaseerd op de geschatte kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de verkoop en nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Voor de bepaling van de bedrijfswaarde wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige netto kasstromen bij voortgezet gebruik van het actief / de kasstroomgenererende eenheid; vervolgens worden deze kasstromen contant gemaakt waarbij een disconteringsvoet wordt gehanteerd. De disconteringsvoet geeft geen risico's weer waarmee in de toekomstige kasstromen al rekening is gehouden.

Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Ook voor financiële instrumenten beoordeelt de stichting op iedere balansdatum of er objectieve aanwijzingen zijn voor bijzondere waardeverminderingen van een financieel actief of een groep van financiële activa. Bij objectieve aanwijzingen voor bijzondere waardeverminderingen bepaalt de stichting de omvang van het verlies uit hoofde van de bijzondere waardeverminderingen, en verwerkt dit direct in de winst-en-verliesrekening.

Bij financiële activa die gewaardeerd zijn tegen geamortiseerde kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de effectieve rentevoet van het financiële actief zoals die is bepaald bij de eerste verwerking van het instrument. Het waardeverminderingsverlies dat daarvoor opgenomen was, dient te worden teruggenomen indien de afname van de waardevermindering verband houdt met een objectieve gebeurtenis na afboeking. De terugname wordt beperkt tot maximaal het bedrag dat nodig is om het actief te waarderen op de geamortiseerde kostprijs op het moment van de terugname, als geen sprake geweest zou zijn van een bijzondere waardevermindering. Het teruggenomen verlies wordt in de winst-en-verliesrekening verwerkt.

Bij een investering in eigen-vermogensinstrumenten gewaardeerd tegen kostprijs wordt de omvang van de bijzondere waardevermindering bepaald als het verschil tussen de boekwaarde van het financiële actief en de best mogelijke schatting van de toekomstige kasstromen, contant gemaakt tegen de actuele vermogenskostenvoet voor een soortgelijk financieel actief. Het bijzondere waardeverminderingsverlies wordt slechts teruggedenomen indien er aanwijzingen zijn dat een in voorgaande jaren in de jaarrekening verwerkt verlies als gevolg van waardevermindering niet meer aanwezig is of veranderd is.

Overige activa en passiva

Indien niet anders aangegeven worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde. Hierbij wordt op vorderingen, indien daartoe aanleiding bestaat, een voorziening in mindering gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen en overlopende activa worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voorkomt uit de door semi-overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van onze stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserve (publiek)

Hieronder opgenomen publieke reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van een reserve komen, een inschatting van het totaal van de uitgaven en een inschatting in welk jaar de uitgaven zullen worden gedaan.

Bestemmingsreserve convenantsmiddelen

In deze bestemmingsreserve zijn opgenomen de middelen die in december 2019 zijn uitgekeerd. Via een bedrag per leerling zijn deze middelen aan de schoolbesturen uitgekeerd. De scholen kunnen deze middelen uitgeven aan bijvoorbeeld meer ontwikkeltijd, werkdrukverlichting, begeleiding van startende leerkrachten, begeleiding van zij-instromers, onderwijsinnovatie of maatregelen arbeidsmarktvaartstukken. In het voortgezet onderwijs vindt de wijze van besteding met actieve betrokkenheid van het onderwijzend personeel plaats.

Bestemmingsreserve BAPO

Deze bestemmingsreserve is gevormd voor medewerkers die in het verleden hun BAPO-uren hebben gespaard. Bij opname van de gespaarde uren worden deze uren onttrokken uit de reserve. Dit vindt plaats in het jaar van opname.

Bestemmingsreserve NPO

In deze bestemmingsreserve zijn opgenomen de middelen die in 2021 en 2022 zijn uitgekeerd voor het NPO programma voor het schooljaar 2021/2022 en de eerste vijf maanden van schooljaar 2022/2023 en welke nog niet besteed zijn. Dit zijn gelden om de achterstanden weg te werken als gevolg van de Corona-crisis.

Bestemmingsreserve (privaat)

Hieronder opgenomen private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden.

In deze bestemmingsreserve is het legaat opgenomen welke ontvangen is met als hoofddoel om veelbelovende studenten financieel te ondersteunen, voor wie het niet mogelijk is om zelf de bijdrage voor Tweektalig Onderwijs (TTO) te kunnen voldoen.

Ook het schoolfonds van het OLV valt onder de bestemmingsreserve privaat. De reserve wordt gevormd uit het saldo van de niet subsidiabele gelden.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is, waarvan de hoogte redelijkerwijs geschat kan worden en voor zover deze verplichtingen en risico's niet op activa in mindering zijn gebracht. Eveneens worden voorzieningen gevormd voor verliezen die naar waarschijnlijkheid in de toekomst zullen worden geboekt maar die voortkomen uit risico's die op balansdatum aanwezig zijn. Voorzieningen kunnen worden gevormd ter egalisatie van kosten waarbij een deel van de in de toekomst te verwachten uitgaven zijn oorsprong heeft voor balansdatum.

Voorziening groot onderhoud

Librëon heeft een voorziening voor groot onderhoud ter bekostiging van de kosten voor het uitvoeren van de meerjarenonderhoudsplannen voor de gebouwen in Baarle-Nassau, Oosterhout en Zundert. De dotaties ten gunste van deze voorzieningen bedragen per jaar 1/10 van de totale kosten van het onderhoud over 10 jaar. Ieder jaar worden de in dat jaar gemaakte kosten onttrokken aan de voorziening. De keuze is gemaakt om deze methode ook nog toe te passen in boekjaar 2023. Vanaf 2024 gaan we de onderhoudskosten activeren. De onderhoudsvoorziening zal omgezet worden naar een bestemmingsreserve onderhoud.

Voorziening Generatiepact

De voorziening is berekend op basis van de toekomstige kosten van het deel van de werktijdfactor waarvoor de medewerker geen arbeid meer verricht. Bij de voorziening generatiepact is een inschatting gemaakt van de kans dat de medewerker niet deze vrijstelling van werk volledig zal genieten.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de jaarverslaglegging is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening spaarverlof

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van spaarverlof is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen. Betaalde bedragen inzake spaarverlof worden ten laste van deze voorziening gebracht. De in de cao VO opgenomen bindende genormeerde bedragen zijn hierop van toepassing.

Voorziening levensfasebewust personeelsbeleid

Conform de cao VO is een voorziening levensfasebewust personeelsbeleid gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken is gebaseerd op de salariskosten (werkgeverslast) van langdurig zieken, waarvan geen zicht is op (volledig) herstel. Parameters voor de voorziening zijn:

- Salarisdoorbetaling 1^e ziektejaar 100%, 2^e ziektejaar 70%.
- Ziektepercentage
- Inschatting re-integratiekans

Voorziening eigen risico WGA uitkeringen

De voorziening voor WGA-uitkeringen is gevormd te dekking van het eigen risico voor de WGA-uitkeringen van (ex)werknemers en is gebaseerd op de gegevens van UWV. Parameters voor de voorziening zijn:

- Bruto uitkering
- Tijdsduur uitkering
- Inschatting kans op doorlopen WGA uitkering op basis van beschikbare gegevens omtrent mogelijke re-integratie.

Voorziening eigen risico WW uitkeringen

De voorziening ww-uitkeringen is gevormd ter dekking van het eigen risico van 25% voor de wachtgelduitkeringen van (ex)werknemers en is gebaseerd op de gegevens van UWV. Parameters voor de voorziening zijn:

- Bruto uitkering
- Maximale uitkeringskosten (maanden)
- 25% van de kosten
- Inschatting kans doorlopen ww-uitkering tot maximale looptijd op basis van aanbod voor arbeidsmarkt.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Het resultaat wordt bepaald als verschil tussen de baten en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Rijksbijdragen

Onder de rijksbijdragen OCW worden de vergoedingen voor de exploitatie opgenomen die verstrekt worden door het Ministerie van OCW. Tevens worden hier verantwoord de door het samenwerkingsverband ontvangen doorbelastingen van de Rijksbijdrage. De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW subsidie (vrij besteedbare doelsubsidie zonder

verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Overige overheidsbijdrage

Onder de overige overheidsbijdrage worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Overige baten

Onder de overige baten worden de vergoedingen opgenomen die niet verstrekt zijn door het Ministerie van OCW, gemeenten, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige baten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De stichting heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen welke voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het sectorpensioenfonds ABP. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds dit toelaat. Per december 2023 heeft het ABP een dekkingsgraad van 110,5 %. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de “verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering”. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies. Daarom zijn alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord in de jaarrekening.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de aanschafwaarde van de desbetreffende materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt afgeschreven op basis van de door het bestuur gemaakte keuzes.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op de uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben. In de begroting 2023 was een post niet bestede NPO gelden opgenomen onder de administratie- en beheerslasten. Dit was om de opbrengsten en kosten voor NPO budgetneutraal erin te hebben staan. Deze post is nu uit de begrotingskolom 2023 gehaald waardoor de begrotingskolom 2023 afwijkt van de goedgekeurde meerjarenbegroting 2023/2026 en daarmee dus ook het begrote exploitatieresultaat 2023.

Financieel resultaat

De rentebaten en –lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente-opbrengsten en –lasten van uitgegeven en ontvangen leningen.

Grondslag voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de verlies- en winstrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in balansposten en posten van de verlies- en winstrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorend tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief zijn verantwoord.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

5. Toelichting materiële vaste activa

	Gebouwen en Terreinen	Inventaris en Apparatuur	Totaal
Stand aan het begin van de periode			
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.073.477	25.266.859	30.340.336
Som der afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.573.057	-17.349.813	-18.922.870
Materiele Vaste Activa	3.500.420	7.917.047	11.417.466
Verloop gedurende de periode			
Investerings	24.220	2.007.154	2.031.374
Projecten onderhanden		-29.005	-29.005
Desinvesteringen	-36.161	-5.422.471	-5.458.632
Afschrijvingen	-184.284	-1.240.913	-1.425.198
Afschrijvingen desinvesteringen	25.864	5.331.821	5.357.686
	-170.361	646.587	476.226
Stand aan het einde van de periode			
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	5.061.536	21.822.538	26.884.075
correctie voorgaande jaren	-10.723	-6.065.379	-6.076.102
	5.050.813	15.757.158	20.807.973
Som der afschrijvingen en waardeverminderingen	-1.731.477	-13.258.905	-14.990.382
correctie voorgaande jaren	10.723	6.065.379	6.076.102
	-1.720.754	-7.193.526	-8.914.280
Materiele Vaste Activa	3.330.060	8.563.632	11.893.692

De MVA-staat en de financiële administratie sloten niet op elkaar aan. Er heeft in 2023 een correctie plaatsgevonden in de aanschafwaarde en cumulatieve afschrijvingen zodat de financiële administratie weer aansluit met de MVA-staat.

6. Toelichting financiële vaste activa

Financiële Vaste Activa

	Effecten	Totaal
Stand aan het begin van de periode		
Financiële vaste activa aan het begin van de periode	5.337.439	5.337.439
Verloop gedurende de periode		
Investerings	404.700	404.700
Desinvesteringen	-300.000	-300.000
Waardeveranderingen	248.297	248.297
Mutaties gedurende de periode	352.997	352.997
Stand aan het einde van de periode		
Financiële vaste activa aan het eind van de periode	5.690.436	5.690.436
Kortlopende deel	544.592	544.592
Financiële vaste activa	5.145.844	5.145.844

Langlopende obligaties, verloopoverzicht per 31-12-2023

	Nederlandse staatsobligaties	Overige obligaties	Obligaties
Stand aan het begin van de periode			
Financiële vaste activa aan het begin	410.347	4.927.092	5.337.439
Verloop gedurende de periode			
Investerings		404.700	404.700
Desinvesteringen		-300.000	-300.000
Waardeveranderingen	47.766	200.531	248.297
Stand aan het einde van de periode			
Financiële vaste activa aan het eind van de periode	458.113	5.232.323	5.690.436
Kortlopend deel		544.592	544.592
Financiële vaste activa	458.113	4.687.731	5.145.844

7. Toelichting vlottende activa

Vorderingen	2023	2022
Debiteuren	926.711	605.466
Voorziening wegens oninbaarheid debiteuren	-226.906	-238.290
OCW/EZ		
Ouders / studenten	306.359	427.746
	<u>1.006.163</u>	<u>794.922</u>
Overige vorderingen	904.588	349.868
Subtotaal vorderingen	<u>904.588</u>	<u>349.868</u>
Overlopende activa		
Vooruitbetaalde bedragen	6.247	21.888
Waarborgsommen	4.131	7.354
Overige overlopende activa	2.958.220	4.299.848
Subtotaal overlopende activa	<u>2.968.598</u>	<u>4.329.090</u>
Totaal van vorderingen	<u>4.879.349</u>	<u>5.473.880</u>
Kortlopende effecten		
Kortlopende effecten	544.592	279.874
	<u>544.592</u>	<u>279.874</u>
Liquide Middelen		
Kasmiddelen	12.403	23.996
Banken	10.225.363	11.881.882
Kruisposten	129.586	119.803
	<u>10.367.352</u>	<u>12.025.681</u>
Totaal van vlottende activa	<u>15.791.293</u>	<u>17.779.435</u>

Het debiteurensaldo op verbonden partijen bedraagt € 80.881

Librëon heeft de vrije beschikking over het totale bedrag aan
liquide middelen

8. Toelichting eigen vermogen

Eigen vermogen, posten	Algemene Reserve	Bestemmings-reserve publiek	Bestemmings-reserve privaat	Totaal van eigen vermogen
Stand aan het begin van de periode				
Eigen vermogen aan het begin van de periode	5.178.752	5.641.991	601.169	11.421.911
Verloop gedurende de periode				
Resultaat verslagperiode	-225.207	-880.221	-55.002	-1.160.430
Overige mutaties verslagperiode	198.101	-198.101		0
Stand aan het einde van de periode				
Eigen vermogen aan het einde van de periode	5.151.646	4.563.669	546.167	10.261.481

Toelichting eigen vermogen, specificatie

		Convenants-gelden	NPO programma
Specificatie van bestemmingsreserve publiek	Reserve BAPO		
Eigen vermogen aan het begin van de periode	234.633	211.055	5.196.303
Resultaat verslagperiode	-35.386	-211.055	-633.780
Overige mutaties verslagperiode	-198.101	0	
Eigen vermogen aan het einde van de periode	1.146	0	4.562.523
Specificatie van bestemmingsreserve privaat	Schoolfonds	Legaat	
Eigen vermogen aan het begin van de periode	55.002	546.166	
Resultaat verslagperiode	-55.002	0	
Overige mutaties verslagperiode	0	0	
Eigen vermogen aan het einde van de periode	0	546.166	

9. Toelichting voorzieningen

Voorzieningen, posten	Personele voorzieningen	Voorziening groot onderhoud	Totaal voorzieningen
Stand aan het begin van de periode			
Voorzieningen aan het begin van de periode	4.799.472	1.522.981	6.322.453
Verloop gedurende de periode			
Dotaties	2.600.461	605.514	3.205.975
Onttrekkingen	1.932.379	250.682	2.183.061
Vrijval	317.744	121.074	438.818
Stand aan het einde van de periode			
Voorzieningen einde van de periode	5.149.811	1.756.738	6.906.549
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	2.505.050	878.369	3.383.419
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	2.644.761	878.369	3.523.130

Toelichting voorzieningen, specificatie

Voorzieningen, posten	LPB	Spaarverlof	Eigen risico WGA	Jubilea	Langdurig zieken	WW bijdragen	Generatie pact	Totale personele voorzieningen
Stand aan het begin van de periode								
Voorzieningen aan het begin van de periode	1.744.114	1.287.985	515.878	803.232	332.854	89.409	26.000	4.799.472
Verloop gedurende de periode								
Dotaties	617.453	412.652	1.008.071	8.165	477.077	77.044		2.600.461
Onttrekkingen	1.116.280	301.164	166.343	104.357	244.236			1.932.379
Vrijval			92.905	10.410	138.599	49.830	26.000	317.744
Stand aan het einde van de periode								
Voorzieningen aan het einde van de periode	1.245.287	1.399.473	1.264.701	696.630	427.097	116.623	0	5.149.811
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	0	0	1.264.701	696.630	427.097	116.623	0	2.505.050
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	1.245.287	1.399.473	0	0	0	0	0	2.644.761

Toelichting voorziening

In de jaarrekening 2022 waren de facturen voor Suvis onttrokken uit de voorziening onderhoud. In 2023 is dat gecorrigeerd en vervolgens geactiveerd.

10. Toelichting langlopende schulden

Toelichting langlopende schulden

Langlopende schulden, posten	Schulden aan leaseverplichtingen
Stand aan het begin van de periode	
Stand langlopend deel, begin van de periode	127.347
Verloop gedurende de periode	
Aangegane leningen in de verslagperiode	0
Aflossing in de verslagperiode	60.170
Stand aan het einde van de periode	
Stand totale schuld, einde van de periode	67.176
Stand langlopend deel, einde van de periode	67.176
Bedrag looptijd 1 tot en met 5 jaar	67.176
Bedrag looptijd meer dan 5 jaar	0
Effectieve rentevoet in de verslagperiode	3,90%
Rente vast/variabel	Vast
Einddatum looptijd lening	21-10-2024

Als gestelde zekerheid voor de langlopende schuld bij de leasemaatschappij gelden de smartboards.

11. Toelichting kortlopende schulden

Toelichting kortlopende schulden

	2023	2022
Crediteuren	1.694.998	2.088.710
Belastingen en premies SV	3.812.824	3.802.561
Schulden ter zake van pensioenen	<u>1.057.121</u>	<u>1.123.569</u>
Subtotaal kortlopende schulden	6.564.943	7.014.840
Overlopende passiva, uitsplitsing		
Vakantiegeld en dagen	2.605.178	2.293.250
Bindingstoelage	245.356	241.783
Netto salarissen	5.359	40.421
Ingehouden levensloop	470	-26.824
Aflosverplichtingen		0
Personeelsfonds / overige	27.654	21.462
Ouderbijdrage / spaarregeling		
leerlingen	730.581	985.315
Vooruitontvangen ouderbijdragen	897.477	726.428
Te betalen bedragen	40.114	51.692
Vooruitontvangen OCW subsidies	3.951.364	4.623.026
Vooruitontvange gelden RSV		0
Projectgelden / Technische VMBO		
gelden	277.857	375.241
Overige overlopende passiva	<u>249.271</u>	<u>36.123</u>
Overlopende passiva	9.030.680	9.367.916
Totaal van kortlopende schulden	<u>15.595.623</u>	<u>16.382.756</u>

12. Toelichting overheidsbijdragen, overige baten, lasten

	2023	Begroting 2023	2022
Toelichting overheidsbijdragen			
Rijksbijdragen, uitsplitsing			
Rijksbijdragen OCW	92.266.761	87.548.918	82.013.358
Samenwerkingsverbanden	2.050.897	1.873.885	1.802.354
Overige subsidies			
Overige subsidies OCW	7.380.525	5.863.632	6.745.658
	101.698.183	95.286.435	90.561.370
Overige overheidsbijdragen			
Gemeentelijke doordecentralisatie	-	1.500	123.500
	-	1.500	123.500
Toelichting overige baten			
Overige baten, uitsplitsing			
Opbrengst verhuur	118.634	144.763	17.126
Detachering personeel	677.180	381.245	627.918
Ouderbijdragen	4.145.088	3.832.831	3.385.690
Overige baten	1.304.860	909.528	1.077.426
NWO	76.902		75.857
Overige baten	6.322.664	5.268.367	5.184.017
Personeelslasten, uitsplitsing			
Lonen	63.877.207	55.917.409	55.046.191
Sociale Lasten	8.288.124	8.139.276	7.067.355
Pensioenlasten	8.956.120	9.076.011	9.179.505
	81.121.450	73.132.697	71.293.050
Overige personele lasten			
Personele voorzieningen	1.149.200	164.689	311.475
Lasten personeel niet in loondienst	1.072.833	718.400	730.175
Overige personele lasten	1.259.952	1.908.188	1.168.048
	3.481.985	2.791.277	2.209.698
Ontvangen vergoedingen			
Overige uitkeringen	-817.860	-136.500	-328.618
	-817.860	-136.500	-328.618
Personeelskosten	83.785.575	75.787.474	73.174.130
Toelichting met betrekking tot het aantal FTE's in dienst van Libréon			
OP	636,41	592,49	597,42
OOP	215,46	199,33	188,31
Directie	62,74	58,27	59,66
	914,61	850,09	845,39

	2023	Begroting	2022
Afschrijvingen			
Afschrijvingen op MVA	1.388.203	1.444.292	1.224.975
Boekwinst op verkoop activa			-366.944
Afwaardering/boekverlies MVA	100.734		50.626
	<u>1.488.937</u>	<u>1.444.292</u>	<u>908.658</u>
Huisvestingslasten			
Huurlasten	1.072.103	821.766	747.471
Onderhoudslasten (klein onderhoud)	1.004.463	820.510	1.505.615
Lasten voor energie en water	1.639.043	1.451.012	1.274.575
Schoonmaakkosten	2.095.798	1.887.000	1.886.245
Belastingen en heffingen	111.042	151.993	112.090
Dotatie onderhoudsvoorziening	410.473	307.850	5.110
	<u>6.332.921</u>	<u>5.440.131</u>	<u>5.531.108</u>
Overige lasten			
Administratie- en beheerslasten	8.694.082	8.252.347	7.735.245
Inventaris en apparatuur	9.217.152	8.387.950	8.533.162
	<u>17.911.234</u>	<u>16.640.297</u>	<u>16.268.407</u>
Financiële baten en lasten			
Opbrengsten van effecten	46.086	42.000	41.426
Rente geldleningen			-10.749
Rente langlopende schulden	-13.125		-24.006
Rente lasten rekening courant	89.635	-31.000	-40.236
Provisie / kosten obligaties	214.795	-12.000	-780.581
Diverse baten en lasten			
	<u>337.391</u>	<u>-1.000</u>	<u>-814.147</u>
Resultaat na belastingen	-1.160.430	1.243.108	-827.561
Separate specificatie kosten instellingsaccountant			
	2023	Begroting 2023	2022
Controle van de jaarrekening (Van Ree Accountants)	85.000	85.000	
Controle van de jaarrekening (Wijs accountant)	2.998		98.223
Fiscale adviezen		0	
Andere controle-opdrachten	445	0	13.648
Andere niet- controlediensten		0	
	<u>88.443</u>	<u>85.000</u>	<u>111.871</u>

13. Voorstel bestemming resultaat

Het resultaat over 2023 bedraagt € 1.160.430 negatief.

Voorgesteld wordt om het resultaat als volgt toe te rekenen aan de posten binnen het eigen vermogen:

Algemene reserve	- €	225.207
Bestemmingsreserve publiek NPO	- €	633.780
Bestemmingsreserve BAPO	- €	35.386
Bestemmingsreserve convenantsgelden	- €	211.055
Bestemmingsreserve schoolfonds	- €	55.002

Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt. Daarnaast heeft er ook een correctie plaats gevonden van de bestemmingsreserve bapo naar de algemene reserve van € 198.101

14. Model E verbonden partijen

Verbonden partij, minderheidsdeelneming

Volgnummer:	Statutaire naam:	Juridische vorm:	Statutaire zetel:	Activiteiten:
1	Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Breda en omgeving	Stichting	Breda	Overige
2	Vereniging onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs Breda in coöperatief verband met uitsluiting van aansprakelijkheid (U.A.)	Vereniging	Breda	Overige
3	Bestuurlijk Overleg Breda	Stichting	Breda	Overige

15. Niet uit balans blijvende verplichtingen

De volgende meerjarige contracten zijn afgesloten waar een verplichting tegenover staat, ook als er geen tegenprestatie tegenover zou staan:

- Grenke (operational lease); De resterende looptijd van dit contract is van 1 tot 2 jaar met een jaarlijkse last van ca. € 450.000.

16. Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan.

17. Model G verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule, uitgebreid

Volgnummer	Omschrijving:	Toewijzing kenmerk:	Toewijzing datum:	Prestatie ultimo verslagjaar cf de subsidie beschikking geheel uitgevoerd
1	Structureel voorkomen onnodig zitten	VOZ22109	27-5-2022	ja
2	Studieverlof 2022-2023	1278305	22-8-2022	ja
3	Studieverlof 2022-2023	1278200-1	22-8-2022	ja
4	Studieverlof 2022-2023	1277606-1	22-8-2022	ja
5	Studieverlof 2022-2023	1277759-1	22-8-2022	ja
6	Studieverlof 2022-2023	1277763-1	22-8-2022	ja
7	Studieverlof 2022-2023	1278718-1	22-8-2022	ja
8	Zij-instroom	3/276/39994	9-10-2023	ja
9	Zij-instroom	3/187/39988	13-7-2023	ja
10	Zij-instroom	3/187/39989	13-7-2023	ja
11	Zij-instroom	1263512-1	21-6-2022	ja
12	Doorstroomprogramma's po-vo	DPOVO22056	28-7-2022	ja
13	Structureel voorkomen onnodig zitten	VOZ23019	1-6-2023	ja
14	Structureel voorkomen onnodig zitten	VOZ22109	27-5-2022	ja
15	ventilatie op scholen	VENT-V-230038	26-6-2023	ja
16	capaciteitentesten	CAP23-V-42992	29-11-2023	ja
17	Deelname praktijkgericht programm	gltl21R20020	9-12-2021	onderhanden
18	Heterogene brugklassen	SHB210060	8-2-2022	onderhanden
19	Heterogene brugklassen	SHB210271	8-2-2022	onderhanden
20	Heterogene brugklassen	SHB210272	8-2-2022	onderhanden
21	Heterogene brugklassen	SHB210274	8-2-2022	onderhanden
22	Verbetering basisvaardigheden	VBV22-VO-1522	11-11-2022	onderhanden
23	Verbetering basisvaardigheden	VBV22-VO-1527	11-11-2022	onderhanden
24	Verbetering basisvaardigheden	VBV22-VO-1528	11-11-2022	onderhanden
25	Studieverlof 2023-2024	1349375-1	22-8-2023	onderhanden
26	Studieverlof 2023-2024	1350654-1	22-8-2023	onderhanden
27	Studieverlof 2023-2024	1349752-1	22-8-2023	onderhanden
28	Studieverlof 2023-2024	1350569-1	22-8-2023	onderhanden
29	Studieverlof 2023-2024	1350245-1	22-8-2023	onderhanden

G2B Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend

Volgnummer	Omschrijving:	Toewijzing kenmerk:	Toewijzing datum:	Bedrag van de toewijzing:	Stand begin verslagjaar:	Ontvangst in verslagjaar:	Lasten in verslagjaar:	Stand ultimo verslagjaar:
1	Sterk Techniekonderwijs 2020-2023	STO19018	1-7-2019	2.272.975	375.240	518.163	615.547	277.857
2	Deelname [praktijkgericht programm	GLTL20081	30-11-2020	143.100	36.610	20.034	34.705	21.939
3	Deelname [praktijkgericht programm	GLTL20082	30-11-2020	154.700	39.577	21.658	47.030	14.206
4	Deelname [praktijkgericht programm	GLTL20246	30-11-2020	159.350	57.147	22.309	35.401	44.055
					508.575	582.164	732.683	358.056
Totaal:					508.575	582.164	732.683	358.056

18. WNT

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	
De heer Drs. B.J. Buddingh	
Functiegegevens⁵	Voorzitter College van Bestuur
Aanvang ⁶ en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0000
Dienstbetrekking? ⁸	ja
Bezoldiging⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	153.025
Beloningen betaalbaar op termijn	22.772
<i>Subtotaal</i>	<i>175.797</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	189.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ¹¹	N.v.t.
Bezoldiging	175.797
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ¹²	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ¹³	N.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	
B.J. Buddingh	
Functiegegevens⁵	
Voorzitter College van Bestuur	
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte) ⁷	1,0000
Dienstbetrekking? ⁸	ja
Bezoldiging⁹	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	142.740
Beloningen betaalbaar op termijn	22.792
<i>Subtotaal</i>	<i>165.532</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ¹⁰	183.000

Gegevens 2023	De heer Drs.	Mevrouw Drs.	De heer Mr.	Mevrouw Drs.	Mevrouw
bedragen x € 1	M.C. de Lange	W. Ophorst - Ter Wee	B.C.M. Hooijdonk	J.M.H. van Aard-Jeuring	M. Haagh
Functiegegevens ²	Lid	Lid	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging ³	8.000	8.000	12.000	8.000	8.000
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	18.900	18.900	28.350	18.900	18.900
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag ⁵	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	8.000	8.000	12.000	8.000	8.000
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan ⁶	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling ⁷	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2022	M.C. de Lange	W. Ophorst - Ter Wee	B.C.M. Hooijdonk	J.M.H. van Aard-Jeuring	M. Haagh
bedragen x € 1	M.C. de Lange	W. Ophorst - Ter Wee	B.C.M. Hooijdonk	J.M.H. van Aard-Jeuring	M. Haagh
Functiegegevens ²	Lid	Lid	Lid	Lid	N.v.t.
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	01/01-31/12	N.v.t.
Bezoldiging					
Bezoldiging ³	8.000	8.000	8.000	8.000	0
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum ⁴	18.300	18.300	18.300	18.300	0

Criterium driejaarsgemiddelde totale baten, aantal complexiteitspunten = 8.

Criterium driejaarsgemiddelde aantal bekostigde leerlingen, aantal complexiteitspunten = 3.

Criterium gewogen aantal onderwijssoorten, aantal complexiteitspunten = 3.

Klasse = E

Bezoldigingsmaximum behorend bij de klasse = € 189.000.

19. Toelichting op de jaarrekening, overige gegevens

D1 Gegevens rechtspersoon

Naam instelling : Libréon
Adres : Van Riebeecklaan 2
Postcode/plaats : 4818 EB Breda
Telefoon : 076-5141405
E-mail : info@Libréon.nl
Bestuursnummer : 42992
Contactpersoon : L.D.J. Beijer-Laumen
Telefoon : 076-5141405
E-mail : loes.beijer@Libréon.nl

20. Financiële kengetallen

Weerstandsvermogen	2023	2022
Eigen vermogen /	10.261.481	11.421.911
Totaal baten (excl. fin.baten)	108.020.847	95.868.887
Weerstandsvermogen	9,50%	11,91%

Solvabiliteit inclusief voorzieningen	2023	2022
(Eigen vermogen + Voorzieningen)/	17.168.030	17.744.363,86
Totaal vermogen	32.830.829	34.254.467,14
solvabiliteit 1	52%	52%

Solvabiliteit exclusief voorzieningen	2023	2022
Eigen vermogen	10.261.481	11.421.911
Totaal vermogen	32.830.829	34.254.467
solvabiliteit 2	31%	33%

Quick ratio	2023	2022
Vlottende activa /	15.791.293	17.779.435
Kortlopende schulden	15.595.623	16.382.756
quick ratio	1,01	1,09

Quick ratio incl. beleggingsportefeuille	2023	2022
Vlottende activa + FVA /	20.937.137	22.837.000
Kortlopende schulden	15.595.623	16.382.756
quick ratio incl. beleggingsportefeuille	1,34	1,39

Huisvestingsratio	2023	2022
(Huisvestingslasten + afschrijvingslasten)/	7.821.859	6.439.765
Totale lasten	109.518.667	95.882.302
Huisvestingsratio	7,14%	0,07

Rentabiliteit	2023	2022
Netto resultaat	1.160.430-	827.561-
Totale baten	108.020.847	95.868.887
rentabiliteit	-1,07%	-0,86%

Librēon

Van Riebeecklaan 2, 4818 EB Breda
Telefoon: +31 76 5141405
www.libreon.nl